



# ИНТЕРРЕГ ЕВРОПА 2014–2020 г.

## Програма за сътрудничество

Проект – последен вариант

10 януари 2014 г.

Документът отразява „Проект на образец и указания за съдържанието на програмата за сътрудничество“ на Европейската комисия – Версия 3 от 28.06.2013 г.

# Съдържание

|   |           |
|---|-----------|
| <b>Раздел 1. Стратегия</b> .....  | <b>4</b>  |
| 1. Стратегия за приноса на програмата към стратегията на ЕС за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж и постигане на икономическо, социално и териториално сближаване ..... | 4         |
| 1.1.1 Въведение.....  | 4         |
| 1.1.2 Контекст на програмата.....   | 4         |
| 1.1.3 Оценка на потребностите и предизвикателствата пред програмата.....  | 5         |
| 1.1.4 Стратегия на програмата ИНТЕРРЕГ ЕВРОПА.....  | 12        |
| 1.2 Обосновка на отпусканите финансови средства.....  | 18        |
| <b>Раздел 2. Описание на приоритетните оси</b> .....  | <b>20</b> |
| Раздел 2.A. Описание на приоритетните оси, различни от техническа помощ.....  | 20        |
| <i>Приоритетна ос 1: Научноизследователска дейност, технологично развитие и иновации</i> .....  | 20        |
| <i>Приоритетна ос 2: Конкурентоспособност на малките и средните предприятия</i> .....   | 34        |
| <i>Приоритетна ос 3: Нисковъглеродна икономика</i> .....  | 40        |
| <i>Приоритетна ос 4: Околна среда и ресурсна ефективност</i> .....  | 46        |
| Раздел 2.B. Описание на приоритетната ос за техническа помощ.....   | 59        |
| <i>Приоритетна ос 5: Техническа помощ</i> .....   | 59        |
| <b>Раздел 3. План за финансиране на програмата за сътрудничество</b> .....  | <b>62</b> |
| 3.1 Таблица, посочваща по години сумите на предвидените финансови средства .....  | 62        |
| 3.2.A. Финансов план по приоритетни оси .....   | 62        |
| 3.2.B. Финансов план по приоритетни оси и тематични цели .....  | 63        |
| <b>Раздел 4. Интегриран подход за териториално развитие</b> .....   | <b>64</b> |
| 4.1 Описание на интегрирания подход на програмата към териториалното развитие....   | 64        |
| 4.2 Принос на планираните интервенции към макрорегионалните стратегии и стратегиите за морските басейни.....  | 64        |
| <b>Раздел 5. Разпоредби по изпълнението на програмата за сътрудничество</b> .....   | <b>66</b> |
| 5.1 Идентифициране на съответните ведомства и органи.....   | 66        |
| 5.1.2 Процедура за сформирание на Съвместния секретариат .....  | 67        |
| 5.1.3 Обобщено описание на организацията по управлението и контрола.....  | 67        |
| 5.1.4 Разпределение на задълженията сред участващите държави членки в случай на финансови корекции, наложени от управляващия орган или Комисията.....                           | 76        |
| 5.1.5 Използване на еврото.....   | 77        |
| 5.2 Участие на партньорите.....   | 77        |
| 5.2.1. Роля на съответните партньори в изпълнението, мониторинга и оценката на програмата за сътрудничество.....  | 77        |
| <b>Раздел 6. Координация между фондовете</b> .....  | <b>79</b> |
| 6.1 Координация с другите ЕСИ фондове.....  | 79        |
| 6.1.1. Координация с програмите по цел „Инвестиции за растеж и работни места“ .....   | 79        |
| 6.1.2. Взаимно допълване с трансгранични и транснационални програми .....   | 79        |
| 6.1.3. Координация с други програми за междурегионално сътрудничество.....  | 80        |

|  |           |
|--|-----------|
| 6.1.4. Координация с ЕСФ, ЕЗФРСР и ЕФМДР .....   | 80        |
| 6.2. Координация с други инструменти на ЕС .....   | 80        |
| 6.3 Съответствие / координация с други политики и мерки на ЕС.....   | 81        |
| 6.3.1 Координация с Платформата за интелигентна специализация .....  | 81        |
| 6.3.2 Съответствие с правилата по държавните помощи.....   | 81        |
| <b>Раздел 7. Намаляване на административното бреме за бенефициентите</b> .....   | <b>82</b> |
| 7.1.1 Оценка на административното бреме за бенефициентите.....   | 82        |
| 7.1.2 Основни действия, които се планират за намаляване на административното<br>бреме на програма ИНТЕРРЕГ ЕВРОПА..... | 82        |
| 7.1.3 Електронно сближаване.....   | 83        |
| <b>Раздел 8. Хоризонтални принципи</b> .....   | <b>84</b> |
| 8.1 Устойчиво развитие .....   | 84        |
| 8.2 Равни възможности и недопускане на дискриминация .....   | 84        |
| 8.3 Равенство между мъжете и жените .....  | 85        |
| <b>Раздел 9. Отделни елементи</b> .....  | <b>87</b> |
| <b>Приложения</b> .....  | <b>87</b> |

# Раздел 1. Стратегия

## 1. Стратегия за приноса на програмата към стратегията на ЕС за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж и постигане на икономическо, социално и териториално сближаване

### 1.1.1 Въведение

За да бъде подобрена ефективността на политиката на сближаване, програмата ИНТЕРРЕГ ЕВРОПА насърчава обмена на опит по тематични цели сред партньори от целия Съюз за идентифициране и разпространение на добри практики с оглед на тяхното пренасяне главно към оперативните програми по целта за Инвестиции за растеж и работни места, но също така, където е уместно, към програмите по целта за Европейското териториално сътрудничество (ЕТС)<sup>1</sup>. Това ще се осъществи чрез подпомагане и съдействие за усвояване на политики, обмен на знания и пренасяне на добрите практики между регионалните и местните власти и други участници с регионално значение. Програмата покрива цялата територия на Европейския съюз (ЕС), Норвегия и Швейцария. Програмата е съфинансирана от Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР) с бюджет в размер на 359 милиона евро за периода 2014–2020 година.

Този първи раздел на Програмата за сътрудничество прави общ преглед на съдържанието на програмата от гледна точка на регламенти, териториални и политически потребности и предизвикателства и поуки, извлечени от предишни програми за междурегионално сътрудничество, и представя общата стратегия и цели на програмата.

### 1.1.2 Контекст на програмата

ИНТЕРРЕГ ЕВРОПА е един от инструментите за прилагане на **политиката на сближаване** на ЕС. С тази политика ЕС работи за хармонично развитие в целия Съюз чрез укрепване на неговото икономическо, социално и териториално сближаване за насърчаване на растежа в регионите на ЕС и държавите членки. Политиката има за цел да намали съществуващите различия между регионите на ЕС от гледна точка на тяхното икономическо и социално развитие и екологична устойчивост, отчитайки техните специфични териториални особености и възможности. За периода на финансиране 2014–2020 г. политиката на сближаване е съсредоточена върху подпомагане на целите на стратегията „Европа 2020“.

„Европа 2020“ е стратегията за превръщане на ЕС в интелигентна, устойчива и приобщаваща икономика, създаваща високи равнища на заетост, производителност и социално сближаване. „Европа 2020“ е дневен ред за целия Съюз, отчитащ различните отправни точки, потребности и специфики на държавите членки с цел насърчаване на растежа в целия ЕС. „Европа 2020“ има три взаимно подпомагащи се приоритета:

- Интелигентен растеж — изграждане на икономика, основаваща се на знания и иновации.
- Устойчив растеж — насърчаване на по-екологична и по-конкурентоспособна икономика с по-ефективно използване на ресурсите.
- Приобщаващ растеж — насърчаване на икономика с високи нива на заетост, която да създава условия за социално и териториално сближаване.

**Териториалният дневен ред 2020**<sup>2</sup> е в основата на териториалното измерение на стратегията „Европа 2020“. В този контекст ИНТЕРРЕГ ЕВРОПА може да спомогне като даде възможност на регионите да разработят ориентирани към местните условия отговори на предизвикателствата от „Европа 2020“ за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж.

Регулаторната рамка на ИНТЕРРЕГ ЕВРОПА е зададена от **регламентите за политиката на сближаване 2014–2020 г.** Те са придружени от **Обща стратегическа рамка (ОСР)**, определяща най-важните действия по приоритетите на ЕС и даваща насоки за осигуряване на координация между фондовете.

<sup>1</sup> Регламент за ЕТС (предложение), член 2, параграф 3, буква а)

<sup>2</sup> Териториален дневен ред на Европейския съюз 2020 „Към приобщаваща, интелигентна и устойчива Европа на разнообразните региони“ (май 2011 г.)

Потенциалният тематичен обхват на ИНТЕРРЕГ ЕВРОПА е очертан от 11 тематични цели, описани в Общия регламент<sup>3</sup>. Регламентът за Европейското териториално сътрудничество<sup>4</sup> и Общата стратегическа рамка<sup>5</sup> посочват, че програмата следва да има за цел да повиши ефективността на политиката на сближаване, като насърчава обмена на опит между регионите по тематичните цели. По-конкретно програмата следва да допринася за пренасянето на добри практики най-вече в оперативните програми по цел „Инвестиции за растеж и работни места“ на Политиката на сближаване, но също така, където е уместно, в програмите по цел „Европейско териториално сътрудничество“ (ЕТС). Програмата следва също така да включва и да надгражда върху резултатите от предишни инициативи на ЕС по отношение на иновациите и подпомагането на клъстери, например инициативата „Региони на знанието“.

Освен за рамката на Политиката на сближаване на ЕС, ИНТЕРРЕГ ЕВРОПА може да допринесе и за целите на няколко други секторни и тематични политики и програми, като Пътните карти на ЕС за постигане на икономика с ниска въглеродна интензивност<sup>6</sup> и за ефективно използване на ресурсите<sup>7</sup> и програма „Хоризонт 2020“<sup>8</sup> и програмата за конкурентоспособност на предприятията и МСП<sup>9</sup>.

### **1.1.3 Оценка на потребностите и предизвикателствата пред програмата**

За да бъде ИНТЕРРЕГ ЕВРОПА напълно ефективна, тя трябва да е стъпила здраво върху реалните потребности на общата си целева група: публичните органи и другите участници на регионално равнище в Европа. В абзаците по-долу се определят основните предизвикателства пред политиката и потребности за регионите в Европа по всеки от трите стълба на Стратегия „Европа 2020“ и се посочват основните закономерности на териториалните особености по тези теми. Така се идентифицират най-важните области на политиките, в които усвояването на междурегионални политики и обменът на опит могат да спомогнат за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж.

Въз основа на извлечените поуки и опита, придобит при прилагането на програмата за междурегионално сътрудничество 2007–2013 г., са представени също и най-важните изисквания, които ще помогнат за гарантирането на това обменът и пренасянето на опит по тематичните цели да имат възможно най-голям ефект и да окажат трайно въздействие.

#### ***Политически предизвикателства пред регионите на Европа***

В началото на програмния период 2014–2020 година Европа е изправена пред няколко предизвикателства, които силно влияят на широк кръг от областите на политиката на равнище ЕС и на национално, регионално и местно равнище. Основното предизвикателство е способността на европейската икономика да расте, да създава иновации и работни места за излизане от кризата, в която все още се намират части от Европа към началото на програмния период. Успоредно с това Европа трябва да отговори на демографските промени и изменението на климата и да преодолее зависимостта си от отделни ресурси.

Програмният район включва 286 региона<sup>10</sup>. Положението и перспективите пред тези региони в светлината на посочените предизвикателства са много различни. Осмият доклад за напредъка в областта на сближаването<sup>11</sup> споделя този извод и посочва потребността програмите за сближаване да подкрепят инвестициите, подпомагащи растежа и създаващи работни места, с

<sup>3</sup> Регламент за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие [...] (проект). Член 9.

<sup>4</sup> Регламент за ЕТС (проект). Съображение (7) и член 2(3)а.

<sup>5</sup> Обща стратегическа рамка, Приложение II (проект) – Приоритети за сътрудничество

<sup>6</sup> Пътна карта за постигане през 2050 година на конкурентоспособна икономика с ниска въглеродна интензивност. COM(2011)112 окончателен

<sup>7</sup> Пътна карта за ефективно използване на ресурсите в Европа. COM(2011) 572 окончателен

<sup>8</sup> „Хоризонт 2020“ – Рамкова програма за научни изследвания и иновации 2014–2020 (предложение) COM(2011) 809 окончателен

<sup>9</sup> Програма за конкурентоспособност на предприятията и за малките и средните предприятия (2014–2020 г.) (предложение) COM(2011) 834 окончателен

<sup>10</sup> Региони от равнище NUTS 2

<sup>11</sup> Регионалното и градското измерение на кризата. Осми доклад за напредъка в икономическото, социалното и териториалното сближаване. Европейска комисия (2013 г.).

акцент върху няколко важни области, като иновации и МСП, енергийна ефективност и икономика с ниска въглеродна интензивност, заетост и образование.

Регионалното многообразие в ЕС, където регионите имат твърде различни характеристики, възможности и потребности, изисква политики, излизачи извън еднообразните подходи. То изисква ориентиран към местните условия подход, който да създава за регионите възможности и средства да прилагат политики, отговарящи на специфичните им нужди<sup>12</sup>.

В същото време това многообразие е предимство, позволяващо на всяко място да развива силните си страни, получавайки изгоди от други региони чрез различни форми на взаимодействие. Характерът на всеки регион полага основата за ролята му в стремежа на Европа към интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж.

### **Интелигентен растеж**

Показателите в областта на научноизследователската и развойна дейност (НИРД) и иновациите са подчертано различни в различните държави членки и региони на ЕС. Регионалният индекс за иновации<sup>13</sup> (2012 г.) показва, че в повечето европейски страни има региони с различни равнища на постигнатото в областта на иновациите. Регионите, които се явяват „Лидер в иновациите“, основно в центъра и в северната част на Европа, се намират непосредствено до по-слаби откъм иновации региони, дори в една и съща държава членка. Регионите на ЕС имат различни силни страни и слабости в системите си за иновации, които се обясняват с разликите в постиганото от техните т.нар. „средства за стимулиране“ на иновациите, например образователното равнище на трудоспособното население и публичните инвестиции в НИРД.

Ресурсите за НИРД са съсредоточени в малък брой водещи региони най-вече в „Европейското научноизследователско пространство“, където разходите за НИРД могат да достигат 7% от БВП, докато в същото време в други региони те да бъдат много ниски (под 1%)<sup>14</sup>.

Инвестициите на региона в човешки капитал също подпомагат способността му за иновации. Има данни, че в по-слаби региони, основно в части от източна и южна Европа, делът на населението с висше образование има по-голямо влияние върху регионалното производство отколкото разходите за НИРД<sup>15</sup>.

Това многообразие сред регионите изисква регионалните програми за подпомагане на иновациите да бъдат пригодени специално за нуждите на отделните региони. Едно от средствата, с които разполагат държавите членки и регионите, е разработването на стратегии за интелигентна специализация, за да бъдат концентрирани ресурсите в подкрепа на иновациите във възловите области, клъстери или сектори на интервенция, в които е налице конкурентно предимство, и да се съдейства за внедряването на иновации в тези възлови области по цялата верига на иновациите.

Информационните и комуникационните технологии (ИКТ) имат важен принос за интелигентния растеж като средства за стимулиране на иновациите, създаването на знания и електронната търговия и заетостта. Днес различията в качеството на инфраструктурите за ИКТ и използването на електронната търговия са основно между страни, а не между региони, и има ясно разделение от северозапад към югоизток, като северозападната част на Европа е най-напреднала. Регионалното разпределение на заетостта в ИКТ показва разделения между градските и селските райони, с концентрация на хората, заети в ИКТ, в столичните региони<sup>16</sup>.

*Междурегионалното сътрудничество може да спомогне за интелигентния растеж като даде възможност на регионите на Европа да подобрят своите регионални политики и програми за подпомагане на иновациите и НИРД. Обменът на опит и усвояването на политики в най-важните области, като подпомагане на клъстери, пренасяне на технологии*

<sup>12</sup> Инвестиране в бъдещето на Европа. Пети доклад за напредъка в икономическото, социалното и териториалното сближаване. Европейска комисия (2010 г.).

<sup>13</sup> ГД „Предприятия и промишленост“ – Регионален индекс за иновации (2012 г.)

<sup>14</sup> Приносът на регионалната политика за интелигентен растеж в рамките на стратегия „Европа 2020“ – СОМ(2010) 553 окончателен

<sup>15</sup> Втори обобщителен доклад на ЕСПОН (ПРОЕКТ) – 2013 г.

<sup>16</sup> Втори обобщителен доклад на ЕСПОН (ПРОЕКТ) – 2013 г.

*от науката в практиката, развиване на умения и инфраструктури за иновации, ще дадат възможност на регионите да ускорят и подобрят прилагането на регионалните си политики за растеж.*

### **Устойчив растеж**

За създаването на устойчив растеж в ЕС е необходимо създаване на стабилен климат за бизнеса и предприятията. Към МСП спадат над 99% от предприятията в Европа, които осигуряват две трети от цялата заетост в частния сектор и 80% от новите работни места, разкривани в ЕС. Обаче през годините на икономическа криза след 2008 г. много МСП пострадаха и над 3 млн. работни места в тях бяха загубени<sup>17</sup>. Оттогава насам добавената стойност и ръстът на заетостта в МСП бавно се възстановяват и в няколко държави членки от централната и западната част на Европа се върнаха на равнищата си от 2008 г. Заслужава да се отбележи, че темповете на растеж при МСП (брой предприятия, заетост, добавена стойност) в ЕС12 („новите“ държави членки) изпреварваха тези в ЕС15 („старите“ държави членки). Обаче и пропадането им през 2009 г. също беше много по-голямо от това при ЕС15. От 2010 г. и при двете групи държави членки се наблюдава подобен вид растеж<sup>18</sup>.

За да бъдат подкрепени МСП като двигатели на растежа и заетостта в Европа, следва с предимство да се обърне внимание на няколко предизвикателства и пречки. Сред тях са необходимостта от насърчаване на предприемачеството, осигуряване на по-добър достъп на МСП до финансиране, подобряване на международните дейности на МСП както на вътрешния пазар на ЕС, така и на световния пазар<sup>19</sup>. Всичко това изисква по-добри правила, подкрепа и улеснения за МСП и именно тук трябва да изиграят ролята си регионите от цяла Европа.

Устойчивият растеж изисква също така политическите среди да се заемат с предизвикателството на изменението на климата. Въздействието от изменението на климата не е само върху околната среда – то е също така икономическо и социално. Основните натрупани отрицателни въздействия ще се усетят в крайбрежните региони и по-общо в южна Европа<sup>20</sup>. Необходими са териториални подходи, чрез които да се намали уязвимостта на регионите и да бъдат разработени, приложени и изпълнени мерки за адаптация.

За да бъде постигната целта за намаляване на емисиите от CO<sub>2</sub> с 20%, европейските региони трябва да инвестират в разработването и използването на енергия от възобновяеми източници. Те трябва също да разработят по-чисти и по-ефективни форми на транспорт. Инвестициите в мерки за енергийна ефективност в застроената среда могат да имат важен принос за намаляване на потреблението на енергия.

ЕС има значителен потенциал да постигне целта си за 20% дял на енергията от възобновяеми източници. Възобновяемите енергийни ресурси са възможност за развитие на нови производства, особено в секторите на енергията на вятъра, приливите, Слънцето и биомасата. Те откриват конкретни възможности за по-периферните части на Европа, особено в северна Европа за енергията на вятъра и в южна Европа – за слънчевата енергия<sup>21</sup>.

Регионите играят ключова роля за опазване на екосистемите и недопускане загубата на биологично разнообразие. Като се има предвид, че около 17 % от работните места в Европа са косвено свързани с природни активи, сегашната загуба на биологично разнообразие има очевидни икономически последици, които според оценките съответстват на загуба от 3 % от БВП годишно<sup>22</sup>.

Регионите могат да инвестират в устойчив растеж чрез политики в подкрепа на „зелените“ инвестиции, еко-иновациите и преминаване към икономика с ниска въглеродна интензивност, устойчива на въздействията на климата. Един комплексен подход към устойчивото регионално

<sup>17</sup> Европейска комисия (2011 г.): Преглед на закона за малкия бизнес (МЕМО/11/109)

<sup>18</sup> Преглед на постиженията на МСП през 2012 г., Eсоgys по поръчка на Европейската комисия

<sup>19</sup> Европейска комисия, ГД „Предприятия и промишленост“ – Асамблея за МСП 2012 г.

<sup>20</sup> Втори обобщителен доклад на ЕСПОН (ПРОЕКТ) – 2013 г.

<sup>21</sup> Втори обобщителен доклад на ЕСПОН (ПРОЕКТ) – 2013 г.

<sup>22</sup> Стратегия на ЕС за биологичното разнообразие до 2020 г., COM (2011)244 и <http://ec.europa.eu/environment>

развитие, отчитащ конкретния териториален контекст и възможности, може да доведе до по-добра ресурсна ефективност и нови работни места за регионите на Европа<sup>23</sup>.

*Междурегионалното сътрудничество може да подпомогне регионите на Европа да постигнат устойчив растеж, като им даде възможности да включват положителния опит и политики от други региони в собствените си регионални програми в области като насърчаването на енергийната ефективност и използването на възможностите за устойчива мобилност, инвестициите в биологично разнообразие и „зелени“ инфраструктури като източник на услуги за екосистемите и подобряване на ресурсната ефективност. Програмата може също така да позволи на регионите да изградят по-добри политики в подкрепа на предприемачеството, услуги за подпомагане на бизнеса и разкриването на делови възможности на основата на еко-иновациите.*

### **Приобщаващ растеж**

През 2011 г. заетостта в ЕС е била 69 %, със значителни разлики между страните и регионите на ЕС. Регионите със заетост над 75 % се намират най-вече в северна Европа, докато в източна и южна Европа се наблюдава доста ниска заетост. Икономическата криза има особено изразени последици за младежката безработица. И националните, и регионалните различия при младежката безработица са поразителни, като най-високи равнища се наблюдават в южните и югоизточните региони на Европа<sup>24</sup>.

Делът на населението с ниска квалификация като цяло се определя в национален контекст, с малко на брой различия между регионите или между градовете и селата. Процентът на отпадащите от училище се различава значително между европейските региони, като има най-високи стойности в югозападна Европа и в най-отдалечените региони. През 2010 г. една трета от европейските региони не постигат целта за намаляване дела на рано отпадащите от училище до по-малко от 10 %<sup>25</sup>.

*Междурегионалното сътрудничество може да допринесе за приобщаващ растеж чрез подпомагане на усвояването на политики и предаването на опит в областта на регионалните политики, които да върнат хората обратно към заетостта. Най-важните области на действие са, например, политиките в подкрепа на развитието на МСП като основни създатели на работни места, програмите за насърчаване на предприемачеството сред жените и младите хора и развитието на умения за икономиката на знанието.*

### **Междурегионално сътрудничество – опит и извлечени поуки**

Програмата INTERREG IVC постави успешно началото на инициативите за междурегионално сътрудничество в цяла Европа. Фактор от възлово значение за постигане на целта на програма INTERREG IVC за подобряване ефективността на политиките за регионално развитие беше степента, до която подпомогнатите проекти успяха реално да повлияят на рамките на политиките на участващите региони.

За насърчаване и стимулиране на този процес бяха приложени няколко нововъведения:

- От самото начало на програмата Проектите за Капитализация бяха обособен вид проекти, занимаващи се изключително с подготовката за прилагане (в Планове за действие) на предварително определени добри практики чрез регионални програми на ЕФРР. Първото поколение Проекти за капитализация дадоха обещаващи резултати от гледна точка на потенциала си за подобряване прилагането на програми за Конвергенция, Регионална конкурентоспособност и Заетост. Обаче делът на Проектите за капитализация остава ограничен и е около 10 % от всички проекти. За проектите се оказва изпитание да осигурят необходимото участие на Управляващите органи, а в по-късните години от програмния период намаляването на средствата от ЕФРР в много региони затрудни изпълнението на Планове за действие.
- През програмния период беше въведено допълнително изискване, определящо че всеки участващ в проект регион следва да разработи „План за изпълнение“, с който да

<sup>23</sup> Приносът на регионалната политика за устойчив растеж в рамките на стратегия „Европа 2020“ – СОМ(2011) 17 окончателен

<sup>24</sup> Данните за 2011 г. са взети от приложението „mapfinder“ на ЕСПОН.

<sup>25</sup> Приложение „mapfinder“ на ЕСПОН: <http://mapfinder.espon.eu/?p=1593>



уточни как ще продължи да работи за интегриране на извлечените от сътрудничеството поуки в своите местни/регионални политики<sup>26</sup>.

- Програмата постави началото на процес на тематична капитализация, съсредоточен върху събиране, анализ, съхранение и разпространение на тематични знания, натрупани в рамките на проекти, работещи по една и съща тема. Първите междинни резултати (от средата на 2013 г.) вече показват, че експертният анализ и еталонното сравнение на резултатите от проектите осигуряват допълнителни ползи за програмата и заинтересованите страни по проекта.

Капитализацията е крайъгълният камък на целия цикъл на управление на знанията, което е много трудна задача, имайки предвид географския обхват на програмата, повсеместното отсъствие на навици за описване и ефективно оценяване на публичните дейности, съществуването на езикови бариери и т.н.

В допълнение към този опит, продължаващият анализ и оценка в хода на изпълнение на програма INTERREG IVC<sup>27</sup> има като резултат няколко ценни поуки и препоръки за програмата за периода 2014–2020 г.

#### Съдържание и развитие на програмата

- Постигане на по-добра тематична насоченост на програмата с цел осигуряване на по-добра видимост на резултатите по проекта, по-равномерно разпространение на знанията в програмния район и по-лесно съставяне на поканите до определени организации за набиране на предложения.
- Проучване на различни подходи с цел осигуряване на по-малък брой предложения с по-добро качество (например двустепенна процедура или покани за набиране на предложения до определени организации).
- По-добро интегриране на териториалното измерение в бъдещия подбор на проектите, за да се гарантира, че проектите и партньорствата са в състояние да реагират на различните нужди и потенциал на всички видове територии в цяла Европа.
- Осигуряване на **ангажимент и подкрепа от съответните органи и заинтересовани страни** (например Управляващи органи на регионалните Програми) и проверка, преди и по време на разработването на планове за действие, дали за изпълнението им ще бъде осигурено финансиране.

#### Логика на интервенциите по програмата и процес на извличане на поуки

- Осигуряване създаването на „целиви партньорства в проектите“ (т.е. такива, при които има адекватно съчетание на условията на средата, на опита и капацитета в политиките), които обаче остават отворени за партньори с по-малък опит и иновациите, които те могат да внесат в програмата.
- Преразглеждане на ролята и евентуално **засилено използване на „свързани с приложението дейности“**, имащи пряко отношение към обмена на опит.
- Подчертаване на **важността на многоизмерния процес на извличане на поуки** (т.е. на процес, който осигурява усвояване на политики на равнище проект, организация, регион и по-широкото равнище на ЕС) като движеща сила за промяна в политиката.
- **Резултатите от усвояването трябва да бъдат по-ефективно пренесени и внедрени в организациите–партньори, за да доведат до промяна в политиката.**
- Поставяне на по-голямо ударение върху търсенето, за да бъдат изяснени реалните нужди на възможните крайни потребители на добри практики, разработени при други проекти.
- Осигуряване на това **процесът на капитализация и външна комуникация** ефективно да достига до крайните целеви групи.

Най-важните поуки са, че програма ИНТЕРРЕГ ЕВРОПА трябва да активизира усилията си с цел да се гарантира, че подпомаганите дейности наистина ще доведат до осезаеми промени в политиката в регионите–партньори. Проектите следва да бъдат насочени към подготовка за

<sup>26</sup> Резултатите от този подход ще започнат да се виждат едва след като съответните проекти бъдат приключени през 2013/2014 г.

<sup>27</sup> По-специално: Междинна оценка на програма INTERREG IVC (2010 г.) и актуализация на Междинната оценка (2013 г.) и Проучване на обмена на опит (2013 г.).

същинско прилагане на дейностите, основаващи се на обмена. Това предполага, че съответните заинтересовани страни във всеки регион–партньор трябва да бъдат по-систематично включвани от самото начало във всички подпомагани дейности. Следва също така да се предоставят възможности за „свързани с приложението дейности“, т.е. за пилотни дейности като част от тази по-ясна ориентация към подготовката за внасяне на реални промени в политиката.

За да бъдат подсилени процесите на многоизмерно усвояване и капитализация, програмата следва също да развива нови форми за достигане до по-широката целева група от регионални участници в политиките в Европа и да им осигури лесен достъп до и ползване на тематичните знания и опит, събрани в други регионални политики и програми.

Тези поуки са въплътени в оперативните цели на настоящата програма (раздел 1.1.4) и във видовете дейности, които трябва да бъдат подпомогнати (Раздел 2).

Регламентът за ЕТС посочва, че Междурегионалното сътрудничество следва да интегрира опита от други инициативи на ЕС за сътрудничество за подпомагане на иновациите и клъстерите, по-конкретно на „Региони на знанието“ (РнЗ). Инициативата, която е с бюджет от 126 млн. евро (2007–2013 г.), насърчава сътрудничество в рамките на целия ЕС между партньорства от „тройната спирала“ на университети/научни центрове, предприятия и регионални органи с цел развитие на клъстери, насочени към науката. Дейностите целят съгласуване на взаимните планове за научни изследвания, обмен на знания и нови клъстери, насочени към науката, за което в проектите се разработват общи планове за действие.

Оценката на инициативата РнЗ<sup>28</sup> показва положителния ѝ принос за развитието на регионални стратегии за иновации, също и в по-слабо развитите региони. Най-важните препоръки за подобряване на дейностите от типа на РнЗ в бъдеще са да бъде засилено взаимното обучение между проектите, да се осигури включване на ранен етап на основните заинтересовани страни в регионите и да се обмисля финансиране на пилотни дейности като част от проектите.

---

<sup>28</sup> Оценка на въздействието на програма „Региони на знанието“, Technopolis (2011 г.)

## **Възможността за програма ИНТЕРРЕГ ЕВРОПА: Усвояване на политики в подкрепа на Стратегия „Европа 2020“**

Анализът на потребностите показва, че европейските региони се занимават с широк кръг въпроси в областта на политиките, свързани с интелигентния, устойчив и приобщаващ растеж. Той също илюстрира многообразието на тези региони от гледна точка на техния напредък и постижения в преодоляването на свързаните с това предизвикателства. Със своите собствени регионални политики и стратегии, регионите на Европа могат да дадат важен принос за целите на стратегия „Европа 2020“. Политиката на сближаване предоставя на всички европейски региони инструменти за справяне със съответните предизвикателства за техния растеж чрез регионалните (или националните) програми за „Инвестиции за растеж и работни места“ и програмите на Европейското териториално сътрудничество

Тук програма ИНТЕРРЕГ ЕВРОПА може да донесе допълнителни ползи, като предложи на европейските региони възможността за усвояване на политики и пренасяне на добри практики. Посредством това програмата може да съдейства на регионите за укрепване на техните политики, за стабилизиране на състоянието на регионалното им развитие и в крайна сметка да допринесе за постигане на целите на Стратегия „Европа 2020“.

В това отношение регламентът за ЕТС дава на програмата конкретната задача да съдейства в прилагането на програмите за „Инвестиции за растеж и работни места“ и, където е уместно, на програмите по целт ЕТС. Като се използват съответните практики и опит на регионите от цяла Европа и се подготвя изпълнението им чрез програмите за „Инвестиции за растеж и работни места“ и ЕТС в участващите региони, темпът и качеството на изпълнение на тези програми могат да бъдат допълнително подобрени.

Този подход ще даде добра съсредоточеност на програмата, която е необходима за осигуряване на достатъчно въздействие и общоевропейска значимост на резултатите. Това обаче не следва да пречи на програмата да приеме съответния принос от участниците на регионално равнище, които не участват пряко в изпълнението на програми за „Инвестиции за растеж и работни места“ или ЕТС, като има предвид, че други политики и програми на регионално равнище също могат да допринесат значително за постигане на целите на Политиката на сближаване по укрепване на икономическото, социалното и териториалното сближаване за насърчаване на растеж в регионите на Европа.

За да бъде постигнато това, програмата трябва да подпомага инициативи за сътрудничество между европейските региони, за да бъде подпомогната ефективността на политиките им. Както и при междурегионалното сътрудничество от предишни програмни периоди, това подпомагане е свързано с усвояване на политики, основаващо се на идентифициране, споделяне, приспособяване и пренасяне на практики между регионите. За да бъде увеличено в максимална степен въздействието на сътрудничеството, ударението следва да се поставя върху планирането и подготовката на конкретни действия за изпълнение и прилагане на разглежданите практики в участващите региони.

Освен това има нужда от по-последователно усвояване на политиките, за да може да се използват добрите практики в регионалната политика и резултатите от Проектите за междурегионално сътрудничество да бъдат активно предоставяни на всички регионални участници, работещи в дадена област на политиката. Ако европейските региони могат да ползват примери за добри практики, знания и експертен опит във връзка с конкретна политическа потребност в момента, в който тя възникне, това увеличава в максимална степен обхвата и въздействието на програмата ИНТЕРРЕГ ЕВРОПА. Програмата ще трябва да създаде улеснения за европейските региони, за да могат те да имат постоянно достъп до това богатство от експертен опит в областта на регионалните политики, който да могат да използват пряко в своите стратегии в подкрепа на целите на „Европа 2020“.

При подпомагането на усвояването на политиките трябва да се отделя внимание на търсещата страна: каква потребност и приложение за потенциалните крайни потребители имат тези подходи и средства? По дефиниция процесът на капитализация може да бъде окачествен като успешен само ако опитът бъде ефективно използван отново от получателя – краен потребител. Поради това управлението на капитализацията следва да бъде насочено към факторите за

ефективно повторно използване. То трябва да бъде движено от крайния потребител, а не да представлява просто процес на налагане.

Програмата ИНТЕРРЕГ ЕВРОПА може допълнително да подпомогне европейските региони като възприеме опита от редица сродни европейски инициативи. Сред тях по-конкретно е инициативата „Региони на знанието“, която насърчава сътрудничество в цяла Европа между публични и частни изследователски центрове, предприятия и държавни органи с цел развитие на клъстери, насочени към науката.

#### **1.1.4 Стратегия на програмата ИНТЕРРЕГ ЕВРОПА**

Регламентите посочват, че програмата ИНТЕРРЕГ ЕВРОПА следва да има за цел да повиши ефективността на политиката на сближаване, като насърчава обмена на опит между регионите по тематичните цели. По-конкретно програмата следва да допринесе за пренасянето на добри практики най-вече в оперативните програми по цел „Инвестиции за растеж и работни места“, но също така, където е уместно, в програмите по цел „Европейско териториално сътрудничество“ (ЕТС). Програмата следва също така да включва и да надгражда върху резултатите от предишни инициативи на ЕС, свързани с иновациите и подпомагането на клъстери, например инициативата „Региони на знанието“.

Вземайки предвид основните териториални потребности и предизвикателства и специфичните нужди, установени от предишния опитв междурегионалното сътрудничество, държавите–партньорки определиха следната **мисия** на програмата:

*Програмата ще допринесе за интелигентния, устойчив и приобщаващ растеж в Европа като подпомага (и улеснява) обмена на знания и преноса на добри практики между участниците с регионално значение с цел усъвършенстване на регионалната политика / Политиката на сближаване.*

Стъпвайки на тази основна мисия на програмата, по-долу се доразвива стратегията, която представя общата цел на програмата и съответните оперативни и тематични цели, както и инвестиционните приоритети, по които ще се работи.

#### **Обща цел на Програмата**

Въз основа на целите, определени за междурегионалното сътрудничество в регламентите за политиката на сближаване, и на установените по-горе потребности и предизвикателства, пред програма ИНТЕРРЕГ ЕВРОПА се поставя следната **обща цел**:

*Подобряване на изпълнението на политиките и програмите за регионално развитие, основно програмите по целт Инвестиции за растеж и работни места и, когато е уместно, програмите по целт ЕТС, чрез насърчаване на обмена на опит и усвояването на политики между участници с регионално значение.*

Тази обща цел може да бъде доуточнена, за да се отрази начина, по който програма ИНТЕРРЕГ ЕВРОПА може да въздейства за постигането на стратегическата цел за подобряване на Политиката на сближаване чрез обмен на знания и пренасяне на добри практики.

Стратегията на програмата има две страни. От една страна, като стъпва върху опита от междурегионалното сътрудничество (вж. раздел 1.1.3), програмата ще отговори на необходимостта от улесняване на усвояването на политики и капитализирането на добрите практики от регионалната политика на постоянна основа, за да се позволи на участниците от регионално равнище от целия ЕС да ползват подходящия опит и практики, когато им бъдат необходими за подобряване на техните политики.

От друга страна, програмата ще подпомогне междурегионалното сътрудничество между регионалните участници, насочено към усвояване на политики и пренасяне на добри практики, с конкретната цел да се подготви интегрирането на извлечените от сътрудничеството поуки в регионалните политики и действия, по-конкретно чрез програмите за „Инвестиции за растеж и работни места“ и, когато е уместно, за ЕТС.

Като прави това, програмата има за цел да даде пряк принос в изпълнението на програмите по целите за Инвестиции за растеж и работни места и, когато е уместно, ЕТС.

Въз основа на горните съображения са дефинирани следните **оперативни цели**:

1. *Улесняване на непрекъснатото усвояване на политики и капитализиране на добрите практики между участниците с регионално значение в цяла Европа с цел засилване на регионалните политики и по-специално изпълнението на програми за Инвестиции в растеж и работни места и, когато е уместно, ЕТС.*
2. *Подпомагане на обмена на опит и споделянето на практики между участниците с регионално значение с цел интегриране на наученото от сътрудничеството в регионалните политики, по-конкретно чрез техните програми за Инвестиции в растеж и работни места и, когато е уместно, ЕТС.*

Тези оперативни цели на равнище програма са приложими към всички области на регионалната политика, подпомагани от програмата.

За да изпълни общата си мисия и да постигне оперативните цели, определени по-горе, програмата ще възприеме следния подход към междурегионалното сътрудничество.

В помощ на първата оперативна цел за **улесняване на непрекъснатото усвояване на политиките** и капитализиране на добрите практики в цяла Европа, ще бъдат създадени „платформи за усвояване на политики“ за различните тематични области на политиката. Тези платформи ще се използват през целия срок на програмата за редовно предоставяне на услуги и съдействие за регионите на Европа с цел информиране и по-добро дефиниране и прилагане на техните регионални политики и най-вече техните програми за Растеж и работни места и ЕТС.

В подкрепа на целта за **обмен на опит и споделяне на практики** в подготовката за изпълнение на регионалните им политики, програмата ще подпомогне и финансира Проекти за междурегионално сътрудничество чрез съответните партньорства на регионалните участници. Целта на тези проекти ще бъде да се предизвика усвояване на политики и подготви прилагането на добрите практики в участващите региони, по-конкретно чрез съответните им програми за „Инвестиции за растеж и работни места“ и, където е уместно, ЕТС.

Като общо правило бенефициентите на програмите са публични органи и публичноправни организации. Подробни разпоредби ще бъдат включени в Ръководството по програмата.

МСП са важна целева група и, когато е оправдано, се насърчават да участват в дейностите, предвидени по програма ИНТЕРРЕГ ЕВРОПА, и да се ползват от обмена на опит, макар и да не могат пряко да получават финансиране от ЕС като бенефициенти.

### **Тематични цели на програмата**

През програмния период 2014–2020 г. се изисква програмите по Структурните фондове да бъдат съсредоточени върху ограничен брой тематични цели, отговарящи на основните потребности на програмния район, където програмата би могла да даде най-подходящ принос.

В регламентите този принцип за тематична съсредоточеност е доразвит, като се определя, че програмите по цел „Инвестиции за растеж и работни места“ трябва да отделят минимален дял от техния бюджет от ЕФРР само по четири тематични цели: (1) Научноизследователска дейност и иновации, (2) Информационни и комуникационни технологии, (3) Конкурентоспособност на МСП и (4) Нисковъглеродна икономика. Този дял е най-малко 50% за „по-слабо развитите“ региони и може да достигне 80% за „по-високо развитите“ и „преходните“ региони в Европа<sup>29</sup>.

За междурегионалното сътрудничество регламентите не налагат конкретно ограничение за (броя) тематични цели, които се избират. Обаче държавите–партньорки по ИНТЕРРЕГ ЕВРОПА

---

<sup>29</sup> Регламент за ЕФРР, член 4.

са се договорили да следват като част от стратегията на програмата принципа за съсредоточаване.

Съсредоточаването на програмата върху ограничен брой тематични цели повишава нейния потенциал да окаже съществено влияние върху регионалните политики в избраните области в целия ЕС. Това също така ще даде на програмата повече тежест от гледна точка на създаването на клъстери и капитализирането на сумарните резултати по проектите в подпомаганите теми, което ще повиши стратегическото значение на програмата на европейско равнище.

Изборът на ограничен брой тематични цели (ТЦ) може да бъде направен, като се изхожда от замисъла на програмата да допринесе за изпълнението на програми по цел „Инвестиции за растеж и работни места“. В този контекст е съществено програмата да се занимае с тематичните цели, в които тези програми от „Цел 1“ трябва да насочат повечето от средствата си. Както беше посочено по-горе, между 50% и 80% от всички средства от ЕФРР, които са отпуснати за програмите за „Инвестиции за растеж и работни места“, ще бъдат заделени за Тематични цели 1, 2, 3 и 4.

Що се отнася до подкрепата за ТЦ2 – Информационни и комуникационни технологии, държавите–партньорки са на мнение, че е по-малко уместно да се работи чрез отделна Приоритетна ос по предизвикателствата, свързани с цифровото общество. Вместо това внедряването на ИКТ се разглежда като междудисциплинарен въпрос, който е свързан с другите тематични цели – например като неделима част от инфраструктурите за иновации (ТЦ1) или чрез развитие на електронни услуги от МСП. Поради това тематична цел 2 не е включена отделно в програма ИНТЕРРЕГ ЕВРОПА.

Държавите–партньорки са идентифицирали общата необходимост да се работи по въпросите, свързани с опазването на околната среда и насърчаването на ресурсната ефективност в техните региони. Много региони в цяла Европа преодоляват предизвикателства, свързани с опазване и развитие на тяхното биологично разнообразие и природни и културни активи и със създаване на „зелен“ растеж на основата на еко-иновации и добро екологично управление. Това отговаря на тематична цел 6, която следователно също е включена в програма ИНТЕРРЕГ ЕВРОПА.

Това води до следния избор на тематични цели, по които ще се работи по програма ИНТЕРРЕГ ЕВРОПА:

1. Засилване на научноизследователската дейност, технологичното развитие и иновациите (ТЦ 1)
2. Повишаване на конкурентоспособността на МСП (ТЦ 3)
3. Подкрепа за преминаването към нисковъглеродна икономика във всички сектори (ТЦ 4)
4. Опазване на околната среда и насърчаване на ресурсната ефективност (ТЦ 6)

Този избор на ТЦ отговаря най-вече на стълбовете на интелигентен и устойчив растеж на стратегия „Европа 2020“. Приобщаващият растеж също ще има място в програмата, но по-общо – като междудисциплинарна тема. Възловият въпрос за заетостта, например, ще бъде засегнат чрез подпомагането на конкурентоспособността на МСП, както и във връзка с (еко-)иновациите като нови двигатели в създаването на растеж и работни места.

### ***Инвестиционни приоритети***

За да бъде съсредоточено изпълнението на програмата върху избраните ТЦ, измежду наличните възможности в регламентите по политиката на сближаване се определят редица Инвестиционни приоритети<sup>30</sup>. При извършването на подбора са приложени четири основни принципа, отчитащи естеството на програма ИНТЕРРЕГ ЕВРОПА.

Програмата е инструмент за промяна и подобряване на политиките и програмите (за Растеж и работни места и ЕТС) на европейските региони. Тя постига това чрез пренасяне на опит и усвояване на политики сред участниците с регионално значение с цел подготовка за предприемане на действия на регионално равнище на последващ етап. Програмата не

---

<sup>30</sup> Регламент за ЕФРР, член 5.

подпомага материални инвестиции, технически мерки или научни изследвания от голям мащаб в регионите.

Ако програмата има за цел да предизвика промени в политиката и да подобри изпълнението на програмите (за Растеж и работни места и ЕТС) в региони от целия ЕС, от възлово значение е тя да признава многообразието на регионалните потребности и възможности в обхвата на избраните тематични цели. Това многообразие е отразено в различни акценти, приоритети и равнища на амбиции в политиките и програмите (за Растеж и работни места и ЕТС) във всеки регион, дори и те да засягат една и съща обща тематична цел. Поради това програмата следва да бъде отворена за целия кръг въпроси в рамките на всяка от избраните тематични цели, както са определени от регионите на Европа в техните отделни програми (за Растеж и работни места и ЕТС).

Въз основа на тези съображения се избират по един до два Инвестиционни приоритета на тематична цел, които могат да подкрепят междурегионалния обмен и усвояването на политики по широк кръг въпроси, представителни за тематичния обхват на съответната тематична цел. В таблица 1 по-долу е представен общ преглед на инвестиционните приоритети, които са избрани за програма ИНТЕРРЕГ ЕВРОПА, включително кратка обосновка за избора им.

**Таблица 1 – Синтезиран преглед на обосновката за избор на тематични цели и инвестиционни приоритети**

| Избрана ТЦ   | Избран ИП   | Съображения за избора (до 500 знака)   |
|--|---|--|
| 1 – Засилване на научноизследователската дейност, технологичното развитие и иновациите | 1а – укрепване на инфраструктурата, необходима за научноизследователска и иновационна дейност [НИД] капацитета за реализиране на достижения в областта на НИД и насърчаване на центрове на компетентност, по-специално центрове, които са от интерес за Европа;   | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Наличието на солидна инфраструктура и капацитет за иновации е ключово условие за интелигентния растеж в регионите.</li> <li>- Европейските региони имат различни силни и слаби страни в дейността на техните т.нар. „средства за стимулиране“ на иновациите, които имат потенциал за междурегионален обмен, например на изследователски съоръжения, образователно равнище на работната сила и публични инвестиции в НИРД.</li> <li>- ТЦ1 е една от ТЦ, към които всички програми за Растеж и работни места следва да насочат голяма част от средствата си.</li> </ul>   |
|  | 1б – насърчаване на инвестициите на предприятията в научноизследователска и иновационна дейност и развиване на връзки и синергии между предприятията, центровете за НИРД и висшето образование, по конкретно на разработването на продукти и услуги, на трансфера на технологии, на социалната иновация и приложенията за публични услуги, на стимулирането на търсенето, на изграждането на мрежи, на клъстерите и на отворените иновации посредством интелигентна специализация и подкрепа за технологични и приложни научни изследвания, пилотни линии, действия за ранно валидиране на продукти, усъвършенствани производствени възможности и първо производство, по-специално в областта на Ключовите базови технологии и разпространението на технологии с общо предназначение; | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Интелигентният растеж изисква адекватна подкрепа за нововъведенията по цялата верига на иновацията.</li> <li>- Регионите следва да съсредоточат подкрепата за иновациите в най-важните области с висок потенциал за иновации (интелигентна специализация).</li> <li>- Постиженията във внедряването на иновации са различни в отделните региони и имат потенциал за междурегионално сътрудничество, например при подкрепата за клъстерите, насочени към науката, сътрудничеството в тройната спирала и трансфера на технологии.</li> <li>- ТЦ1 е сред приоритетните ТЦ за всички програми за Растеж и работни места.</li> </ul>               |
| 3 – Повишаване на конкурентоспособността на МСП  | 3г – Подкрепа за капацитета на МСП за участие в растежа в регионални, национални и международни пазари, както и в процеса на иновациите;  | <ul style="list-style-type: none"> <li>- За устойчив регионален растеж се изисква здравословен климат за бизнеса и предприемачеството.</li> <li>- Регионите трябва да насърчават предприемачеството и да подпомагат МСП, например за подобряване развитието на продукти и услуги, международни дейности на вътрешния пазар [на ЕС] и световния пазар и достъп до финансиране, познания и мрежи за обмен.</li> <li>- Междурегионалното сътрудничество може да позволи на регионите да изградят по-добри политики в подкрепа на предприемачеството и услугите за подпомагане на бизнеса.</li> <li>- ТЦ3 е сред приоритетните ТЦ за всички програми за Растеж и работни места.</li> </ul> |
| 4 – Подкрепа за преминаването към нисковъглеродна икономика във всички сектори         | 4д – Насърчаване на стратегии за ниски въглеродни емисии за всички видове територии, по-специално за градските райони, включително насърчаване на устойчива мерки за мултимодална градска мобилност и съответни мерки за намаляване на риска;   | <ul style="list-style-type: none"> <li>- За да намалят емисиите на CO<sub>2</sub>, регионите трябва да въведат стратегии за развитие и използване на възобновяеми енергийни ресурси, устойчиви видове мобилност и да въведат мерки за енергийна ефективност за намаляване на потреблението на енергия.</li> <li>- Междурегионалното сътрудничество може да позволи на регионите да постигнат устойчив растеж чрез интегриране на успешен опит и политики от други региони в техните стратегии за ниска въглеродна интензивност.</li> <li>- ТЦ4 е сред приоритетните ТЦ за всички програми за Растеж и работни места.</li> </ul>  |



| Избрана ТЦ   | Избран ИП  | Съображения за избора (до 500 знака)  |
|--|--|---|
| 6 – Опазване на околната среда и насърчаване на ресурсната ефективност | 6в – съхраняване, опазване, популяризиране и развитие на природното и културно наследство;   | <ul style="list-style-type: none"> <li>- <i>Регионалните участници трябва да опазват екосистемите, ландшафтите и биологичното разнообразие и да не допуснат (по-нататъшно) влошаване на техните природни и културни дадености.</i></li> <li>- <i>В същото време природното и културното наследство са важни ресурси за устойчив растеж в европейските региони.</i></li> <li>- <i>Междурегионалното сътрудничество може да подобри регионалните стратегии за устойчив растеж като предизвика усвояване на политики в областта на устойчивото управление и използване на тези активи.</i></li> </ul>                                      |
|  | 6ж – подкрепа за индустриалния преход към икономика, използваща ресурсите по-ефективно, насърчаване на зеления растеж, екологичните иновации и управлението на екологичните показатели в публичния и частния сектор; | <ul style="list-style-type: none"> <li>- <i>За да генерират устойчив растеж, регионите трябва да създадат икономика, в която ресурсната ефективност, „зелените“ технологии и еко-иновациите са двигатели за създаване на растеж и работни места.</i></li> <li>- <i>„Зеленият“ растеж в регионите изисква също екологични политики, насочени към по-ефективно използване на въздуха, водите, отпадъците и почвите.</i></li> <li>- <i>Междурегионалното сътрудничество може да позволи на регионите да разработят комплексни стратегии за устойчив регионален растеж въз основа на по-ефективното използване на ресурсите.</i></li> </ul> |

## **1.2 Обосновка на отпусканите финансови средства**

Общият бюджет от ЕФРР за програмата ИНТЕРРЕГ ЕВРОПА ще бъде разпределен равномерно сред избраните тематични цели. Всяка от четирите тематични цели получава дял от 25 % от наличния бюджет от ЕФРР (като се изключат средствата, предвидени за техническа помощ).

Това равномерно разпределение подчертава, че всички избрани тематични цели имат еднакво значение и легитимност в стратегията на програмата. То също така гарантира, че възможностите за междурегионалното сътрудничество са на едно и също равнище за всеки от четирите тематични стълба на програмата.

В същото време това разпределение осигурява значителна част от бюджета от ЕФРР (75 %) да бъде заделена за трите избрани тематични цели (т.е. ТЦ1, ТЦ3, ТЦ4) към които, съгласно Регламента за ЕФРР, програмите за „Инвестиции за растеж и работни места“ следва да насочат по-голямата част от средствата си. Това е важно, тъй като отразява конкретната задача на ИНТЕРРЕГ ЕВРОПА да подпомага тези програми (както и програмите по ЕТС, когато е уместно).

**Таблица 2: Преглед инвестиционна стратегия на програмата**

Целта на тази секция е синтетично да покаже съответствието между идентифицираните потребности, тематичните цели и избраните инвестиционни приоритети, както и специфичните цели и предложеното финансово разпределение. Тя също представя преглед на приноса на програмата за сътрудничество към стратегията Европа 2020. Тази таблица се генерира автоматично от SFC въз основа на информацията от другите секции на програмата за сътрудничество.

| Приоритетна ос | Тематична цел | Инвестиционни приоритети | Специфични цели, съответстващи на инвестиционните приоритети | Показатели за резултатите, отговарящи на специфичната цел [от таблиците с показатели за резултатите] | Подкрепа от ЕФРР – в евро | Дял на общата помощ от Съюза по програмата за сътрудничество (по фондове) |     |     | Съображения за избора на тематични цели и инвестиционни приоритети с препратка към раздел 2.1 (в това число препратки към националните цели от „Европа 2020“, съответните конкретни препоръки на Съвета за страната, ако е приложимо). |
|----------------|---------------|--------------------------|--|--|---------------------------|---|-----|-----|--|
|                |               |                          |  |  |                           | ЕФРР  | ЕИД | ИПП |  |
| 1              | 1             | 1.а                      | 1  |  | €                         | %   |     |     |  |
|                |               | 1.б                      | 2  |  |                           |   |     |     |  |
| 2              | 3             | 3.г                      | 3  |  | €                         |   |     |     |  |
| 3              | 4             | 4.д                      | 4  |  | €                         |   |     |     |  |
| 4              | 6             | 6.в                      | 5  |  | €                         |   |     |     |  |
|                |               | 6.ж                      | 6  |  |                           |   |     |     |  |
| ТП             |               |                          |  |  | €                         |   |     |     |  |

## Раздел 2. Описание на приоритетните оси <sup>31</sup>.

### Раздел 2.А. Описание на приоритетните оси, различни от техническа помощ

#### Приоритетна ос 1: Научноизследователска дейност, технологично развитие и иновации

Тематична цел 1 – Засилване на научноизследователската дейност, технологичното развитие и иновациите

#### Инвестиционен приоритет 1(а):

Укрепване на инфраструктурата, необходима за научноизследователска и иновационна дейност (НИД), подобряване на капацитета за реализиране на достижения в областта на НИД и насърчаване на центрове на компетентност, по-специално центрове, които са от интерес за Европа.

#### Специфична цел 1.1:

##### Наименование / Описание

до 500 знака, вкл.  
интервалите

Подобряване на изпълнението на политиките и програмите за регионално развитие, по-специално програмите за Инвестиции за растеж и работни места и, когато е уместно, програмите за ЕТС, в областта на инфраструктурата и капацитета за научноизследователска дейност и иновации.

##### Резултати до 2000 знака, вкл. интервалите

Основната желана промяна е подобреното изпълнение на политиките и програмите за регионално развитие, по-специално програмите за Растеж и работни места (РРМ) и, когато е уместно, ЕТС, в областта на инфраструктурата за научноизследователска дейност и иновации и капацитета за реализиране на достижения в областта на научноизследователската дейност и иновациите.

За да постигнат движен от иновациите растеж, регионалните органи и другите участници с регионално значение трябва да засилят своите „фактори, благоприятстващи“ иновациите: инфраструктурата и капацитета, необходими за процъфтяването на научноизследователската дейност и иновациите в секторите с висок потенциал за иновации. Много региони на ЕС идентифицират тези ключови сектори в Регионални иновационни стратегии за интелигентна специализация.

Регионалните политики за инфраструктура и капацитет за иновации трябва да са насочени към въпроси като наличността на изследователски центрове и центрове за компетентности и ИКТ инфраструктури, които да гарантират, че образователната система осигурява квалификацията, необходима в иновативните сектори и обществените услуги за финансиране и подкрепа на НИД.

Програмата ще подпомага обмена на опит и споделянето на практики между участници с регионално значение с конкретната цел да подготви интегрирането на наученото в регионалните политики и дейности за инфраструктура и капацитет на иновации – по-специално чрез програмите за РРМ или ЕТС, но също така и други програми на участващите региони.

Програмата ще улесни усвояването на политики и капитализацията, като направи така, че подходящите практики и резултати от Проектите за междурегионално сътрудничество и друг опит да са широко достъпни и използвани за регионалните участници, участващи в подпомагането на

<sup>31</sup> Въз основа на насоките на Европейската комисия:

- Проект на формуляр и насоки за съдържанието на оперативната програма Версия 3 от 28.06.2013 г.  
- Проект на образец за Програма за сътрудничество по цел Европейско териториално сътрудничество.  
Версия 1 – 21.05.2013 г.

иновациите в програмите за PPM, ETC и други програми.

Този обмен на практики между регионите и усвояването на политиките ще повиши капацитета (умения, знания) на участващите лица и организации и ще подготви прилагането на наученото. Това води до по-добро изпълнение на програмите и политиките (за PPM и ETC) в областта на инфраструктурата за научноизследователска дейност и иновации в участващите региони.

### Показатели за резултатите за конкретната програма (специфична цел 1.1)

| № | Показател  | Единица  | Изходна стойност | Базова година | Целева стойност (2022 г.) | Източник на данни   | Честота на отчитане  |
|---|--|--|------------------|---------------|---------------------------|---|--|
| 1 | Дял на програмите за Растеж и работни места и ETC в областта на <i>[инфраструктурите за научни изследвания и иновации]</i> с подобро прилагане в резултат от ИНТЕРРЕГ ЕВРОПА | % от всички програми за Растеж и работни места и ETC | 0                | 2014 г.       | 5%                        | Допитване до Управляващите органи (или съответно междинни звена) на <u>всички програми за Растеж и работни места и ETC</u><br><br>Съдържанието и подходът на допитването ще бъдат разработени в отделен документ. Той ще отрази Насоките на ЕС за изготвянето на количествени оценки на база допитвания (R. Scarpa, 2012 г.). | 2014 г. (базова година)<br>2018 г.;<br>2020 г.;<br>2022 г. |
| 2 | Дял на регионалните политики и програми в областта на <i>[инфраструктурите за научни изследвания и иновации]</i> с подобро прилагане в резултат от ИНТЕРРЕГ ЕВРОПА           | % от всички регионални политики и програми           | 0                | 2014 г.       | 2%                        | Допитване сред <u>представителна извадка</u> региони по NUTS2 в държавите–партньорки (EC28 + Норвегия, Швейцария).<br><br>Съдържанието и подходът на допитването ще бъдат разработени в отделен документ.   | 2014 г. (базова година)<br>2018 г.;<br>2020 г.;<br>2022 г. |

### Дейности, които ще бъдат подпомогани по Инвестиционен приоритет 1(а)

Описание на типа и примери за дейности и за приноса им към специфичните цели (по инвестиционни приоритети)

#### А. ТИПОВЕ ДЕЙНОСТИ, КОИТО ЩЕ БЪДАТ ПОДПОМАГАНИ

В съответствие с оперативните цели програмата подкрепя два типа дейности, целящи да позволят на партньорите от различните държави–партньорки да работят заедно по въпросите от общ регионален интерес в областта на политиката за инфраструктурата и капацитета за иновации: Проекти за междурегионално сътрудничество и Платформи за усвояване на политики

## 1. Проекти за междурегионално сътрудничество (по-нататък – „проекти“):

Целта на проектите е да се подобри изпълнението на политиките на участващите региони, като се подпомогне обмена на опит и споделянето на практики между участници с регионално значение с конкретната цел да се подготви интегрирането на наученото в регионалните политики и дейности. Чрез проектите ИНТЕРРЕГ ЕВРОПА възнамерява да подобри главно изпълнението на програмите за Инвестиции за растеж и работни места (PRM) на участващите региони и, когато е уместно, изпълнението на програмите за Европейско териториално сътрудничество (ЕТС). Обаче в резултат на сътрудничеството може да се подобри изпълнението на други регионални програми и политики в областта на инфраструктурата и капацитета за иновации.

Проектите за междурегионално сътрудничество по правило имат две фази:

- Фаза 1 е посветена на обмена на опита от политиката и подготвянето на прилагането на наученото. До края на тази фаза всеки партниращ регион трябва да изготви План за действие за интегриране на наученото от сътрудничеството в своите регионални политики и/или програми (за Растеж и работни места, ЕТС). Планът за действие трябва да идентифицира мерките, които трябва да бъдат интегрирани, и техния график, работните стъпки, отговорни лица, разходи (ако има такива) и източници на финансиране. Партньорите трябва да включват активно във всички дейности подходящи регионални заинтересовани лица.
- Фаза 2 е посветена на мониторинга от страна на всеки участващ регион на изпълнението на неговия План за действие от отговорните лица на неговата територия. Действителното изпълнение на тези дейности не се финансира от ИНТЕРРЕГ ЕВРОПА. Този мониторинг се осъществява предимно в контекста на всеки регион. Обаче междурегионалното партньорство може да реши да организира съвместни дейности на този етап на мониторинг, за да продължи процеса на усвояване на политиките. В надлежно обосновани случаи, фаза 2 може да включва също така пилотни дейности за тестване на определени части на Плана за действие на практика.

Допълнителни мерки ще бъдат определени в Наръчника на програмата

Дейностите по проектите могат да включват (списъкът не е изчерпателен):

- Изготвяне на планове за действие (задължително)
- Проучвания и анализи на регионалните политики в областта на инфраструктурата за иновации
- Среци и дейности с групата на местните заинтересовани лица
- Посещения на обменни начала за проучване на съоръженията и политиките за подкрепа на НИД
- Междурегионални семинари и събития за обмен и изграждане на капацитет в областта на инфраструктурата за иновации
- Споделяне и разпространяване на резултатите от проектите
- Мониторинг и анализ на резултатите от Плановете за действие (фаза 2)
- Пилотни дейности (фаза 2)

Основни целеви групи и видове бенефициенти

Като общо правило бенефициентите на Проектите по тази специфична цел са публични органи и публичноправни организации<sup>32</sup>, като:

- Национални, регионални и местни публични органи, отговарящи за насърчаването на всички форми на иновация (в т.ч. технологична, организационна, социална иновация);
- Агенции за регионално развитие;
- Университети, научни и изследователски институти и ВУЗ;
- Оператори на научни и технологични паркове, бизнес инкубатори и центрове за иновации;
- Действащи лица и организации за подпомагане на бизнеса, представляващи МСП и деловите среди;

<sup>32</sup> За повече подробности вж. раздел „Водещи принципи за избора на операции“ от настоящия документ на програмата.

- Други участници от значение за развитието на регионални инфраструктури и капацитет за иновации.

Освен споменатите по-горе действащи лица, по-широката целева група, която може да играе активна роля в дейностите по Проектите, включва и местните заинтересовани страни, МСП или други участници в областта на иновациите.

Всеки партньор по Проект може да сформира група от местни заинтересовани страни, за да се гарантира, че участниците от значение за региона са включени в усвояването на политики и разработването на плановете за действие. Членове на тези групи от местни заинтересовани страни могат да се набират от същите целеви групи, упоменати по-горе (ако не са партньори в проекта), и от новаторски регионални МСП.

#### Примери за възможни Проекти

- Споделяне на опит между регионални органи и действащи лица, подпомагащи бизнеса, във връзка със схеми за публично финансиране в подкрепа на иновациите като възлов елемент на инфраструктурата за иновациите, водещо до приемане на Планове за действие за създаване във всеки регион на револвиращ фонд за технологични иновации – било то като „финансов инструмент“ – част от регионална програма за РРМ или като финансов инструмент, прилаган самостоятелно.
- Обмен на опит между регионални органи във връзка с политики и програми за създаване на изследователски съоръжения и организиране на международни мрежи за сътрудничество в областта на НИРД в по-малко развитите в научно отношение региони и подготовка за създаването на такива съоръжения и мрежи посредством Планове за действие.
- Обмен на опит между агенции за регионално развитие с цел планиране на действия за подобряване на съответствието на учебните програми на ВУЗ с потребностите от човешки капитал на предприятията в техните сектори за регионална интелигентна специализация.
- Обмен на опит между регионални действащи лица с цел подобряване на политиките в подкрепа на иновациите, занимаващи се с основните обществени предизвикателства в сферата на здравеопазването, демографските промени и благосъстоянието.

## **2. Платформа за усвояване на политики („Платформа“) в областта на Научноизследователската дейност, технологичното развитие и иновациите**

Тя обхваща и двете специфични цели на Приоритет 1. Тази платформа ще бъде „ресурсен център на знанието“ в подкрепа на непрекъснатото обхващащо ЕС усвояване на регионалните политики в областта на научноизследователската дейност, технологичното развитие и иновациите, главно по отношение на изпълнението на целите за Растеж и работни места и, когато е уместно, ЕТС. Целта на Платформата е да:

- Допринесе за изграждане на капацитета чрез подпомагане изграждането на мрежи и обмена на опит между съответните участници в цяла Европа, свързани с програмите за Инвестиции в растеж и работни места и ЕТС.
- Използва резултатите от Проектите за междурегионално сътрудничество и да ги направи достъпни за по-широка аудитория от регионални участници в политиката в цяла Европа.

Платформата предлага дейности и услуги за цялата общност на регионалните участници в политиката и заинтересованите лица, по-специално онези, които участват в програмите за Растеж и работни места и ЕТС в цяла Европа.

Дейностите и услугите на Платформата могат да включват (списъкът не е изчерпателен):

- Проследяване, доколкото е възможно, на новостите в програмите за РРМ и ЕТС в Европа по теми, свързани с Научноизследователската дейност, технологичното развитие и иновациите (НИДТРИ) с цел идентифициране на възможен интересен опит
- Поддържане на тясно сътрудничество с Платформата за интелигентна специализация<sup>33</sup> с цел обмен на информация и осигуряване на допълняемост на дейностите

<sup>33</sup> Тази допълнителна платформа се управлява от Институт за перспективни технологични изследвания (Institute for Prospective Technological Studies, Севиля, Испания) и е посветена на обмена на опит в областта на начините на изготвяне на стратегии за интелигентна специализация (въпроси, свързани с

- Анализ и съпоставка на съдържанието на проекти по Приоритетна ос 1 и други приоритети, ако е подходящо
- Разработване на тематични публикации като бюлетини, проучвания, препоръки за политиките, свързани с регионални предизвикателства пред НИДТРИ
- Организиране на тематични събития и срещи за участниците и заинтересованите лица, участващи в програми за Инвестиции в растеж и работни места и ЕТС в областта на Приоритет 1 (с други Платформи, когато са налице силни тематични синергии)
- Организиране и подпомагане на партньорски проверки между Европейските региони в подкрепа на усъвършенстването на политики и изграждането на капацитет
- Предоставяне на консултации за Проекти по Приоритетна ос 1 при необходимост
- Предоставяне на консултации на органите на Програма ИНТЕРРЕГ ЕВРОПА във връзка със стратегическата ориентация към НИДТРИ
- Оценка на и предоставяне на консултации във връзка с подходящостта на възможните пилотни дейности, предложени по Проектите във фаза 2
- Осигуряване и модериране на онлайн инструменти за сътрудничество за обмен на знания и усвояване на политики
- Изпращане на отговори на искания за информация от отделни участници и заинтересовани лица, участващи в програми за Растеж и работни места и ЕТС в областта на Приоритетна ос 1

#### Основни целеви групи и видове бенефициенти

Бенефициент<sup>34</sup> на Платформата е Управляващият орган на програма ИНТЕРРЕГ ЕВРОПА. Основните целеви групи за услугите и дейностите на Платформата са:

- действащи лица, участващи в управлението и прилагането на програмите за Растеж и работни места и ЕТС (или на сродни тематични политики за случаите на Норвегия и Швейцария);
- действащи лица, участващи като (потенциални) бенефициенти на такива програми;
- действащи лица, които не са пряко свързани с програмите за Растеж и работни места и ЕТС, но чиито компетенции и потребности са в съответствие с въпросите, с които се занимава платформата.

#### Примери за възможни дейности на Платформата

- Издаване на политически препоръки за създаване на регионални центрове за компетентност за научни изследвания и иновации, основаващи се на успешния опит от различни проекти и програми за РРМ.
- Семинар за регионални участници относно засилване ролята на университетите в регионалната система за иновации.
- Партньорски проверки между европейските региони, които имат сродни сектори на интелигентна специализация, с цел анализ и подобряване на регионалните инфраструктури за иновации.

#### **ПРИНОС КЪМ СПЕЦИФИЧНАТА ЦЕЛ**

Обменът на опит от проекти за инфраструктура и капацитет за иновации ще подобри знанията и осведомеността за съществуващите практики и ще изгради уменията и способностите на професионалистите (персонал на партньора, други заинтересовани страни), включени в дейностите по проектите. Проектите ще осигурят също така включването на извлечените поуки в регионалните политики и дейности чрез разработване на конкретни Планове за действие за всеки регион–партньор. В резултат на това Проектите ще доведат до подобро прилагане на политиките и програмите за регионално развитие, най-вече по програмите за Растеж и работни места и ЕТС, в областта на инфраструктурата и капацитета за научноизследователска дейност и иновации.

Проектите по тази Специфична цел могат имат синергии с теми, обхванати от други

---

процедурата и методологията). Платформата за усвояване на политики ще допълва работата на ИПТИ, като се съсредоточава върху въпросите, свързани със съдържанието (т.е. какво се финансира в регионите чрез S3).

<sup>34</sup> Бенефициент означава публична или частна структура, която отговаря за започването или за започването и изпълнението на операции (Общ регламент, чл. 2.10).



специфични цели на тази програма, например тези свързани с иновациите в областта на технологиите за ниска въглеродна интензивност или ресурсна ефективност.

Платформата за този приоритет допринася за специфичната цел чрез дейности и услуги, които позволяват усвояване на политики в областта на инфраструктурата и капацитета за научноизследователска дейност и иновации. Тези дейности и услуги ще подобрят знанията и осведомеността за съществуващите практики и опит в тази област и ще изградят уменията и способностите на участниците (персонал и организации), включени в разработването и изпълнението на програмите за PPM и ETC в тази област. В резултат от това участниците ще бъдат в състояние да подобрят изпълнението на своите програми.

Подобренията при изпълнението на PPM, ETC и други регионални програми могат да настъпят на различни равнища, по-специално:

- a) при прилагането на нов проект/практика/средство, финансирани от програмата
- b) чрез промяна в управлението на програмата/политиката (например промяна в организацията на покани за набиране на предложения, алтернативни методи за контрол)
- c) чрез промяна в стратегическата насоченост на програмата/политиката (например промяна в специфична цел, залагане на нова цел на политиката).

Подобреното изпълнение на политики и програми следва в крайна сметка да повлияе на инфраструктурите и капацитета за иновации в участващите региони, например във връзка с:

- по-ефективно управление на изследователската инфраструктура
- по-добро съответствие между образователните програми и потребностите на новаторските компании
- оптимизиране на публичните инвестиции в инфраструктура за НИД
- повишаване привлекателността на региона за научните работници
- свързване с международни партньори в научноизследователската дейност и иновациите (също и извън ЕС)
- по-активно участие в проектите по програма „Хоризонт 2020“ („Стълба към постигане на отлични резултати“)

#### **КОНКРЕТНИ ЦЕЛЕВИ ТЕРИТОРИИ (АКО ИМА ТАКИВА)**

ИНТЕРРЕГ ЕВРОПА е насочена към цялата територия на Европейския съюз, Норвегия и Швейцария.

#### **Водещи принципи за избора на операции**

**Проектите за междурегионално сътрудничество** се избират чрез покани за проектни предложения. Тези покани могат да бъдат открити за предложения по целия тематичен обхват на специфичната цел. Обаче органите по програмата могат също така да решат да отворят целенасочени покани за проектни предложения, насочени към определени области от възлова важност в обхвата на специфичната цел. Работните задания за подобни целенасочени покани могат да отчитат развитието на събитията и (предварителните) резултати от предишни покани, насоките и новостите в политиката в обхвата на инвестиционния приоритет и евентуално указания от платформата за усвояване на политики.

Проектите най-вече допринасят за очаквания резултат от една специфична цел на програмата. Приемат се обаче и проекти, които имат междудисциплинарни синергии с теми, обхванати в други специфични цели.

В съответствие с общата цел на програмата, при всички Проекти следва да има минимална връзка с изпълнението на програми по цел „Растеж и работни места“ и, където е уместно, по цел „Европейско териториално сътрудничество“ (ETC). Във всеки проект най-малко половината от участващите региони от ЕС трябва да са свързани с изпълнението на тяхната Оперативна програма (т.е. за проект с 4 региона такава пряка връзка ще се изисква поне при 2; за проект с 5 региона такава пряка връзка ще се изисква поне при 3).

Втората фаза на Проектите е посветена на контрола на изпълнението на Плана за действие. В добре обосновани случаи Проектите могат да предлагат и изпълнение на пилотни дейности в тази фаза, ако за част от Плана за действие е необходимо тестване преди да бъде изцяло

приет и подкрепен от съответната регионална програма (за Растеж и работни места). Предложение за такава пилотна дейност може да бъде представено за програмата в края на първата фаза. Съвместният секретариат (СС) ще оцени доколко тези дейности са подходящи и ще даде на Комитета за наблюдение (КН) препоръка за решение. Когато е оправдано, експертите от платформите ще предоставят съвети на СС по оценката.

Като общо правило бенефициентите<sup>35</sup>, които имат право да получат финансиране като партньор по Проект, са:

- Публични органи
- Публичноправни органи. Това означава всеки орган<sup>36</sup>:
  - (а) създаден със специфичната цел да задоволява нужди от обществен интерес, без да има промишлен или търговски характер;
  - (б) който е има юридическа правосубектност и е
  - (в) финансиран в по-голямата част от държавата, регионалните или местни органи или други публичноправни органи; или е под управителния надзор на тези органи; или има административен, управителен или надзорен съвет, повече от половината членове на който са назначени от държавата, регионалните или местни органи или от други публичноправни органи.

Допълнителни разпоредби относно допустимостта ще бъдат включени в наръчника по програмата. Участници от частния сектор по принцип не са пряко допустими за получаване на финансиране, но могат да участват за своя сметка.

**Платформата за усвояване на политики** ще бъде въведена на равнище програма за шестгодишния период от 2015 до 2020 г. Тя ще се ръководи от екип от експерти, избрани и наети по договор след тръжна процедура. Платформата ще извършва дейностите си въз основа на план за работа за ограничен период (вероятно 1 или 2 години). След този период договорът с избрания екип от експерти може да бъде подновяван нееднократно в зависимост от резултатите с решение на Комитета за наблюдение (КН). Ако се налага и с решение на Комитета за наблюдение, някои експерти могат също така да бъдат добавяни или заменяни в хода на изпълнението.

#### Планирано използване на финансови инструменти (ако е приложимо)

*Неприложимо*

#### Планирано използване на големи проекти (ако е приложимо)

*Неприложимо*

#### Общи показатели за резултатите и показатели за резултатите за конкретната програма (специфична цел 1.1)

| № | Показател   | Единица | Цел (2022 г.) | Източник на данни  | Честота на отчитане |
|---|---|---------|---------------|--|---------------------|
|   | Брой разработени Планове за действие в областта на инфраструктурата за научноизследователска дейност и иновации | бр.     | 160           | Мониторинг на програмата<br><br>Допълнителни пояснения за понятието „Планове за действие“ ще бъдат дадени в Ръководството по програмата. | ежегодно            |

<sup>35</sup> Бенефициент означава публична или частна структура, която отговаря за започването или за започването и изпълнението на операции (Общ регламент, чл. 2.10).

<sup>36</sup> Така както е дефинирано в Директива 2004/18/ЕО, член 1

|  |  |     |       |  |          |
|--|--|-----|-------|--|----------|
|  | Брой лица с подобрени професионални умения вследствие на участието им в дейности за междурегионално сътрудничество в областта на инфраструктурата за научноизследователска дейност и иновации. | бр. | 1 897 | Мониторинг на програмата<br><br>Определението за „подобрени професионални умения“ и метода на проучване ще бъдат определени в отделен документ (ръководството по програмата) | ежегодно |
|  | Дял от всички европейски региони (нивото от NUTS ще бъде уточнено), регистрирани в Платформата за усвояване на политики по Приоритет 1.  | %   | 25%   | Мониторинг на програмата   | ежегодно |
|  | Брой събития за усвояване на политики в областта на инфраструктурата за научноизследователска дейност и иновации, организирани от Платформата за усвояване на политики по Приоритет 1.         | бр. | 14    | Мониторинг на програмата   | ежегодно |

## **Инвестиционен приоритет 1(б)**

*Насърчаване на инвестициите на предприятията в научноизследователска и иновационна дейност и развиване на връзки и синергии между предприятията, центровете за НИРД и висшето образование, по конкретно на разработването на продукти и услуги, на трансфера на технологии, на социалната иновация и приложенията за публични услуги, на стимулирането на търсенето, на изграждането на мрежи, на клъстерите и на отворените иновации посредством интелигентна специализация и подкрепа за технологични и приложни научни изследвания, пилотни линии, действия за ранно валидиране на продукти, усъвършенствани производствени възможности и първо производство, по-специално в областта на Ключовите базови технологии и разпространението на технологии с общо предназначение.*

### **Специфична цел 1.2:**

#### **Наименование / Описание**

Подобряване на изпълнението на политиките и програмите за регионално развитие, по-специално програмите за Инвестиции за растеж и работни места и, когато е уместно, програмите за ЕТС, които подпомагат предоставянето на иновации от участници в регионалните вериги за иновации в области на „интелигентна специализация“ и възможности за иновации.

#### **Резултати**

Основната желана промяна е подобреното изпълнение на регионалните политики и програми, по-специално програмите за Растеж и работни места (PPM) и, когато е уместно, ЕТС, които подпомагат действителното предоставяне на иновации от участници в регионалните вериги за иновации чрез мерки като развитие на изследователски клъстери, подпомагане на сътрудничеството „в тройна спирала“ и за стопански дейности в области на иновациите.

Регионалните органи и техните партньори в областта на иновациите трябва да съдействат за сътрудничеството и съвместните инициативи на предприятията, центровете за НИРД и участниците от висшето образование в ключовите за техните региони области на интелигентна специализация и възможности за иновации.

Създаването на ефективни екосистеми за иновации може да подобри трансфера на технологии и възникването и икономическото оползотворяване на резултатите от НИРД. Регионите трябва да развият и култивират изследователски клъстери в основните сектори на потенциала си за иновации, за да увеличат движенията от иновации растеж. Най-накрая, регионалните участници могат също така да разработват политики, които предизвикват потребление на иновации, например чрез обществени поръчки за иновации.

Програмата ще подпомага обмена на опит между участници с регионално значение от цяла Европа в тази област, за да подготви интегрирането на наученото в регионалните програми за Растеж и работни места, ЕТС или други подходящи регионални програми. Програмата също така ще улесни усвояването на политики и капитализацията, като направи така, че подходящите практики и резултати от Проектите за междурегионално сътрудничество и друг опит да са широко достъпни и използвани за регионалните участници, участващи в подпомагането на иновациите в програмите за PPM, ЕТС и други програми.

Този обмен на практики между регионите и усвояването на политиките ще повиши капацитета (умения, знания) на участващите лица и организации и ще планира прилагането на наученото. Това води до по-добро изпълнение на програмите и политиките (за PPM и ЕТС) в областта на предоставянето на иновации в участващите региони.

### **Показатели за резултатите за конкретната програма (по специфична цел)**

| № | Показател  | Единица  | Изходна стойност | Базова година | Целева стойност (2022 г.) | Източник на данни   | Честота на отчитане  |
|---|--|--|------------------|---------------|---------------------------|---|--|
| 1 | Дял на програмите за Растеж и работни места и ЕТС в областта на предоставянето на иновации с подобро прилагане в резултат от ИНТЕРРЕГ ЕВРОПА | % от всички програми за Растеж и работни места и ЕТС | 0                | 2014 г.       | 15%                       | Допитване до Управляващите органи (или съответно междинни звена) на <u>всички програми за Растеж и работни места и ЕТС</u><br><br>Съдържанието и подходът на допитването ще бъдат разработени в отделен документ. | 2014 г. (базова година)<br>2018 г.;<br>2020 г.;<br>2022 г. |
| 2 | Дял на регионалните политики и програми в областта на предоставянето на иновации с подобро прилагане в резултат от ИНТЕРРЕГ ЕВРОПА           | % от всички регионални политики и програми           | 0                | 2014 г.       | 5%                        | Допитване сред <u>представителна извадка</u> региони по NUTS2 в държавите–партньорки (ЕС28 + Норвегия, Швейцария).<br><br>Съдържанието и подходът на допитването ще бъдат разработени в отделен документ.         | 2014 г. (базова година)<br>2018 г.;<br>2020 г.;<br>2022 г. |

## **Дейности, които ще бъдат подпомагани по Инвестиционен приоритет 1(б)** **Описание на типа и примери за дейности и за приноса им към специфичните цели (по инвестиционни приоритети)**

### **А. ТИПОВЕ ДЕЙНОСТИ, КОИТО ЩЕ БЪДАТ ПОДПОМАГАНИ**

В съответствие с оперативните цели програмата подкрепя два типа дейности, целящи да позволят на партньорите от различните държави–партньорки да работят заедно по въпросите от общ регионален интерес в областта на политиката за подпомагане на предоставянето на иновации в регионалната верига за иновации: Проекти за междурегионално сътрудничество и Платформи за усвояване на политики.

#### **1. Проекти за междурегионално сътрудничество (по-нататък – „проекти“):**

Целта на проектите е да се подобри изпълнението на политиките на участващите региони, като се подпомогне обмена на опит и споделянето на практики между участници с регионално значение с конкретната цел да се подготви интегрирането на наученото в регионалните политики и дейности. Чрез проектите ИНТЕРРЕГ ЕВРОПА възнамерява да подобри главно изпълнението на програмите за Инвестиции за растеж и работни места (PPM) на участващите региони и, когато е уместно, изпълнението на програмите за Европейско териториално сътрудничество (ЕТС). Обаче в резултат на сътрудничеството може да се подобри изпълнението на други регионални програми и политики, подпомагащи предоставянето на иновации.

Проектите за междурегионално сътрудничество по правило имат две фази:

- Фаза 1 е посветена на обмена на опита от политиката и подготвянето на прилагането на наученото. До края на тази фаза всеки партниращ регион трябва да изготви План за действие за интегриране на наученото от сътрудничеството в своите регионални политики

и/или програми (за Растеж и работни места, ЕТС). Планът за действие трябва да идентифицира мерките, които трябва да бъдат интегрирани, и техния график, работните стъпки, отговорни лица, разходи (ако има такива) и източници на финансиране. Партньорите трябва да включват активно във всички дейности подходящи регионални заинтересовани лица.

- Фаза 2 е посветена на мониторинга от страна на всеки участващ регион на изпълнението на неговия План за действие от отговорните лица на неговата територия. Действителното изпълнение на тези дейности не се финансира от ИНТЕРРЕГ ЕВРОПА. Този мониторинг се осъществява предимно в контекста на всеки регион. Обаче междурегионалното партньорство може да реши да организира съвместни дейности на този етап на мониторинг, за да продължи процеса на усвояване на политиките. В надлежно обосновани случаи, фаза 2 може да включва също така пилотни дейности за тестване на определени части на Плана за действие на практика.

Допълнителни мерки ще бъдат определени в Ръководството по програмата

Дейностите по проектите могат да включват (списъкът не е изчерпателен):

- Изготвяне на планове за действие (задължително)
- Анализи и проучвания, свързани с политики, например в областта на стимулирането на регионалното сътрудничество в тройна спирала
- Среци и дейности с групата на местните заинтересовани лица
- Междурегионални учебни посещения, например за запознаване с управлението на клъстери в партниращите региони
- Междурегионални семинари и събития за обмен и изграждане на капацитет в областта на предоставянето на иновации
- Споделяне и разпространяване на резултатите от проектите
- Мониторинг и анализ на резултатите от Планове за действие (фаза 2)
- Пилотни дейности (фаза 2)

#### Основни целеви групи и видове бенефициенти

Като общо правило бенефициентите на Проектите по тази специфична цел са публични органи и публичноправни организации<sup>37</sup>, като:

- Национални, регионални и местни публични органи, отговарящи за насърчаването на всички форми на иновация (в т.ч. технологична, организационна, социална иновация);
- Агенции за регионално развитие;
- Университети, научни и изследователски институти и ВУЗ;
- Оператори на научни и технологични паркове, бизнес инкубатори и центрове за иновации;
- Действащи лица и организации за подпомагане на бизнеса, представляващи МСП и деловите среди;
- Други участници от значение за развитието на регионалната верига за иновации.

Освен споменатите по-горе действащи лица, по-широката целева група, която може да играе активна роля в дейностите по Проектите, включва и местните заинтересовани страни, МСП или други участници в областта на иновациите.

Всеки партньор по Проект може да сформира група от местни заинтересовани страни, за да се гарантира, че участниците от значение за региона са включени в усвояването на политики и разработването на плановете за действие. Членове на тези групи от местни заинтересовани страни могат да се набират от същите целеви групи, упоменати по-горе (ако не са партньори в проекта), и от новаторски регионални МСП.

#### Примери за възможни Проекти

- Обмен на практики между регионални органи, университети и ведомства по иновациите с цел разработване за всеки регион–партньор на инструменти и методи за подпомагане на трансфера на знания и подобряване на възможностите за отворени иновации между предприятията и академичната общност в областта на „зелените“ технологии в рамките на и

<sup>37</sup> За повече подробности вж. раздел „Водещи принципи за избора на операции“ от настоящия документ на програмата.

между регионите—партньори.

- Обмен на практики между регионални ведомства по иновациите относно развитие и управление на клъстери, свързани с биологическите науки, водещ до приемане на Планове за действие за създаване на нови регионални и трансгранични клъстери чрез проекти по техните съответни регионални програми за Растеж и работни места и трансгранично ЕТС.
- Сътрудничество между регионални органи и фактори, подпомагащи бизнеса, от региони със силни сектори на ИКТ/нови носители, за обмен на практики и подготовка на действия за засилване на деловото сътрудничество вътре в и между регионите, с цел търговско използване на резултатите от НИРД.

## **2. Платформа за усвояване на политики („Платформа“) в областта на Научноизследователската дейност, технологичното развитие и иновациите**

Тя обхваща и двете специфични цели на Приоритет 1. Тази платформа ще бъде „ресурсен център на знанието“ в подкрепа на непрекъснатото усвояване на регионалните политики в областта на научноизследователската дейност, технологичното развитие и иновациите в цяла Европа, главно по отношение на изпълнението на целите за Растеж и работни места и, когато е уместно, ЕТС. Целта на Платформата е да:

- Допринесе за изграждане на капацитета чрез подпомагане изграждането на мрежи и обмена на опит между съответните участници в цяла Европа, свързани с програмите за Инвестиции в растеж и работни места и ЕТС.
- Използва резултатите от Проектите за междурегионално сътрудничество и да ги направи достъпни за по-широка аудитория от регионални участници в политиката в цяла Европа.

Платформата предлага дейности и услуги за цялата общност на регионалните участници в политиката и заинтересованите лица, по-специално онези, които участват в програмите за Растеж и работни места и ЕТС в цяла Европа.

Дейностите и услугите на Платформата включват (списъкът не е изчерпателен):

- Проследяване, доколкото е възможно, на новостите в програмите за РРМ и ЕТС в Европа по теми, свързани с Научноизследователската дейност, технологичното развитие и иновациите (НИДТРИ) с цел идентифициране на възможен интересен опит
- Поддържане на тясно сътрудничество с Платформата за интелигентна специализация с цел обмен на информация и осигуряване на допълняемост на дейностите
- Анализ и съпоставка на съдържанието на проекти по Приоритетна ос 1 и други приоритети, ако е подходящо
- Разработване на тематични публикации като бюлетини, проучвания, препоръки за политиките, свързани с регионални предизвикателства пред НИДТРИ
- Организиране на тематични събития и срещи за участниците и заинтересованите лица, участващи в програми за Инвестиции в растеж и работни места и ЕТС в областта на Приоритет 1 (с други Платформи, когато са налице силни тематични синергии)
- Организиране и подпомагане на партньорски проверки между Европейските региони в подкрепа на усъвършенстването на политики и изграждането на капацитет
- Предоставяне на консултации за Проекти по Приоритетна ос 1 при необходимост
- Предоставяне на консултации на органите на Програма ИНТЕРРЕГ ЕВРОПА във връзка със стратегическата ориентация към НИДТРИ (например предложения за тематични покани за набиране на предложения)
- Оценка на и предоставяне на консултации във връзка с подходящостта на възможните пилотни дейности, предложени по проектите във фаза 2
- Осигуряване и модерирание на онлайн инструменти за сътрудничество за обмен на знания и усвояване на политики
- Изпращане на отговори на искания за информация от отделни участници и заинтересовани лица, участващи в програми за РРМ и ЕТС в областта на Приоритетна ос 1

### Основни целеви групи и видове бенефициенти

Бенефициент<sup>38</sup> на Платформата е Управляващият орган на програма ИНТЕРРЕГ ЕВРОПА. Основните целеви групи за услугите и дейностите на Платформата са:

- действащи лица, участващи в управлението и прилагането на програмите за Растеж и работни места и ЕТС (или на сродни тематични политики за случаите на Норвегия и Швейцария);
- действащи лица, участващи като (потенциални) бенефициенти на такива програми;
- действащи лица, които не са пряко свързани с програмите за Растеж и работни места и ЕТС, но чиито компетенции и потребности са в съответствие с въпросите, с които се занимава платформата.

### Примери за възможни дейности на Платформата:

- Публикуване на обзор на успешните примери за проекти за подпомагане на клъстери и мерки, приложени чрез програмите за Растеж и работни места в цяла Европа.
- Партньорски проверки сред европейските региони (с участието на държавни органи и действащи лица от техните вериги за иновации), свързани с управлението и организацията на сътрудничеството им в тройната спирала.
- Семинар за ръководители на дейностите по поръчките от регионалните органи с цел разпространение на регионални практики в обществените поръчки за иновации.

### **ПРИНОС КЪМ СПЕЦИФИЧНАТА ЦЕЛ**

Обменът на опит от проекти за предоставяне на иновации ще подобри знанията и осведомеността за съществуващите практики и ще изгради уменията и способностите на професионалистите (персонал на партньора, други заинтересовани страни), включени в дейностите по проектите. Проектите ще осигурят също така включването на извлечените поуки в регионалните политики и дейности чрез разработване на конкретни Планове за действие за всеки регион–партньор. В резултат на това проектите ще доведат до подобро прилагане на политиките и програмите за регионално развитие, най-вече по програмите за Растеж и работни места и ЕТС, подпомагащи предоставянето на иновации в регионалните вериги за иновации.

Проектите по тази Специфична цел могат имат синергии с теми, обхванати от други специфични цели на тази програма, например тези свързани с политиките по клъстерите с участие на МСП или сътрудничество в иновациите, свързани с технологии с ниска въглеродна интензивност, еко-иновации или ресурсна ефективност.

Платформата за този приоритет допринася за специфичната цел чрез дейности и услуги, които позволяват усвояване на политики в областта на предоставянето на иновации в регионалните вериги за иновации. Тези дейности и услуги ще подобрят знанията и осведомеността за съществуващите практики и опит в тази област и ще изградят уменията и способностите на участниците (персонал и организации), включени в разработването и изпълнението на програмите за РРМ и ЕТС в тази област. В резултат от това участниците ще бъдат в състояние да подобрят изпълнението на своите програми.

Подобренията при изпълнението на РРМ, ЕТС и други регионални програми могат да настъпят на различни равнища, по-специално:

- a) при прилагането на нов проект/практика/средство, финансирани от програмата
- b) чрез промяна в управлението на програмата/политиката (например промяна в организацията на поканите за набиране на предложения, алтернативни методи за контрол)
- c) чрез промяна в стратегическата насоченост на програмата/политиката (например промяна в специфична цел, залагане на нова цел на политиката).

Подобреното изпълнение на политики и програми следва в крайна сметка да повлияе на предоставянето на иновации в участващите региони, например във връзка с:

- по-тясно сътрудничество между предприятията/академичната общност и в тройната спирала
- ускоряване при търговското използване на резултатите от НИРД

<sup>38</sup> Бенефициент означава публична или частна структура, която отговаря за започването или за започването и изпълнението на операции (Общ регламент, чл. 2.10).



- увеличаване на броя на МСП и заетите в НИРД
- увеличаване на броя на патентите за иновациите в региона
- увеличаване на инвестициите от частния сектор (в т.ч. банки) в иновации

#### **КОНКРЕТНИ ЦЕЛЕВИ ТЕРИТОРИИ (АКО ИМА ТАКИВА)**

ИНТЕРРЕГ ЕВРОПА е насочена към цялата територия на Европейския съюз, Норвегия и Швейцария.

#### **Водещи принципи за избора на операции**

Водещите принципи за избора на операции по този инвестиционен приоритет / специфична цел са същите като описаните в специфична цел 1.1.

#### **Общи показатели за резултатите и показатели за резултатите за конкретната програма (специфична цел 1.2)**

| № | Показател  | Единица | Цел (2022 г.) | Източник на данни        | Честота на отчитане |
|---|--|---------|---------------|--------------------------|---------------------|
|   | Брой разработени Планове за действие в областта на предоставянето на иновации  | бр.     | 160           | Мониторинг на програмата | ежегодно            |
|   | Брой лица с подобрени професионални умения вследствие на участието им в дейности за междурегионално сътрудничество в областта на предоставянето на иновации. | бр.     | 1 897         | Мониторинг на програмата | ежегодно            |
|   | Дял от всички европейски региони (нивото от NUTS ще бъде уточнено), регистрирани в Платформата за усвояване на политики по Приоритет 1.                      | %       | 25%           | Мониторинг на програмата | ежегодно            |
|   | Брой събития за усвояване на политики в областта на предоставянето на иновации, организирани от Платформата за усвояване на политики по Приоритет 1.         | бр.     | 14            | Мониторинг на програмата | ежегодно            |

## Приоритетна ос 2: Конкуренетоспособност на малките и средните предприятия

Тематична цел 3 – Повишаване на конкурентоспособността на МСП

### Инвестиционен приоритет 3(г)

Подкрепа за капацитета на МСП за участие в растежа в регионални, национални и международни пазари, както и в процеса на иновациите;

#### Специфична цел 2.1

**Наименование / Описание** Подобряване на изпълнението на политиките и програмите за регионално развитие, по-специално програмите за Инвестиции за растеж и работни места и, когато е уместно, програмите за ЕТС, подпомагачи МСП във всички етапи от техния жизнен цикъл с цел развиване и постигане на растеж и включването им в областта на иновациите.

**Резултати** Основната желана промяна е подобреното изпълнение на регионалните политики и програми, по-специално програмите за Растеж и работни места и ЕТС, които подкрепят създаването, развитието и растежа на малки и средни предприятия.

Потенциалът на предприятията за създаване на нови или използване на съществуващите пазарни възможности започва с наличието на предприемачески умения. Следователно регионалните политики трябва да подкрепят активно развитието на предприемачество и изграждането на капацитет като градивен елемент за създаването на собствен бизнес и растеж.

Също толкова важно е регионалните органи и лицата, подпомагачи бизнеса, да реагират адекватно на ключовите предизвикателства, които пречат на бизнеса по пътя към растежа, като например достъп до финансиране (например чрез инструменти за начален капитал или гаранции) и знания и достъп до международните пазари. Определени приоритетни целеви групи на политиките за предприемачество (например млади хора, мигранти или жени предприемачи) могат също така да се нуждаят от специфична подкрепа.

Прозрачният и надежден бизнес климат е от ключово значение за всички икономически субекти. Регионалните процедури могат да бъдат направени по-благоприятна за бизнеса, например свързани с обществените поръчки или електронното фактуриране.

Програмата ще подпомага обмена на опит и споделянето на практики между участници с регионално значение с цел да подготви интегрирането на наученото в регионалните политики и дейности за подпомагане на предприемачеството и МСП.

Програмата също така ще улесни усвояването на политики и капитализацията, като направи така, че подходящите практики и резултати от междурегионалното сътрудничество и друг опит да са широко достъпни и използвани за регионалните участници, участващи в подпомагането на иновациите в програмите за РРМ, ЕТС и други програми.

Този обмен на практики между регионите и усвояването на политиките ще повиши капацитета (умения, знания) на участващите лица и организации и ще подготви прилагането на наученото. Това ще доведе до по-добро изпълнение на програмите за РРМ и ЕТС, но също така и на други програми и политики на участващите региони.

#### Показатели за резултатите за конкретната програма (по специфична цел)

| № | Показател | Единица | Изходна стойност | Базова година | Целева стойност (2022 г.) | Източник на данни | Честота на отчитане |
|---|-----------|---------|------------------|---------------|---------------------------|-------------------|---------------------|
|---|-----------|---------|------------------|---------------|---------------------------|-------------------|---------------------|

|   |  |  |   |         |     |   |  |
|---|--|--|---|---------|-----|---|--|
| 1 | Дял на програмите за Растеж и работни места и ЕТС в областта на <i>растежа на МСП и предприемачеството</i> с подобро прилагане в резултат от ИНТЕРРЕГ ЕВРОПА | % от всички програми за Растеж и работни места и ЕТС | 0 | 2014 г. | 20% | Допитване до Управляващите органи (или съответно междинни звена) на <u>всички програми за Растеж и работни места и ЕТС</u><br><br>Съдържанието и подходът на допитването ще бъдат разработени в отделен документ. | 2014 г. (базова година)<br>2018 г.;<br>2020 г.;<br>2022 г. |
| 2 | Дял на регионалните политики и програми в областта на <i>растежа на МСП и предприемачеството</i> с подобро прилагане в резултат от ИНТЕРРЕГ ЕВРОПА           | % от всички регионални политики и програми           | 0 | 2014 г. | 8%  | Допитване сред <u>представителна извадка</u> региони по NUTS2 в държавите–партньорки (EC28 + Норвегия, Швейцария).<br><br>Съдържанието и подходът на допитването ще бъдат разработени в отделен документ.         | 2014 г. (базова година)<br>2018 г.;<br>2020 г.;<br>2022 г. |

### Дейности, които ще бъдат подпомогани по Инвестиционен приоритет 3(г)

#### Описание на типа и примери за дейности и за приноса им към специфичните цели (по инвестиционни приоритети)

##### **A. ТИПОВЕ ДЕЙНОСТИ, КОИТО ЩЕ БЪДАТ ПОДПОМАГАНИ**

В съответствие с оперативните цели програмата подкрепя два типа дейности, целящи да позволят на партньорите от различните държави–партньорки да работят заедно по въпросите от общ регионален интерес в областта на политиката за подпомагане на растежа на МСП и предприемачеството: Проекти за междурегионално сътрудничество и Платформи за усвояване на политики.

##### **1. Проекти за междурегионално сътрудничество (по-нататък – „проекти“):**

Целта на Проектите е да се подобри изпълнението на политиките на участващите региони, като се подпомогне обмена на опит и споделянето на практики между участници с регионално значение с конкретната цел да се подготви интегрирането на наученото в регионалните политики и дейности. Чрез проектите ИНТЕРРЕГ ЕВРОПА възнамерява да подобри главно изпълнението на програмите за Инвестиции за растеж и работни места (РРМ) на участващите региони и, когато е уместно, изпълнението на програмите за Европейско териториално сътрудничество (ЕТС). Обаче в резултат на сътрудничеството може да се подобри изпълнението на други регионални програми и политики в областта на подкрепата за МСП и предприемачеството.

Проектите за междурегионално сътрудничество по правило имат две фази:

- Фаза 1 е посветена на обмена на опита от политиката и подготвянето на прилагането на наученото. До края на тази фаза всеки партниращ регион трябва да изготви План за действие за интегриране на наученото от сътрудничеството в своите регионални политики и/или програми (за Растеж и работни места, ЕТС). Планът за действие трябва да идентифицира мерките, които трябва да бъдат интегрирани, и техния график, работните

стъпки, отговорни лица, разходи (ако има такива) и източници на финансиране. Партньорите трябва да включват активно във всички дейности подходящи регионални заинтересовани лица.

- Фаза 2 е посветена на мониторинга от страна на всеки участващ регион на изпълнението на неговия План за действие от отговорните лица на неговата територия. Действителното изпълнение на тези дейности не се финансира от ИНТЕРРЕГ ЕВРОПА. Този мониторинг се осъществява предимно в контекста на всеки регион. Обаче междурегионалното партньорство може да реши да организира съвместни дейности на този етап на мониторинг, за да продължи процеса на усвояване на политиките. В надлежно обосновани случаи, фаза 2 може да включва също така пилотни дейности за тестване на определени части на Плана за действие на практика.

Допълнителни мерки ще бъдат определени в Наръчника на програмата

Дейностите по проектите могат да включват (списъкът не е изчерпателен):

- Изготвяне на планове за действие (задължително)
- Проучвания и анализи на политиките в областта на подпомагането на МСП и предприемачеството
- Среци и дейности с групата на местните заинтересовани лица
- Междурегионални учебни посещения, например за запознаване с инструментите за подпомагане и политиките в областта на предприемачеството в партниращите региони
- Междурегионални семинари и събития за обмен на опит и изграждане на капацитет в областта на подпомагането на МСП и предприемачеството
- Споделяне и разпространяване на резултатите от проектите
- Мониторинг и анализ на резултатите от Плановите за действие (фаза 2)
- Пилотни дейности (фаза 2)

Основни целеви групи и видове бенефициенти

Като общо правило бенефициентите на Проектите по тази специфична цел са публични органи и публичноправни организации<sup>39</sup>, като:

- Национални, регионални и местни публични органи, отговарящи за подпомагане на предприемачеството и МСП;
- Агенции за регионално развитие;
- Действащи лица, подпомагащи бизнеса, организации на кълстери, други организации, представляващи МСП;
- Търговско-промишлени палати;
- Общобразователни и професионални учебни заведения;
- Други действащи лица от значение за развитието на регионалното предприемачество и конкурентоспособността на МСП.

Освен споменатите по-горе действащи лица, по-широката целева група, която може да играе активна роля в дейностите по Проектите, включва и местните заинтересовани страни, МСП или други участници в областта на предприемачеството и МСП.

Всеки партньор по Проект може да сформира група от местни заинтересовани страни, за да се гарантира, че участниците от значение за региона са включени в усвояването на политики и разработването на планове за действие. Членове на тези групи от местни заинтересовани страни могат да се набират от същите целеви групи, упоменати по-горе (ако не са партньори в проекта), и от регионални МСП, организации на гражданското общество и физически лица (бъдещи потенциални предприемачи).

Примери за възможни Проекти

- Сътрудничество между регионални органи и ведомства за подпомагане на бизнеса за обмен на практики по организацията и управлението на схеми за първоначален капитал в подкрепа на МСП, за подготовка на създаването на такива схеми за финансова подкрепа чрез програмите на партньорите за „Инвестиции за растеж и работни места“ или други

<sup>39</sup> За повече подробности вж. раздел „Водещи принципи за избора на операции“ от настоящия документ на програмата.

регионални програми за подпомагане на бизнеса.

- Споделяне на опит между регионални органи и действащи лица, подпомагащи бизнеса, от дейности за осведомяване и изграждане на предприемачески качества у младите хора и разработване на планове за действие за въвеждане на схеми за подпомагане на млади предприемачи в техните региони.
- Обмен на практики от международните дейности на МСП и схеми за подпомагане на износа между ведомства за регионално развитие, водещ до приемане на Планове за действие за създаване на нови и подобряване на съществуващите схеми за подпомагане на международните дейности на МСП във всеки регион чрез проект по регионалната програма за Растеж и работни места или други регионални програми.

## **2. Платформа за усвояване на политики („Платформа“) в областта на конкурентоспособността на малките и средните предприятия и предприемачеството.**

Тази платформа ще бъде „ресурсен център на знанието“ в подкрепа на непрекъснатото обхващащо ЕС усвояване на регионалните политики в областта на политиките за МСП и предприемачеството, главно по отношение на изпълнението на целите за Растеж и работни места и, когато е уместно, ЕТС. Целта на Платформата е да:

- Допринесе за изграждане на капацитета чрез подпомагане изграждането на мрежи и обмена на опит между съответните участници в цяла Европа, свързани с програмите за Инвестиции в растеж и работни места и ЕТС.
- Използва резултатите от Проектите за междурегионално сътрудничество и да ги направи достъпни за по-широка аудитория от регионални участници в политиката в цяла Европа.

Платформата предлага дейности и услуги за цялата общност на регионалните участници в политиката и заинтересованите лица, по-специално онези, които участват в програмите за Растеж и работни места и ЕТС в цяла Европа.

Дейностите и услугите на Платформата включват (списъкът не е изчерпателен):

- Проследяване, доколкото е възможно, на новостите в програмите за РРМ и ЕТС в Европа по теми, свързани с конкурентоспособността на МСП и предприемачеството с цел идентифициране на възможен интересен опит
- Анализ и съпоставка на съдържанието на проекти по Приоритетна ос 2 и други приоритети, ако е подходящо
- Разработване на тематични публикации като бюлетини, проучвания, препоръки за политиките, свързани с предприемачеството и МСП
- Организиране на тематични събития и срещи за участниците и заинтересованите лица, участващи в програми за Инвестиции в растеж и работни места и ЕТС в областта на Приоритет 2 (ако е подходящо – в сътрудничество с други Платформи, когато са налице силни тематични синергии)
- Организиране и подпомагане на партньорски проверки между Европейските региони в подкрепа на усъвършенстването на политики и изграждането на капацитет
- Предоставяне на консултации за Проекти по Приоритет 2 при необходимост
- Предоставяне на консултации на органите на Програма ИНТЕРРЕГ ЕВРОПА във връзка със стратегическата ориентация към конкурентоспособността на МСП и предприемачеството (например предложения за тематични покани за набиране на предложения)
- Оценка на и предоставяне на консултации във връзка с подходящостта на възможните пилотни дейности, предложени по проектите във фаза 2
- Осигуряване и модерирание на онлайн инструменти за сътрудничество за обмен на знания и усвояване на политики
- Изпращане на отговори на искания за информация от отделни участници и заинтересовани лица, участващи в програми за РРМ и ЕТС в областта на Приоритетна ос 2

### Основни целеви групи и видове бенефициенти

Бенефициент<sup>40</sup> на Платформата е Управляващият орган на програма ИНТЕРРЕГ ЕВРОПА. Основните целеви групи за услугите и дейностите на Платформата са:

<sup>40</sup> Бенефициент означава публична или частна структура, която отговаря за започването или за започването и изпълнението на операции (Общ регламент, чл. 2.10).

- действащи лица, участващи в управлението и прилагането на програмите за Растеж и работни места и ЕТС (или на сродни тематични политики за случаите на Норвегия и Швейцария);
- действащи лица, участващи като (потенциални) бенефициенти на такива програми;
- действащи лица, които не са пряко свързани с програмите за Растеж и работни места и ЕТС, но чиито компетенции и потребности са в съответствие с въпросите, с които се занимава платформата.

Примери за възможни дейности на Платформата:

- Издаване на препоръки за регионални програми за развитие на МСП въз основа на анализ на успешния опит от различни програми за Растеж и работни места.
- Семинар за регионални органи по разработването на политики, благоприятстващи МСП, в т.ч. на процедури за обществени поръчки и намаляване на административното бреме и спънки за МСП.
- Партньорски проверки на ведомства за регионално развитие и учебни заведения на регионални програми за развитие на предприемачеството в различни европейски региони.

**ПРИНОС КЪМ СПЕЦИФИЧНАТА ЦЕЛ**

Обменът на опит от проекти по политики за предприемачество и МСП ще подобри знанията и осведомеността за съществуващите практики и ще изгради уменията и способностите на професионалистите (персонал на партньора, други заинтересовани страни), включени в дейностите по проектите. Проектите ще осигурят също така включването на извлечените поуки в регионалните политики и дейности чрез разработване на конкретни Планове за действие за всеки регион–партньор. В резултат на това Проектите ще доведат до подобро прилагане на политиките и програмите за регионално развитие, най-вече по програмите за Растеж и работни места и ЕТС, в областта на конкурентоспособността на МСП и предприемачеството. .

Проектите по тази Специфична цел могат имат синергии с теми, обхванати от други специфични цели на тази програма, например тези свързани с политики за подпомагане на МСП в областта на управлението на екологичните показатели в МСП или въпросите на ресурсната ефективност на МСП.

Платформата за този приоритет допринася за специфичната цел чрез дейности и услуги, които позволяват усвояване на политики в областта на конкурентоспособността на МСП и предприемачеството. Тези дейности и услуги ще подобрят знанията и осведомеността за съществуващите практики и опит в тази област и ще изградят уменията и способностите на участниците (персонал и организации), включени в разработването и изпълнението на програмите за Растеж и работни места и ЕТС в тази област. В резултат от това участниците ще бъдат в състояние да подобрят изпълнението на своите програми.

Подобренията при изпълнението на РРМ, ЕТС и други регионални програми могат да настъпят на различни равнища, по-специално:

- а) при прилагането на нов проект/практика/средство, финансирани от програмата
- б) чрез промяна в управлението на програмата/политиката (например промяна в организацията на поканите за набиране на предложения, алтернативни методи за контрол)
- в) чрез промяна в стратегическата насоченост на програмата/политиката (например промяна в специфична цел, залагане на нова цел на политиката).

Подобреното изпълнение на политики и програми следва в крайна сметка да повлияе на МСП и предприемачеството в участващите региони, например във връзка с:

- увеличаване дела на регионалните МСП, които действат на външни пазари
- увеличаване броя на успяващите новосъздадени предприятия
- увеличаване броя на работните места в регионалните МСП
- по-голяма наличност на регионални капитали за създаване и растеж на МСП.

**КОНКРЕТНИ ЦЕЛЕВИ ТЕРИТОРИИ (АКО ИМА ТАКИВА)**

ИНТЕРРЕГ ЕВРОПА е насочена към цялата територия на Европейския съюз, Норвегия и Швейцария.

### Водещи принципи за избора на операции

Водещите принципи за избора на операции по този инвестиционен приоритет / специфична цел са същите като описаните в специфична цел 1.1.

### Общи показатели за резултатите и показатели за резултатите за конкретната програма (специфична цел 2.1)

| № | Показател  | Единица | Цел (2022 г.) | Източник на данни        | Честота на отчитане |
|---|--|---------|---------------|--------------------------|---------------------|
|   | Брой разработени Планове за действие в областта на подпомагането на предприемачеството и МСП   | бр.     | 320           | Мониторинг на програмата | ежегодно            |
|   | Брой лица с подобрени професионални умения вследствие на участието им в дейности за междурегионално сътрудничество в областта на подпомагането на предприемачеството и МСП | бр.     | 3 794         | Мониторинг на програмата | ежегодно            |
|   | Дял от всички европейски региони (нивото от NUTS ще бъде уточнено), регистрирани в Платформата за усвояване на политики по Приоритет 2.                                    | %       | 25%           | Мониторинг на програмата | ежегодно            |
|   | Брой събития за усвояване на политики в областта на подпомагането на предприемачеството и МСП, организирани от Платформата за усвояване на политики по Приоритет 2.        | бр.     | 28            | Мониторинг на програмата | ежегодно            |

## Приоритетна ос 3: Нисковъглеродна икономика

Тематична цел 4 – Подкрепа за преминаването към нисковъглеродна икономика във всички сектори

### Инвестиционен приоритет 4(д)

Насърчаване на стратегии за ниски въглеродни емисии за всички видове територии, по-специално за градските райони, включително насърчаване на устойчива мерки за мултимодална градска мобилност и съответни мерки за намаляване на риска;

#### Специфична цел 3.1:

**Наименование / Описание** / Подобряване на изпълнението на политиките и програмите за регионално развитие, по-специално програмите за Инвестиции за растеж и работни места и, когато е уместно, програмите за ЕТС, свързани с преминаването към нисковъглеродна икономика.

**Резултати** / Основната желана промяна е подобреното изпълнение на политиките и програмите за регионално развитие, по-специално програмите за Инвестиции за растеж и работни места и ЕТС, в подкрепа на преминаването към нисковъглеродна икономика.

Регионалните политики в тази област включват дейности за подпомагане и инвестиции за повишаване на равнищата на енергийна ефективност, в това число в обществени сгради и в жилищния сектор. Тяхна цел е също така да повишат дела на енергията от възобновяеми източници в енергийния баланс чрез насърчаване и улесняване на производството и разпространението на ВЕИ (като в същото време предотвратяват възможни неблагоприятни последици за биологичното разнообразие, ландшафтите или водите). Друга ключова област на действие е намаляването на емисиите на парникови газове от страна на бизнеса и домакинствата от потреблението на енергия, мобилност и други източници.

Интегрираните регионални стратегии за ниски въглеродни емисии са необходими за идентифициране на най-обещаващите области на действие, мобилизиране на заинтересованите лица, улесняване и канализиране на публичните и частните инвестиции и повишаване на осведомеността на жителите, бизнеса и другите субекти за необходимостта от и възможностите за използване на нисковъглеродни алтернативи. Регионалните органи също така могат да улеснят развитието на нисковъглеродни иновации и да ускорят тяхното прилагане чрез зелени обществени поръчки, регионални пилотни проекти и инвестиционни схеми.

Програмата ще подпомага обмена на опит и споделянето на практики между участници с регионално значение с конкретната цел да подготви интегрирането на наученото в регионалните политики и дейности. Програмата също така ще улесни усвояването на политики и капитализацията, като направи така, че подходящите практики и резултати от Проектите за междурегионално сътрудничество и друг опит да са широко достъпни и използвани за регионалните участници в политиките.

Този обмен на практики между регионите и усвояването на политиките ще повиши капацитета (умения, знания) на участващите лица и организации и ще планира прилагането на наученото. Това ще доведе до по-добро изпълнение на програмите и политиките (за РРМ и ЕТС) в областта на нисковъглеродната икономика.

#### Показатели за резултатите за конкретната програма (по специфична цел)

| № | Показател | Единица | Изходна стойност | Базова година | Целева стойност (2022 г.) | Източник на данни | Честота на отчитане |
|---|-----------|---------|------------------|---------------|---------------------------|-------------------|---------------------|
|---|-----------|---------|------------------|---------------|---------------------------|-------------------|---------------------|



|   |  |  |   |         |     |   |  |
|---|--|--|---|---------|-----|---|--|
| 1 | Дял на програмите за Растеж и работни места и ЕТС в областта на <i>нисковъглеродната икономика</i> с подобро прилагане в резултат от ИНТЕРРЕГ ЕВРОПА | % от всички програми за Растеж и работни места и ЕТС | 0 | 2014 г. | 20% | Допитване до Управляващите органи (или съответно междинни звена) на <u>всички програми за Растеж и работни места и ЕТС</u><br><br>Съдържанието и подходът на допитването ще бъдат разработени в отделен документ. | 2014 г. (базова година)<br>2018 г.;<br>2020 г.;<br>2022 г. |
| 2 | Дял на регионалните политики и програми в областта на <i>нисковъглеродната икономика</i> с подобро прилагане в резултат от ИНТЕРРЕГ ЕВРОПА           | % от всички регионални политики и програми           | 0 | 2014 г. | 8%  | Допитване сред <u>представителна извадка</u> региони по NUTS2 в държавите–партньорки (ЕС28 + Норвегия, Швейцария).<br><br>Съдържанието и подходът на допитването ще бъдат разработени в отделен документ.         | 2014 г. (базова година)<br>2018 г.;<br>2020 г.;<br>2022 г. |

## Дейности, които ще бъдат подпомогани по Инвестиционен приоритет 4(д)

### Описание на типа и примери за дейности и за приноса им към специфичните цели (по инвестиционни приоритети)

#### **A. ТИПОВЕ ДЕЙНОСТИ, КОИТО ЩЕ БЪДАТ ПОДПОМАГАНИ**

В съответствие с оперативните цели програмата подкрепя два типа дейности, целящи да позволят на партньорите от различните държави–партньорки да работят заедно по въпросите от общ регионален интерес в областта на политиката за преминаване към нисковъглеродна икономика: **Проекти за междурегионално сътрудничество и Платформи за усвояване на политики.**

#### **1. Проекти за междурегионално сътрудничество** (по-нататък – „проекти“).

Целта на проектите е да се подобри изпълнението на политиките на участващите региони, като се подпомогне обмена на опит и споделянето на практики между участници с регионално значение с конкретната цел да се подготви интегрирането на наученото в регионалните политики и дейности. Чрез проектите ИНТЕРРЕГ ЕВРОПА възнамерява да подобри главно изпълнението на програмите за Инвестиции за растеж и работни места (РРМ) на участващите региони и, когато е уместно, изпълнението на програмите за Европейско териториално сътрудничество (ЕТС). Обаче в резултат на сътрудничеството може да се подобри изпълнението на други регионални програми и политики в областта на нисковъглеродната икономика.

Проектите за междурегионално сътрудничество по правило имат две фази:

- Фаза 1 е посветена на обмена на опита от политиката и подготвянето на прилагането на наученото. До края на тази фаза всеки партниращ регион трябва да изготви План за действие за интегриране на наученото от сътрудничеството в своите регионални политики и/или програми (за Растеж и работни места, ЕТС). Планът за действие трябва да идентифицира мерките, които трябва да бъдат интегрирани, и техния график, работните

стъпки, отговорни лица, разходи (ако има такива) и източници на финансиране. Партньорите трябва да включват активно във всички дейности подходящи регионални заинтересовани лица.

- Фаза 2 е посветена на мониторинга от страна на всеки участващ регион на изпълнението на неговия План за действие от отговорните лица на неговата територия. Действителното изпълнение на тези дейности не се финансира от ИНТЕРРЕГ ЕВРОПА. Този мониторинг се осъществява предимно в контекста на всеки регион. Обаче междурегионалното партньорство може да реши да организира съвместни дейности на този етап на мониторинг, за да продължи процеса на усвояване на политиките. В надлежно обосновани случаи, фаза 2 може да включва също така пилотни дейности за тестване на определени части на Плана за действие на практика.

Допълнителни мерки ще бъдат определени в Наръчника на програмата

Дейностите по проектите могат да включват (списъкът не е изчерпателен):

- Изготвяне на планове за действие (задължително)
- Проучвания и анализи във връзка с регионалните стратегии за ниски въглеродни емисии
- Срещи и дейности с групи на местните заинтересовани лица
- Междурегионални учебни посещения за запознаване с инструментите и програмите на партниращите региони, свързани с производството на енергия от възобновяеми източници, енергийната ефективност и устойчивата мобилност
- Междурегионални семинари и събития за обмен на опит и изграждане на капацитет в областта на нисковъглеродната икономика
- Споделяне и разпространяване на резултатите от проектите
- Мониторинг и анализ на резултатите от Плановете за действие (фаза 2)
- Пилотни дейности (фаза 2)

Основни целеви групи и видове бенефициенти

Като общо правило бенефициентите на Проектите по тази специфична цел са публични органи и публичноправни организации<sup>41</sup>, като:

- Национални, регионални и местни публични органи, отговарящи за енергетиката, мобилността и други области на политиката, свързани с нисковъглеродната икономика;
- Регионални енергийни агенции;
- Агенции за регионално развитие;
- Ведомства по транспорт и мобилност;
- Регионални агенции за околна среда;
- Университети, научни и изследователски институти;
- Други публични организации или публичноправни органи, работещи за икономика с ниска въглеродна интензивност

Освен споменатите по-горе действащи лица, по-широката целева група, която може да играе активна роля в дейностите по Проектите, включва и местните заинтересовани страни, МСП или други участници в областта на нисковъглеродната икономика.

Всеки партньор по Проект може да сформира група от местни заинтересовани страни, за да се гарантира, че участниците от значение за региона са включени в усвояването на политики и разработването на плановете за действие. Членове на тези групи от местни заинтересовани страни могат да се набират от същите целеви групи, упоменати по-горе (ако не са партньори в проекта), и от регионални МСП и организации на гражданското общество (например местни енергийни кооперации).

Примери за възможни Проекти:

- Обмен на опит и добри практики на регионалните и местните власти, водещ до приемане на Планове за действие за планиране създаването на регионални структури, които да насърчават и улесняват системи за устойчиво местно производство и разпределение на енергия в селските райони.

<sup>41</sup> За повече подробности вж. раздел „Водещи принципи за избора на операции“ от настоящия документ на програмата.

- Обмен на опит между регионални и градски управи относно мерки за устойчива мобилност, водещ до приемане на Планове за действие за подготовка на дейности и инвестиции за увеличаване използването на методи за превоз с ниска въглеродна интензивност, които да се финансират от програми за Растеж и работни места или други регионални програми.
- Сътрудничество между региони и регионални енергийни ведомства по практики за насърчаване и подпомагане на предприятията да инвестират в мерки за енергийна ефективност, водещо до разработване на регионални програми за подпомагане на енергийната ефективност в предприятията.

## **2. Платформа за усвояване на политики („Платформа“) в областта на преминаването към нисковъглеродна икономика.**

Тази платформа ще бъде „ресурсен център на знанието“ в подкрепа на непрекъснатото обхващащо ЕС усвояване на регионалните политики в областта на нисковъглеродната икономика, главно по отношение на изпълнението на целите за Растеж и работни места и, когато е уместно, ЕТС. Целта на Платформата е да:

- Допринесе за обхващащото ЕС изграждане на капацитета чрез подпомагане изграждането на мрежи и обмена на опит между съответните участници, свързани с програмите за Инвестиции в растеж и работни места и ЕТС.
- Използва резултатите от Проектите за междурегионално сътрудничество и да ги направи достъпни за по-широка аудитория от регионални участници в политиката в цяла Европа.

Платформата предлага дейности и услуги за цялата общност на регионалните участници в политиката и заинтересованите лица, по-специално онези, които участват в програмите за Растеж и работни места и ЕТС в цяла Европа.

Дейностите и услугите на Платформата включват (списъкът не е изчерпателен):

- Проследяване, доколкото е възможно, на новостите в програмите за РРМ и ЕТС в Европа по теми, свързани с тема от Приоритет 3 – нисковъглеродна икономика, с цел идентифициране на възможен интересен опит
- Анализ и съпоставка на съдържанието на проекти по Приоритетна ос 3 и други приоритети, ако е подходящо
- Разработване на тематични публикации като бюлетини, проучвания, препоръки за политиките, свързани с въпросите на регионалната нисковъглеродна икономика
- Организиране на тематични събития и срещи за участниците и заинтересованите лица, участващи в програми за Инвестиции в растеж и работни места и ЕТС в областта на Приоритет 3 (ако е подходящо – в сътрудничество с други Платформи, когато са налице силни тематични синергии)
- Организиране и подпомагане на партньорски проверки между Европейските региони в подкрепа на усъвършенстването на политики и изграждането на капацитет
- Предоставяне на консултации за Проекти по Приоритет 3 при необходимост
- Предоставяне на консултации на органите на Програма ИНТЕРРЕГ ЕВРОПА във връзка със стратегическата ориентация към преминаването към нисковъглеродна икономика (например предложения за тематични покани за набиране на предложения)
- Оценка на и предоставяне на консултации във връзка с подходящостта на възможните пилотни дейности, предложени по проектите във фаза 2
- Осигуряване и модерниране на онлайн инструменти за сътрудничество за обмен на знания и усвояване на политики
- Изпращане на отговори на искания за информация от отделни участници и заинтересовани лица, участващи в програми за Инвестиции в растеж и работни места и ЕТС в областта на Приоритетна ос 3

### Основни целеви групи и видове бенефициенти

Бенефициент<sup>42</sup> на Платформата е Управляващият орган на програма ИНТЕРРЕГ ЕВРОПА.

Основните целеви групи за услугите и дейностите на Платформата са:

- действащи лица, участващи в управлението и прилагането на програмите за Растеж и

<sup>42</sup> Бенефициент означава публична или частна структура, която отговаря за започването или за започването и изпълнението на операции (Общ регламент, чл. 2.10).

работни места и ЕТС (или на сродни тематични политики за случаите на Норвегия и Швейцария);

- действащи лица, участващи като (потенциални) бенефициенти на такива програми;
- действащи лица, които не са пряко свързани с програмите за Растеж и работни места и ЕТС, но чиито компетенции и потребности са в съответствие с въпросите, с които се занимава платформата.

#### Примери за възможни дейности на Платформата:

- Създаване на база данни в интернет за успешните пилотни дейности и демонстрации на приложения за устойчива енергия, разработени с подкрепата на програмите за Растеж и работни места и ЕТС.
- Семинар за регионалните органи и енергийните ведомства за представяне на регионални практики в подкрепа на развитието на енергийни кооперации за децентрализирано производство на възобновяема енергия.
- Партньорски проверки в енергийни ведомства на регионални инструменти и стратегии за инвестиции във възобновяеми източници на енергия.

#### **ПРИНОС КЪМ СПЕЦИФИЧНАТА ЦЕЛ**

Обменът на опит от проекти за нисковъглеродна икономика ще подобри знанията и осведомеността за съществуващите практики и ще изгради уменията и способностите на професионалистите (персонал на партньора, други заинтересовани страни), включени в дейностите по проектите. Проектите ще осигурят също така включването на извлечените поуки в регионалните политики и дейности чрез разработване на конкретни Планове за действие за всеки регион–партньор. В резултат на това Проектите ще доведат до подобро прилагане на политиките и програмите за регионално развитие, най-вече по програмите за Растеж и работни места и ЕТС, в областта на нисковъглеродната икономика.

Проектите по тази Специфична цел могат имат синергии с теми, обхванати от други специфични цели на тази програма, например тези свързани с предприемането на мерки за ниска въглеродна интензивност или стимулиране на иновациите в МСП.

Платформата за този приоритет допринася за специфичната цел чрез дейности и услуги, които позволяват усвояване на политики в областта на нисковъглеродната икономика. Тези дейности и услуги ще подобрят знанията и осведомеността за съществуващите практики и опит в тази област и ще изградят уменията и способностите на участниците (персонал и организации), включени в разработването и изпълнението на програмите за Растеж и работни места и ЕТС в тази област. В резултат от това участниците ще бъдат в състояние да подобрят изпълнението на своите програми.

Подобренията при изпълнението на PPM, ЕТС и други регионални програми могат да настъпят на различни равнища, по-специално:

- а) при прилагането на нов проект/практика/средство, финансирани от програмата
- б) чрез промяна в управлението на програмата/политиката (например промяна в организацията на поканите за набиране на предложения, алтернативни методи за контрол)
- в) чрез промяна в стратегическата насоченост на програмата/политиката (например промяна в специфична цел, залагане на нова цел на политиката).

Подобреното изпълнение на политики и програми следва в крайна сметка да повлияе на нисковъглеродната икономика в участващите региони, например във връзка с:

- увеличен дял на възобновяемите енергийни ресурси в регионалния енергиен баланс;
- ускорено прилагане на мерки за енергийна ефективност (например в сгради, мобилност и др.);
- по-ниски емисии на парникови газове от транспорта, системите за отопление и др.;
- създаване на регионални партньорства за ниска въглеродна интензивност (държавни органи, предприятия, научни звена, общественост);
- ускорени инвестиции в технологии с ниска въглеродна интензивност;
- разширено прилагане на „зелени“ обществени поръчки.

#### **КОНКРЕТНИ ЦЕЛЕВИ ТЕРИТОРИИ (АКО ИМА ТАКИВА)**

ИНТЕРРЕГ ЕВРОПА е насочена към цялата територия на Европейския съюз, Норвегия и Швейцария.

### Водещи принципи за избора на операции

Водещите принципи за избора на операции по този инвестиционен приоритет / специфична цел са същите като описаните в специфична цел 1.1.

### Общи показатели за резултатите и показатели за резултатите за конкретната програма (специфична цел 3.1)

| № | Показател  | Единица | Цел (2022 г.) | Източник на данни        | Честота на отчитане |
|---|--|---------|---------------|--------------------------|---------------------|
|   | Брой разработени Планове за действие в областта на нисковъглеродната икономика   | бр.     | 320           | Мониторинг на програмата | ежегодно            |
|   | Брой лица с подобрени професионални умения вследствие на участието им в дейности за междурегионално сътрудничество в областта на нисковъглеродната икономика | бр.     | 3 794         | Мониторинг на програмата | ежегодно            |
|   | Дял от всички европейски региони (нивото от NUTS ще бъде уточнено), регистрирани в Платформата за усвояване на политики по Приоритет 3.                      | %       | 25%           | Мониторинг на програмата | ежегодно            |
|   | Брой събития за усвояване на политики в областта на нисковъглеродната икономика, организирани от Платформата за усвояване на политики по Приоритет 3.        | бр.     | 28            | Мониторинг на програмата | ежегодно            |

## Приоритетна ос 4: Околна среда и ресурсна ефективност

Тематична цел 6 – Опазване на околната среда и насърчаване на ресурсната ефективност

### Инвестиционен приоритет 6(в)

Съхраняване, опазване, популяризиране и развитие на природното и културно наследство.

#### Специфична цел 4.1:

**Наименование / Описание** Подобряване на изпълнението на политиките и програмите за регионално развитие, по-специално програмите за Инвестиции за растеж и работни места и, когато е уместно, програмите за ЕТС, в областта на опазването и развитието на природното и културното наследство.

**Резултати** Основната желана промяна е подобреното изпълнение на политиките и програмите за регионално развитие, по-специално програмите за Инвестиции за растеж и работни места и ЕТС, свързани с опазването, популяризирането и развитието на природното наследство, биологичното разнообразие и екосистемите, както и с подпомагането на културното наследство.

Регионалните участници трябва да опазват екосистемите и уязвимите ландшафти и да предотвратяват загубата на биологично разнообразие и деградацията на почвите в своите територии с цел да предотвратят (по-нататъшното) разрушаване на тези природни ресурси. Устойчивото управление и експлоатация на природната среда могат също така да благоприятстват устойчиво регионално развитие, основаващо се на така наречените екосистемни услуги (например опрашването за селското стопанство, или естествени площи за събиране на наводнения) и качество на природата (например туризъм, привлекателност на региона). При опазването и експлоатацията на регионалното културно наследство се използва същата логика.

Регионалните участници в управлението на природното и културното наследство трябва да дефинират координирани, основани на местоположението стратегии и дейности, които постигат равновесие между мерките по опазване и устойчивата експлоатация на тези активи. Това може да включва подобряване на схемите за опазване на биологичното разнообразие, устойчиво използване на НАТУРА 2000 или други защитени зони, повишаване на информираността и чувствителността на участниците.

Програмата подпомага обмена на опит и споделянето на практики между участници с регионално значение с цел да се подготви интегрирането на наученото в регионалните политики и дейности. Програмата също така ще улесни усвояването на политики и капитализацията, като направи така, че подходящите практики и резултати от Проектите за междурегионално сътрудничество и друг опит да са широко достъпни и използвани за регионалните участници в политиките.

Този обмен на практики между регионите и усвояването на политиките ще повиши капацитета (умения, знания) на участващите лица и организации и ще планира прилагането на наученото. Това ще доведе до по-добро изпълнение на програмите и политиките (за РРМ и ЕТС) в областта на природното и културното наследство.

**Показатели за резултатите за конкретната програма (по специфична цел)**

| № | Показател  | Единица  | Изходна стойност | Базова година | Целева стойност (2022 г.) | Източник на данни   | Честота на отчитане  |
|---|--|--|------------------|---------------|---------------------------|---|--|
| 1 | Дял на програмите за Растеж и работни места и ЕТС в областта на <i>опазването и развитието на природното и културното наследство</i> с подобро прилагане в резултат от ИНТЕРРЕГ ЕВРОПА | % от всички програми за Растеж и работни места и ЕТС | 0                | 2 014         | 8%                        | Допитване до Управляващите органи (или съответно междинни звена) на <u>всички програми за Растеж и работни места и ЕТС</u><br><br>Съдържанието и подходът на допитването ще бъдат разработени в отделен документ. | 2014 г. (базова година)<br>2018 г.;<br>2020 г.;<br>2022 г. |
| 2 | Дял на регионалните политики и програми в областта на <i>опазването и развитието на природното и културното наследство</i> с подобро прилагане в резултат от ИНТЕРРЕГ ЕВРОПА           | % от всички регионални политики и програми           | 0                | 2014 г.       | 3%                        | Допитване сред <u>представителна извадка</u> региони по NUTS2 в държавите-партньорки (ЕС28 + Норвегия, Швейцария).<br><br>Съдържанието и подходът на допитването ще бъдат разработени в отделен документ.         | 2014 г. (базова година)<br>2018 г.;<br>2020 г.;<br>2022 г. |

**Дейности, които ще бъдат подпомагани по Инвестиционен приоритет 6(в)**

**Описание на типа и примери за дейности и за приноса им към специфичните цели (по инвестиционни приоритети)**

**А. ТИПОВЕ ДЕЙНОСТИ, КОИТО ЩЕ БЪДАТ ПОДПОМАГАНИ**

В съответствие с оперативните цели програмата подкрепя два типа дейности, целящи да позволят на партньорите от различните държави-партньорки да работят заедно по въпросите от общ регионален интерес в областта на политиката за подпомагане на опазването и развитието на природното и културното наследство: **Проекти за междурегионално сътрудничество** и **Платформи за усвояване на политики**.

**1. Проекти за междурегионално сътрудничество (по-нататък – „проекти“).**

Целта на проектите е да се подобри изпълнението на политиките на участващите региони, като се подпомогне обмена на опит и споделянето на практики между участници с регионално значение с конкретната цел да се подготви интегрирането на наученото в регионалните политики и дейности. Чрез проектите ИНТЕРРЕГ ЕВРОПА възнамерява да подобри главно изпълнението на програмите за Инвестиции за растеж и работни места (PRM) на участващите региони и, когато е уместно, изпълнението на програмите за Европейско териториално сътрудничество (ЕТС). Обаче в резултат на сътрудничеството може да се подобри изпълнението на други регионални програми и политики, свързани с подкрепата за опазването и развитието на природното и културното наследство.

Проектите за междурегионално сътрудничество по правило имат две фази:

- Фаза 1 е посветена на обмена на опита от политиката и подготвянето на прилагането на

наученото. До края на тази фаза всеки партниращ регион трябва да изготви План за действие за интегриране на наученото от сътрудничеството в своите регионални политики и/или програми (за РРМ, ЕТС). Планът за действие трябва да идентифицира мерките, които трябва да бъдат интегрирани, и техния график, работните стъпки, отговорни лица, разходи (ако има такива) и източници на финансиране. Партньорите трябва да включват активно във всички дейности подходящи регионални заинтересовани лица.

- Фаза 2 е посветена на мониторинга от страна на всеки участващ регион на изпълнението на неговия План за действие от отговорните лица на неговата територия. Действителното изпълнение на тези дейности не се финансира от ИНТЕРРЕГ ЕВРОПА. Този мониторинг се осъществява предимно в контекста на всеки регион. Обаче междурегионалното партньорство може да реши да организира съвместни дейности на този етап на мониторинг, за да продължи процеса на усвояване на политиките. В надлежно обосновани случаи, фаза 2 може да включва също така пилотни дейности за тестване на определени части на Плана за действие на практика.

Допълнителни мерки ще бъдат определени в Наръчника на програмата

Дейностите по проектите могат да включват (списъкът не е изчерпателен):

- Изготвяне на планове за действие (задължително)
- Проучвания и анализи на политиките в областта на природното и културното наследство
- Среци и дейности с групата на местните заинтересовани лица
- Посещения на обменни начала за проучване на интервенциите на партньорите в областта на природното и културното наследство
- Междурегионални семинари и събития за обмен и изграждане на капацитет в областта на политиките в областта на природното и културното наследство
- Споделяне и разпространяване на резултатите от проектите
- Мониторинг и анализ на резултатите от Плановете за действие (фаза 2)
- Пилотни дейности (фаза 2)

Основни целеви групи и видове бенефициенти

Като общо правило бенефициентите на Проектите по тази специфична цел са публични органи и публичноправни организации<sup>43</sup>, като:

- Национални, регионални и местни публични органи, отговарящи за природното и културното наследство
- Агенции за регионално развитие
- Агенции за околна среда
- Организации, натоварени с управление и експлоатация на природни обекти и/или културно наследство
- Университети, научни и изследователски институти и ВУЗ;
- Оператори от стопански сектори със силно въздействие върху или зависимост от природното и културно наследство (рибарство, земеделие, туризъм ...)
- Други действащи лица, имащи отношение към опазването и развитието на природното и културно наследство

Освен споменатите по-горе действащи лица, по-широката целева група, която може да играе активна роля в дейностите по Проектите, включва и местните заинтересовани страни, МСП или други участници в областта на природното и културното наследство.

Всеки партньор по Проект може да сформира група от местни заинтересовани страни, за да се гарантира, че участниците от значение за региона са включени в усвояването на политики и разработването на планове за действие. Членове на тези групи от местни заинтересовани страни могат да се набират от същите целеви групи, упоменати по-горе (ако не са партньори в проекта), и от регионални МСП.

Примери за възможни Проекти:

- Обмен на практики между регионални органи и ведомства по управление на природата в

<sup>43</sup> За повече подробности вж. раздел „Въдеши принципи за избора на операции“ от настоящия документ на програмата.



урбанизираните региони във връзка с управление на природата за подготовка на развитието и включването на регионални „зелени“ инфраструктури в зони под градски натиск като част от регионалните програми (за Растеж и работни места).

- Обмен на опит между регионални органи и научни институти относно методите за оценка на уязвимостта на регионалните и трансграничните екосистеми, определяне на мерки за нейното намаляване и планиране на прилагането им чрез регионални програми за Растеж и работни места и ЕТС / трансгранично сътрудничество.
- Обмен на опит между регионални органи и управи на природни паркове относно модели за управление на регионални природни паркове и територии по NATURA 2000 с цел подготовка на въвеждането на нови модели за управление и експлоатация за техните регионални паркове.

## **2. Платформа за усвояване на политики („Платформа“) в областта на Околна среда и ресурсна ефективност, свързана с двете специфични цели на Приоритетна ос 4.**

Тази платформа ще бъде „ресурсен център на знанието“ в подкрепа на непрекъснатото обхващащо ЕС усвояване на регионалните политики в областта на околната среда и ресурсната ефективност, главно по отношение на изпълнението на целите за Растеж и работни места и, когато е уместно, ЕТС. Целта на Платформата е да:

- Допринесе за обхващащото ЕС изграждане на капацитета чрез подпомагане изграждането на мрежи и обмена на опит между съответните участници, свързани с програмите за Растеж и работни места и ЕТС.
- Използва резултатите от Проектите за междурегионално сътрудничество и да ги направи достъпни за по-широка аудитория от регионални участници в политиката в цяла Европа.

Платформата предлага дейности и услуги за цялата общност на регионалните участници в политиката и заинтересованите лица, по-специално онези, които участват в програмите за PPM и ЕТС в цяла Европа.

Дейностите и услугите на Платформата могат да включват (списъкът не е изчерпателен):

- Проследяване, доколкото е възможно, на новостите в програмите за PPM и ЕТС в Европа по теми, свързани с Околната среда и ресурсната ефективност с цел идентифициране на възможен интересен опит
- Анализ и съпоставка на съдържанието на проекти по Приоритетна ос 4 и други приоритети, ако е подходящо
- Разработване на тематични публикации като бюлетини, проучвания, препоръки за политиките, свързани с опазването на околната среда и ресурсната ефективност
- Организиране на тематични събития и срещи за участниците и заинтересованите лица, участващи в програми за Инвестиции в растеж и работни места и ЕТС в областта на Приоритет 4 (с други Платформи, когато са налице тематични синергии)
- Организиране и подпомагане на партньорски проверки между Европейските региони в подкрепа на усъвършенстването на политики и изграждането на капацитет
- Предоставяне на консултации за Проекти по Приоритет 4 при необходимост
- Предоставяне на консултации на органите на Програма ИНТЕРРЕГ ЕВРОПА във връзка със стратегическата ориентация към околната среда и ресурсната ефективност (например предложения за тематични покани за набиране на предложения)
- Оценка на и предоставяне на консултации във връзка с подходящостта на възможните пилотни дейности, предложени по проектите във фаза 2
- Осигуряване и модерирание на онлайн инструменти за сътрудничество за обмен на знания и усвояване на политики
- Изпращане на отговори на искания за информация от отделни участници и заинтересовани лица, участващи в програми за PPM и ЕТС в областта на Приоритетна ос 4

### Основни целеви групи и видове бенефициенти

Бенефициент<sup>44</sup> на Платформата е Управляващият орган на програма ИНТЕРРЕГ ЕВРОПА. Основните целеви групи за услугите и дейностите на Платформата са:

<sup>44</sup> Бенефициент означава публична или частна структура, която отговаря за започването или за започването и изпълнението на операции (Общ регламент, чл. 2.10).

- действащи лица, участващи в управлението и прилагането на програмите за Растеж и работни места и ЕТС (или на сродни тематични политики за случаите на Норвегия и Швейцария)
- действащи лица, участващи като (потенциални) бенефициенти на такива програми
- действащи лица, които не са пряко свързани с програмите за Растеж и работни места и ЕТС, но чиито компетенции и потребности са в съответствие с въпросите, с които се занимава платформата.

Примери за възможни дейности на Платформата:

- Съставяне на онлайн резюме на успешни мерки и проекти от регионалната политика за популяризиране и опазване на биологичното разнообразие и природата, изпълнени чрез регионални програми за „Инвестиции за растеж и работни места“.
- Семинар за регионални органи и управи на природни обекти за представяне и разпространение на регионални практики за комплексно управление на крайбрежни зони в светлината на новия рамков регламент на ЕС за морско пространствено планиране и интегрираното управление на крайбрежните зони.
- Партньорски проверки в европейските столични региони на техните подходи към управлението и експлоатацията на културното наследство в застроената околна среда.

**ПРИНОС КЪМ СПЕЦИФИЧНАТА ЦЕЛ**

Обменът на опит от проекти в областта на природното и културното наследство ще подобри знанията и осведомеността за съществуващите практики и ще изгради уменията и способностите на професионалистите (персонал на партньора, други заинтересовани страни), включени в дейностите по проектите. Проектите ще осигурят също така включването на извлечените поуки в регионалните политики и дейности чрез разработване на конкретни Планове за действие за всеки регион–партньор. В резултат на това Проектите ще доведат до подобро прилагане на политиките и програмите за регионално развитие, най-вече по програмите за PPM и ЕТС, в областта на природното и културното наследство.

Платформата за този приоритет допринася за специфичната цел чрез дейности и услуги, които позволяват усвояване на политики, свързано с политиките в областта на културното и природното наследство. Тези дейности и услуги ще подобрят знанията и осведомеността за съществуващите практики и опит в тази област и ще изградят уменията и способностите на участниците (персонал и организации), включени в разработването и изпълнението на програмите за PPM и ЕТС в тази област. В резултат от това участниците ще бъдат в състояние да подобрят изпълнението на своите програми.

Подобренията при изпълнението на PPM, ЕТС и други регионални програми могат да настъпят на различни равнища, по-специално:

- а) при прилагането на нов проект/практика/средство, финансирани от програмата
- б) чрез промяна в управлението на програмата/политиката (например промяна в организацията на поканите за набиране на предложения, алтернативни методи за контрол)
- в) чрез промяна в стратегическата насоченост на програмата/политиката (например промяна в специфична цел, залагане на нова цел на политиката).

Подобреното изпълнение на политики и програми следва в крайна сметка да повлияе на опазването и експлоатацията на природното и културното наследство в участващите региони, например във връзка с:

- подобрена издръжливост на регионалните екосистеми и биологично разнообразие
- подобрена организация на управлението и експлоатацията на културното наследство
- увеличен обем на природните обекти със защитен статут
- по-голяма привлекателност на регионите

**КОНКРЕТНИ ЦЕЛЕВИ ТЕРИТОРИИ (АКО ИМА ТАКИВА)**

ИНТЕРРЕГ ЕВРОПА е насочена към цялата територия на Европейския съюз, Норвегия и Швейцария.

### Водещи принципи за избора на операции

Водещите принципи за избора на операции по този инвестиционен приоритет / специфична цел са същите като описаните в специфична цел 1.1.

### Общи показатели за резултатите и показатели за резултатите за конкретната програма (специфична цел 4.1)

| № | Показател   | Единица | Цел (2022 г.) | Източник на данни        | Честота на отчитане |
|---|---|---------|---------------|--------------------------|---------------------|
|   | Брой разработени Планове за действие в областта на природното и културното наследство   | бр.     | 160           | Мониторинг на програмата | ежегодно            |
|   | Брой лица с подобрени професионални умения вследствие на участието им в дейности за междурегионално сътрудничество в областта на природното и културното наследство | бр.     | 1 897         | Мониторинг на програмата | ежегодно            |
|   | Дял от всички европейски региони (нивото от NUTS ще бъде уточнено), регистрирани в Платформата за усвояване на политики по Приоритет 4.                             | %       | 25%           | Мониторинг на програмата | ежегодно            |
|   | Брой събития за усвояване на политики в областта на природното и културното наследство, организирани от Платформата за усвояване на политики по Приоритет 4.        | бр.     | 14            | Мониторинг на програмата | ежегодно            |

## **Инвестиционен приоритет 6(ж)**

*Подкрепа за индустриалния преход към икономика, използваща ресурсите по-ефективно, насърчаване на зеления растеж, екологичните иновации и управлението на екологичните показатели в публичния и частния сектор;*

### **Специфична цел 4.2:**

**Наименование / Описание** Подобряване на изпълнението на политиките и програмите за регионално развитие, по-специално програмите за Инвестиции за растеж и работни места и, когато е уместно, програмите за ЕТС, насочени към повишаване на ресурсната ефективност, зеления растеж, екологичните иновации и управлението на екологичните показатели.

**Резултати** Основната желана промяна е подобреното изпълнение на политиките и програмите за регионално развитие, по-специално за Инвестиции за растеж и работни места и ЕТС, които подпомагат преминаването към икономика, използваща ресурсите ефективно и основана на зеления растеж и екологичните иновации, и подобряват управлението на екологичните показатели.

Природните ресурси като металите, минералите, горивата и дървесината, но също така и водите, земята и чистият въздух стават все по-оскъдни. Оползотворяването на тези ресурси по ефективен и съзнателен начин е съществено за постигането на устойчив растеж в Европа и също така предоставя големи икономически възможности.

Регионалните участници могат да направят така, че предприятията да могат да се стремят към зелен растеж и екологични иновации с цел развитие на нови продукти и услуги, намаляване на входящите ресурси, свеждане на отпадъците до минимум и подобряване на управлението на запасите от ресурси. Те могат също така да са водещи във въвеждането на нови зелени продукти и услуги, например чрез зелени обществени поръчки.

Те могат също така да повишат информираността и да предоставят стимули за бизнеса и домакинствата, които да провокират промяна в моделите на потребление и намаляване на отпадъците и емисиите на замърсители във въздуха, почвата и водата. Регионалните органи могат също така да инвестират в бъдещо подобряване на управлението на отпадъци, пречистването на води и рециклирането.

Програмата ще подпомага обмена на опит и споделянето на практики между участници с регионално значение с цел да подготви интегрирането на наученото в регионалните политики и дейности. Програмата също така ще улесни усвояването на политики и капитализацията, като направи така, че подходящите практики и резултати от Проектите за междурегионално сътрудничество и друг опит да са широко достъпни за регионалните участници в политиките.

Междурегионалният обмен на практики между регионите и усвояването на политиките ще повиши капацитета (умения, знания) на участващите лица и организации и ще подготви прилагането на наученото. Това ще доведе до по-добро изпълнение на програмите и политиките (за РРМ и ЕТС) в областта на ресурсната ефективност, зеления растеж и управлението на екологичните показатели.

**Показатели за резултатите за конкретната програма (по специфична цел)**

| № | Показател   | Единица  | Изходна стойност | Базова година | Целева стойност (2022 г.) | Източник на данни   | Честота на отчитане  |
|---|---|--|------------------|---------------|---------------------------|---|--|
| 1 | Дял на програмите за Растеж и работни места и ЕТС в областта на <i>ресурсната ефективност</i> с подобро прилагане в резултат от ИНТЕРРЕГ ЕВРОПА | % от всички програми за Растеж и работни места и ЕТС | 0                | 2014 г.       | 12%                       | Допитване до Управляващите органи (или съответно междинни звена) на <u>всички програми за Растеж и работни места и ЕТС</u><br><br>Съдържанието и подходът на допитването ще бъдат разработени в отделен документ. | 2014 г. (базова година)<br>2018 г.;<br>2020 г.;<br>2022 г. |
| 2 | Дял на регионалните политики и програми в областта на <i>ресурсната ефективност</i> с подобро прилагане в резултат от ИНТЕРРЕГ ЕВРОПА           | % от всички регионални политики и програми           | 0                | 2014 г.       | 4%                        | Допитване сред <u>представителна извадка</u> региони по NUTS2 в държавите-партньорки (ЕС28 + Норвегия, Швейцария).<br><br>Съдържанието и подходът на допитването ще бъдат разработени в отделен документ.         | 2014 г. (базова година)<br>2018 г.;<br>2020 г.;<br>2022 г. |

**Дейности, които ще бъдат подпомагани по Инвестиционен приоритети 6(ж)  
Описание на типа и примери за дейности и за приноса им към специфичните цели (по инвестиционни приоритети)**

**A. ТИПОВЕ ДЕЙНОСТИ, КОИТО ЩЕ БЪДАТ ПОДПОМАГАНИ**

В съответствие с оперативните цели програмата подкрепя два типа дейности, целящи да позволят на партньорите от различните държави-партньорки да работят заедно по въпросите от общ регионален интерес в областта на политиката за повишаване на ресурсната ефективност, зеления растеж, екологичните иновации и управлението на екологичните показатели: **Проекти за междурегионално сътрудничество** и **Платформи за усвояване на политики**.

**1. Проекти за междурегионално сътрудничество** (по-нататък – „проекти“).

Целта на проектите е да се подобри изпълнението на политиките на участващите региони, като се подпомогне обмена на опит и споделянето на практики между участници с регионално значение с конкретната цел да се подготви интегрирането на наученото в регионалните политики и дейности. Чрез проектите ИНТЕРРЕГ ЕВРОПА възнамерява да подобри главно изпълнението на програмите за Инвестиции за растеж и работни места (PPM) на участващите региони и, когато е уместно, изпълнението на програмите за Европейско териториално сътрудничество (ЕТС). Обаче в резултат на сътрудничеството може да се подобри изпълнението на други регионални програми и политики в областта на икономиката, използваща ресурсите ефективно.

Проектите за междурегионално сътрудничество по правило имат две фази:

- Фаза 1 е посветена на обмена на опита от политиката и подготвянето на прилагането на наученото. До края на тази фаза всеки партниращ регион трябва да изготви План за действие за интегриране на наученото от сътрудничеството в своите регионални политики и/или програми (за Растеж и работни места, ЕТС). Планът за действие трябва да идентифицира мерките, които трябва да бъдат интегрирани, и техния график, работните стъпки, отговорни лица, разходи (ако има такива) и източници на финансиране. Партньорите трябва да включват активно във всички дейности подходящи регионални заинтересовани лица.
- Фаза 2 е посветена на мониторинга от страна на всеки участващ регион на изпълнението на неговия План за действие от отговорните лица на неговата територия. Действителното изпълнение на тези дейности не се финансира от ИНТЕРРЕГ ЕВРОПА. Този мониторинг се осъществява предимно в контекста на всеки регион. Обаче междурегионалното партньорство може да реши да организира съвместни дейности на този етап на мониторинг, за да продължи процеса на усвояване на политиките. В надлежно обосновани случаи, фаза 2 може да включва също така пилотни дейности за тестване на определени части на Плана за действие на практика.

Допълнителни мерки ще бъдат определени в Наръчника на програмата

Дейностите по проектите могат да включват (списъкът не е изчерпателен):

- Изготвяне на планове за действие (задължително)
- Проучвания и анализи на регионалните политики, свързани с ресурсната ефективност, екологичните иновации и управлението на екологичните показатели
- Среци и дейности с групата на местните заинтересовани лица
- Учебни посещения за запознаване с политиките на партниращите региони за ефективна по отношение на ресурсите регионална икономика
- Междурегионални семинари и събития за обмен и изграждане на капацитет в областта на ресурсната ефективност
- Споделяне и разпространяване на резултатите от проектите
- Мониторинг и анализ на резултатите от Планове за действие (фаза 2)
- Пилотни дейности (фаза 2)

Основни целеви групи и видове бенефициенти

Като общо правило бенефициентите на Проектите по тази специфична цел са публични органи и публичноправни организации<sup>45</sup>, като:

- Национални, регионални и местни публични органи, отговарящи за качеството на околната среда и ресурсната ефективност
- Агенции за регионално развитие
- Агенции за околна среда
- Действащи лица, подкрепящи бизнеса, и представители на МСП/деловите среди
- Университети, научни и изследователски институти и ВУЗ
- Други участници с регионално значение, работещи за ресурсна ефективност

Освен споменатите по-горе действащи лица, по-широката целева група, която може да играе активна роля в дейностите по Проектите, включва и местните заинтересовани страни, МСП или други участници в областта на ресурсната ефективност.

Всеки партньор по Проект може да сформира група от местни заинтересовани страни, за да се гарантира, че участниците от значение за региона са включени в усвояването на политики и разработването на планове за действие. Членове на тези групи от местни заинтересовани страни могат да се набират от същите целеви групи, упоменати по-горе (ако не са партньори в проекта), и от регионални МСП.

Примери за възможни Проекти:

- Обмен на опит между регионални действащи лица, подкрепящи бизнеса, относно мерки и схеми за подпомагане, които насърчават производствените МСП да оценяват употребата си

<sup>45</sup> За повече подробности вж. раздел „Водещи принципи за избора на операции“ от настоящия документ на програмата.

на ресурси и да внедрят ресурсно ефективни процеси на работа, и мерки за подготвяне въвеждането на тези инструменти чрез регионална програма за Растеж и работни места или друга програма.

- Обмен на опит между регионални органи и ведомства по управление на отпадъци относно политики и мерки за намаляване обемите отпадъци и увеличаване процентите на рециклиране сред малките предприятия и домакинствата, за да се планира изпълнението на тези мерки като част от регионални програми за управление на отпадъци.
- Обмен на практики между регионални и местни органи относно методите за наблюдение, управление и подобряване на качеството на въздуха в градски и промишлени райони, водещ до приемане на Планове за действие за установяване на качеството на въздуха и схеми за наблюдение и намаляване [на замърсяването] чрез проекти по техните регионални програми за Растеж и работни места.

## **2. Платформа за усвояване на политики („Платформа“) в областта на Околна среда и ресурсна ефективност**

Тя обхваща и двете специфични цели на Приоритетна ос 4. Тази платформа ще бъде „ресурсен център на знанието“ в подкрепа на непрекъснатото обхващащо ЕС усвояване на регионалните политики в областта на ресурсната ефективност главно по отношение на изпълнението на целите за Растеж и работни места и, когато е уместно, ЕТС. Целта на Платформата е да:

- Допринесе за изграждане на капацитета чрез подпомагане изграждането на мрежи и обмена на опит между съответните участници в цяла Европа, свързани с програмите за Инвестиции в растеж и работни места и ЕТС.
- Използва резултатите от Проектите за междурегионално сътрудничество и да ги направи достъпни за по-широка аудитория от регионални участници в политиката в цяла Европа.

Платформата предлага дейности и услуги за цялата общност на регионалните участници в политиката и заинтересованите лица, по-специално онези, които участват в програмите за PPM и ЕТС в цяла Европа.

Дейностите и услугите на Платформата включват (списъкът не е изчерпателен):

- Проследяване, доколкото е възможно, на новостите в програмите за PPM и ЕТС в Европа по теми, свързани с Околната среда и ресурсната ефективност с цел идентифициране на възможен интересен опит
- Анализ и съпоставка на съдържанието на проекти по Приоритетна ос 4 и други приоритети, ако е подходящо
- Разработване на тематични публикации като бюлетини, проучвания, препоръки по въпроси, свързани с ресурсната ефективност
- Организиране на тематични събития и срещи за участниците и заинтересованите лица, участващи в програми за PPM и ЕТС в областта на Приоритет 4 (с други Платформи, когато е подходящо)
- Организиране и подпомагане на партньорски проверки между Европейските региони в подкрепа на усъвършенстването на политики и изграждането на капацитет
- Предоставяне на консултации за Проекти по Приоритет 4 при необходимост
- Предоставяне на консултации на органите на Програма ИНТЕРРЕГ ЕВРОПА във връзка със стратегическата ориентация към ресурсна ефективност
- Оценка на и предоставяне на консултации във връзка с подходящостта на възможните пилотни дейности, предложени по проектите във фаза 2
- Осигуряване и модерирание на онлайн инструменти за сътрудничество за обмен на знания и усвояване на политики
- Изпращане на отговори на искания за информация от отделни участници и заинтересовани лица, участващи в програми за PPM и ЕТС в областта на Приоритетна ос 4

### Основни целеви групи и видове бенефициенти

Бенефициент<sup>46</sup> на Платформата е Управляващият орган на програма ИНТЕРРЕГ ЕВРОПА. Основните целеви групи за услугите и дейностите на Платформата са:

<sup>46</sup> Бенефициент означава публична или частна структура, която отговаря за започването или за започването и изпълнението на операции (Общ регламент, чл. 2.10).

- действащи лица, участващи в управлението и прилагането на програмите за Растеж и работни места и ЕТС (или на сродни тематични политики за случаите на Норвегия и Швейцария)
- действащи лица, участващи като (потенциални) бенефициенти на такива програми
- действащи лица, които не са пряко свързани с програмите за Растеж и работни места и ЕТС, но чиито компетенции и потребности са в съответствие с въпросите, с които се занимава платформата.

Примери за възможни дейности на Платформата:

- Публикуване на примери и препоръки за политики и инструменти за регионално развитие, с които да бъдат привлечени компании на база „зелени“ технологии и еко-иновации да се настанят и развиват в региони, въз основа на проекти по Растеж и работни места в цяла Европа
- Семинар за регионални органи и ведомства за развитие, на който да бъдат представени практики и методи за насърчаване на екологосъобразно управление в компаниите, въз основа на примери от програми за Растеж и работни места.
- Партньорски проверки в европейски региони за оценка и подобряване на техните програми за наблюдение и управление на качеството на водите в речните басейни и влажните зони.

**ПРИНОС КЪМ СПЕЦИФИЧНАТА ЦЕЛ**

Обменът на опит от проекти в областта на ресурсната ефективност, еко-иновациите и управлението на екологичните показатели ще подобри знанията и осведомеността за съществуващите практики и ще изгради уменията и способностите на специалистите (персонал на партньора, други заинтересовани страни), включени в дейностите по проектите. Проектите ще осигурят също така включването на извлечените поуки в регионалните политики и дейности чрез разработване на конкретни Планове за действие за всеки регион–партньор. В резултат на това Проектите ще доведат до подобро прилагане на политиките и програмите за регионално развитие, най-вече по програмите за РРМ и ЕТС, в областта на ресурсната ефективност, еко-иновациите и управлението на екологичните показатели.

Проектите по тази Специфична цел могат имат синергии с теми, обхванати от други специфични цели на тази програма, например тези свързани с насърчаване на повишаването на ресурсната ефективност на МСП.

Платформата за този приоритет допринася за специфичната цел чрез дейности и услуги, които позволяват усвояване на политики в областта на ресурсната ефективност, еко-иновациите и управлението на екологичните показатели. Тези дейности и услуги ще подобрят знанията и осведомеността за съществуващите практики и опит в тази област и ще изградят уменията и способностите на участниците (персонал и организации), включени в разработването и изпълнението на програмите за РРМ и ЕТС в тази област. В резултат от това участниците ще бъдат в състояние да подобрят изпълнението на своите програми.

Подобренията при изпълнението на РРМ, ЕТС и други регионални програми могат да настъпят на различни равнища, по-специално:

- а) при прилагането на нов проект/практика/средство, финансирани от програмата
- б) чрез промяна в управлението на програмата/политиката (например промяна в организацията на поканите за набиране на предложения, алтернативни методи за контрол)
- в) чрез промяна в стратегическата насоченост на програмата/политиката (например промяна в специфична цел, залагане на нова цел на политиката).

Подобреното изпълнение на политики и програми следва в крайна сметка да повлияе на ресурсната ефективност, еко-иновациите и управлението на екологичните показатели в участващите региони, например във връзка с:

- намаляване на количествата отпадъци и увеличаване на дела на отпадъците, които се рециклират
- подобряване на качеството на въздуха и водите
- разработване на регионални стратегии за преход за постигане на ресурсно ефективна икономика със затворен цикъл
- по-широко прилагане на „зелени технологии“ в производствените процеси



- повече компании, прилагащи стандарти за управление на дейностите по опазване на околната среда

### **КОНКРЕТНИ ЦЕЛЕВИ ТЕРИТОРИИ (АКО ИМА ТАКИВА)**

ИНТЕРРЕГ ЕВРОПА е насочена към цялата територия на Европейския съюз, Норвегия и Швейцария.

### **Водещи принципи за избора на операции**

Водещите принципи за избора на операции по този инвестиционен приоритет / специфична цел са същите като описаните в специфична цел 1.1.

### **Общи показатели за резултатите и показатели за резултатите за конкретната програма (специфична цел 4.2)**

| № | Показател  | Единица | Цел (2022 г.) | Източник на данни        | Честота на отчитане |
|---|--|---------|---------------|--------------------------|---------------------|
|   | Брой разработени Планове за действие в областта на ресурсната ефективност, еко-иновациите и управлението екологичните показатели   | бр.     | 160           | Мониторинг на програмата | ежегодно            |
|   | Брой лица с подобрени професионални умения вследствие на участието им в дейности за междурегионално сътрудничество в областта на ресурсната ефективност, еко-иновациите и управлението екологичните показатели | бр.     | 1 897         | Мониторинг на програмата | ежегодно            |
|   | Дял от всички европейски региони (нивото от NUTS ще бъде уточнено), регистрирани в Платформата за усвояване на политики по Приоритет 4.  | %       | 25%           | Мониторинг на програмата | ежегодно            |
|   | Брой събития за усвояване на политики в областта на еко-иновациите и управлението на екологичните показатели, организирани от Платформата за усвояване на политики по Приоритет 4.                             | бр.     | 14            | Мониторинг на програмата | ежегодно            |

### Рамка на изпълнението по приоритетни оси

| Приоритет на ос | Стъпка на изпълнение, финансов показател, показател за продукт или резултат | Единица | Цел за 2018 г. | Крайна цел (2022 г.) | Източник на данни        | Пояснение, ако е необходимо |
|-----------------|---|---------|----------------|----------------------|--------------------------|-----------------------------|
| 1               | Брой изготвени планове за действие  | бр.     | 128            | 320                  | Мониторинг на програмата |                             |
|                 | Дял на ангажираните финансови ресурси за Приоритетна ос 1                   | %       | 80%            | 100%                 | Мониторинг на програмата |                             |
| 2               | Брой изготвени планове за действие  | бр.     | 128            | 320                  | Мониторинг на програмата |                             |
|                 | Дял на ангажираните финансови ресурси за Приоритетна ос 2                   | %       | 80%            | 100%                 | Мониторинг на програмата |                             |
| 3               | Брой изготвени планове за действие  | бр.     | 128            | 320                  | Мониторинг на програмата |                             |
|                 | Дял на ангажираните финансови ресурси за Приоритетна ос 3                   | %       | 80%            | 100%                 | Мониторинг на програмата |                             |
| 4               | Брой изготвени планове за действие  | бр.     | 128            | 320                  | Мониторинг на програмата |                             |
|                 | Дял на ангажираните финансови ресурси за Приоритетна ос 4                   | %       | 80%            | 100%                 | Мониторинг на програмата |                             |

### Допълнителна качествена информация за организацията на рамката за изпълнение

При необходимост – до 7 000 знака, вкл. интервалите

Да се попълни когато е налице информацията

### Категории на интервенция по Приоритетни оси

| Измерение 1<br>Област на интервенция |             | Измерение 2<br>Форма на финансиране |             | Измерение 3<br>Територия |             | Измерение 6<br>Механизми за осъществяване на териториалния подход |             | Измерение 8<br>Тематична цел |             |
|--------------------------------------|-------------|-------------------------------------|-------------|--------------------------|-------------|---|-------------|------------------------------|-------------|
| Код                                  | сума в евро | Код                                 | сума в евро | Код                      | сума в евро | Код   | сума в евро | Код                          | сума в евро |
|                                      |             |                                     |             |                          |             |   |             |                              |             |
|                                      |             |                                     |             |                          |             |   |             |                              |             |

### Справка за планираното използване на Техническа помощ в подкрепа на участието по Приоритетни оси

#### Приоритет 1

Неприложимо

#### Приоритет 2

Неприложимо

#### Приоритет 3

Неприложимо

#### Приоритет 4

Неприложимо

## Раздел 2.В. Описание на приоритетната ос за техническа помощ

### Приоритетна ос 5: Техническа помощ

#### Специфична цел 5.1:

**Наименование / Описание** / Максимално повишаване на ефективността и ефикасността на управлението и изпълнението на Програма ИНТЕРРЕГ ЕВРОПА.

#### Резултати

(само ако подкрепата от ЕС за ТП надхвърля 15 млн. евро)

Основният резултат на приоритетната ос за Техническа помощ ще бъде ефективното и ефикасно изпълнение на Програма ИНТЕРРЕГ ЕВРОПА през периода 2014–2020 г.

За това е необходимо създаване на структури за съдействие и разработване на средства и дейности на ниво програма, за да бъдат постигнати най-високи равнища на ефективност и ефикасност в управлението и изпълнението на програмата

Това включва ефективна система за разработване и подбор на проекти, която води до постъпване на управляем брой заявления с добро качество и обвързаност с програмата, с реалистични изгледи да бъдат одобрени.

За постигане на този резултат е необходимо да се осигури адекватна подкрепа и улеснения за действащите лица, участващи във финансираните Проекти за междурегионално сътрудничество и платформи за усвояване на политики, които да им позволят да изпълнят ефективно планираните си дейности. Това изисква също система за наблюдение и контрол, която осигурява адекватна представа за редовността и качеството на подкрепяните дейности при възможно най-ограничено административно бреме за бенефициентите и органите на програмата. Това помага да се осигури, че продуктите и резултатите на подкрепените дейности ще бъдат полезни и също осигурява правилното използване на финансирането от общността, което се разпределя по програмата.

От възлово значение за постигането на този резултат ще бъде също разработването на подходящи канали и дейности за съобщаване, разпространяване и капитализиране на резултатите от Проектите за междурегионално сътрудничество и платформите за усвояване на политики.

И накрая, от съществено значение е органите за управление на програмата да бъдат в състояние да вземат информирани решения и да осигуряват ефикасно ръководство на изпълняваните дейности за междурегионално сътрудничество и на стратегическата насоченост на програмата.

#### Показатели за резултат, специфични за програмата (само ако подкрепата от ЕС за ТП надхвърля 15 млн. евро)

| №   | Показател  | Мерна единица | Базова стойност | Базова година | Целева стойност (2022 г.) | Източник на данни | Честота на отчитане |
|-----|--|---------------|-----------------|---------------|---------------------------|-------------------|---------------------|
| ТП1 | Дял (%) от всички подкрепяни операции (проекти и платформи), който е изпълнен успешно, което се доказва от постигането на планираните резултати. | %             | 0               | 2013 г.       | 90%                       | Мониторинг на ОП  | ежегодно            |
| ТП2 | Дял (%) от общия бюджет на програмата от ЕФРР, задължението за който е отменено  | %             | 0               | 2013 г.       | 5%                        | Мониторинг на ОП  | ежегодно            |

## **Дейности, които ще бъдат подкрепени в рамките на Техническата помощ**

### **Описание на дейностите за финансиране и техният принос към специфичната цел**

В рамките на Техническата помощ ще бъде финансиран Съвместният секретариат на програмата, както и определени дейности, извършвани от Управляващия орган и Сертифициращия орган.

За Съвместния секретариат е необходим екип от професионалисти, съчетаващи уменията и компетенциите, изискващи се за управление, изпълнение на съдържанието, задачи по финансиране и комуникации, свързани с изпълнението на тази обхващаща целия ЕС програма за сътрудничество. Осигуряването на персонал и оборудване за този Съвместен секретариат е основна част от бюджетните разходи по Техническа помощ.

Освен издръжката на персонала на Съвместния секретариат, по приоритет Техническа помощ ще бъдат подкрепени кръг от дейности и инструменти, които допринасят за постигане на специфичната цел на този приоритет. Те включват следните видове дейности:

#### Разработване и подбор на проекти

- Разработване на формуляри на кандидатстване, покани за проектни предложения / работни задания и документи с указания за потенциалните кандидати по проектите
- Оказване на съдействие и съвети за потенциалните кандидати в процеса на разработване на техните проектни предложения, например чрез семинари за водещите кандидати, двустранни консултации и контакти
- Извършване на оценки на качеството на проектните предложения

#### Подпомагане на участниците в Проекти за междурегионално сътрудничество

- Осигуряване на материали и документация с указания (ръководства, съдействие за бенефициентите по проекта за изпълнението на техния проект)
- Оказване на съдействие и съвети за водещите и други партньори за изпълнението на техния проект, например чрез семинари за водещите кандидати, семинари за контрол на първо ниво и двустранни контакти
- Участие в срещи и мероприятия, свързани с проекта, и провеждане на посещения на място на проектите за оценяване на напредъка, продуктите и резултатите от проекта, както и на пречките в изпълнението

#### Развитие и съдействие за платформите за усвояване на политики

- Подготовка на работни задания и документи с указания за платформите за усвояване на политики
- Поддържане на връзка с и наблюдение на работата на отделните платформи за усвояване на политики и осигуряване на съгласуваност и последователност, както и качество на услугите и дейностите, предоставяни от различните платформи

#### Мониторинг, контрол и отчитане

- Въвеждане и използване на компютъризирана система за управление, мониторинг, одит и контрол на програмата
- Предоставяне на указания и съдействие с цел осигуряване на адекватен контрол на дейностите по програмата на всички равнища (партньори, контрольори, органи от държавите–партньорки, натоварени с контрола на първо ниво), например чрез семинари, документи с указания и съвети
- Координация и организиране на дейности по одит на равнище програма, в т.ч. (външни) одити по проектите и съдействие на Групата на одиторите
- Редовно отчитане на напредъка по програмата пред Европейската комисия

#### Съобщаване, разпространяване и капитализиране

- Постоянно развитие на уебсайта на програмата
- Изготвяне и отпечатване на информация за програмата и публикации

- Организиране на мероприятия за предизвикване на интерес към участие в програмата, представяне и разпространяване на резултатите от дейностите, подкрепени от програмата, пред аудитории от професионалисти и широката общественост и улесняване на взаимодействието и сътрудничеството между проектите

#### Управление и ръководство на програмата

- Организация, подготовка и провеждане на заседания на органите на програмата, по-конкретно заседанията на Комитета за наблюдение и Групата на одиторите
- Оценки, анализ и проучвания относно изпълнението на програмата в помощ на постоянното подобряване на нейното управление и изпълнение

В допълнение към описаните по-горе дейности и органи на програмата, Програмата може да реши да използва финансиране по линия на Техническата помощ, за да допринесе за дейности, изпълнявани от държави–партньорки.

#### Показатели за продукт

| №  | Показател  | Мерна единица | Целева стойност (2022 г.) – по избор | Източник на данни        | Честота на отчитане |
|----|--|---------------|--------------------------------------|--------------------------|---------------------|
| 1. | Брой одобрени Проекти за междурегионално сътрудничество            | брой          | 200                                  | Мониторинг на програмата | ежегодно            |
| 2. | Брой посещения на проекти и участия в мероприятия по проекти от СС | брой          | 200                                  | Мониторинг на програмата | ежегодно            |
| 3. | Брой публикации и изяви в други медии за програмата                | брой          | 360                                  | Мониторинг на програмата | ежегодно            |
| 4. | Проведени заседания на Комитета по наблюдение                      | брой          | 14                                   | Мониторинг на програмата | ежегодно            |

Да се попълни когато е налице информацията

#### Категории на интервенция

Таблица 13: Измерение 1  
Област на интервенция  
Код                      сума в евро

Таблица 14: Измерение 2  
Форма на финансиране  
Код                      сума в евро

Таблица 15: Измерение 3  
Територия  
Код                      сума в евро

|  |  |  |  |  |  |
|--|--|--|--|--|--|
|  |  |  |  |  |  |
|  |  |  |  |  |  |

## Раздел 3. План за финансиране на програмата за сътрудничество

### 3.1 Таблица, посочваща по години сумите на предвидените финансови средства

| Фонд | 2014 г.      | 2015 г.      | 2016 г.      | 2017 г.      | 2018 г.      | 2019 г.      | 2020 г.      | Общо                 |
|------|--------------|--------------|--------------|--------------|--------------|--------------|--------------|----------------------|
| ЕФРР | € 17 823 000 | € 26 024 000 | € 37 164 000 | € 67 526 000 | € 68 877 000 | € 70 254 000 | € 71 658 000 | <b>€ 359 326 000</b> |

### 3.2.A. Финансов план по приоритетни оси

|  | Фонд | База за изчисление на подкрепата от ЕС<br>Общо / публични допустими разходи | Подкрепа на Съюза (a) | Национално участие (b) (= (c) + (d)) | Индикативно разпределение на националния принос |                                   | Общо финансиране (e) = (a) + (b) | Процент на съфинансиране *)<br>(f) = (a)/(e) | Информация                                       |               |
|--|------|---|-----------------------|--------------------------------------|---|-----------------------------------|----------------------------------|--|--|---------------|
|  |      |   |                       |                                      | Национално публично финансиране (c)             | Национално частно финансиране (d) |                                  |  | Вноски от трети страни (Норвегия и Швейцария **) | Принос на ЕИБ |
| Приоритетна ос 1 – Научноизследователска дейност, технологично развитие и иновации | ЕФРР | публични допустими разходи  | € 84 441 610          | € 20 154 403                         | € 20 154 403                                    |                                   | € 104 596 013                    | 81%  | € 1 365 000                                      | н/п           |
| Приоритетна ос 2 – Конкурентоспособност на малките и средните предприятия          | ЕФРР | публични допустими разходи  | € 84 441 610          | € 20 154 403                         | € 20 154 403                                    |                                   | € 104 596 013                    | 81%  | € 1 365 000                                      | н/п           |
| Приоритетна ос 3 – Нисковъглеродна икономика                                       | ЕФРР | публични допустими разходи  | € 84 441 610          | € 20 154 403                         | € 20 154 403                                    |                                   | € 104 596 013                    | 81%  | € 1 365 000                                      | н/п           |
| Приоритетна ос 4 – Околна среда и ресурсна ефективност                             | ЕФРР | публични допустими разходи  | € 84 441 610          | € 20 154 403                         | € 20 154 403                                    |                                   | € 104 596 013                    | 81%  | € 1 365 000                                      | н/п           |
| Приоритетна ос 5 – Техническа помощ  | ЕФРР | публични допустими разходи  | € 21 559 560          | да се уточни                         |   |                                   | да се уточни                     | да се уточни                                 | € 540 000  | н/п           |
| <b>Общо</b>  |      |   | <b>€ 359 326 000</b>  | <b>да се уточни</b>                  |   |                                   | <b>да се уточни</b>              | <b>да се уточни</b>                          |  |               |

\*) Процентът на съфинансиране от 81 % е среден (точният процент е 80.731 %), въз основа на 3 различни процента на съфинансиране, които ще се прилагат. При **Проектите за междурегионално сътрудничество** ще се прилагат два отделни процента на съфинансиране на равнище партньор: 75 % (за партньори от Австрия, Белгия, Дания, Финландия, Франция, Германия, Ирландия, Италия, Люксембург, Нидерландия, Испания, Швеция, Обединеното кралство) и 85 % (за партньори от България, Хърватска, Република Чехия, Кипър, Естония, Гърция, Унгария, Литва, Латвия, Малта, Полша, Португалия, Румъния, Словакия, Словения).  
**Платформите за усвояване на политики** ще бъдат финансирани на 100%.

\*\*) Вноските от трети страни се основават на предварителни индикации от Швейцария и Норвегия. Те подлежат на потвърждение от властите в Швейцария и Норвегия.

### 3.2.В. Финансов план по приоритетни оси и тематични цели

| Приоритетна ос   | Тематична цел   | Подкрепа на Съюза    | Национално участие  | Общо финансиране    |
|--|---|----------------------|---------------------|---------------------|
| Приоритетна ос 1 –<br><i>Научноизследователска дейност, технологично развитие и иновации</i> | ТЦ 1 – Засилване на научноизследователската дейност, технологичното развитие и иновациите | € 84 441 610         | € 20 154 403        | € 104 596 013       |
| Приоритетна ос 2 –<br><i>Конкурентоспособност на малките и средните предприятия</i>          | ТЦ 3 – Повишаване на конкурентоспособността на МСП  | € 84 441 610         | € 20 154 403        | € 104 596 013       |
| Приоритетна ос 3 – <i>Нисковъглеродна икономика</i>  | ТЦ 4 – Подкрепа за преминаването към нисковъглеродна икономика във всички сектори         | € 84 441 610         | € 20 154 403        | € 104 596 013       |
| Приоритетна ос 4 – <i>Околна среда и ресурсна ефективност</i>                                | ТЦ 6 – Опазване на околната среда и насърчаване на ресурсната ефективност                 | € 84 441 610         | € 20 154 403        | € 104 596 013       |
| Приоритетна ос 5 – <i>Техническа помощ</i>   |   | € 21 559 560         | да се уточни        | да се уточни        |
| <b>ВСИЧКО</b>  |   | <b>€ 359 326 000</b> | <b>да се уточни</b> | <b>да се уточни</b> |

## **Раздел 4. Интегриран подход за териториално развитие**

### **4.1 Описание на интегрирания подход на програмата към териториалното развитие**

Целта на програма ИНТЕРРЕГ ЕВРОПА е да бъде подобро изпълнението и ефективността на политиките и програмите за регионално развитие, най-вече на програмите по цел „Инвестиции за растеж и работни места“ и, когато е уместно, по цел „Европейско териториално сътрудничество“.

За това е необходимо развитие на интегрирани стратегии, насочени към основните общи предизвикателства пред регионите в Европа, като способността на европейската икономика да расте, да създава иновации и работни места, както и да отговори на демографските промени и изменението на климата и да преодолее зависимостта си от отделни ресурси.

Регионалното многообразие в ЕС, където регионите имат твърде различни характеристики, възможности и потребности, изисква политики, излизачи извън еднообразните подходи. То изисква ориентиран към местните условия подход, който да създава за регионите възможности и средства да прилагат политики, отговарящи на специфичните им нужди. В същото време това многообразие е предимство, позволяващо на всяко място да развива силните си страни, получавайки изгоди от други региони чрез различни форми на взаимодействие. Предвид това многообразие ИНТЕРРЕГ ЕВРОПА може да допринесе за интегрираното териториално развитие на регионите в Европа като им помогне да подобрят прилагането на своите политики за регионално развитие, учейки се от опита и практиките в други региони.

Предвид географския обхват на програма ИНТЕРРЕГ ЕВРОПА и насочеността ѝ към усвояване на политики с цел подобряване прилагането на политиките, използването на специфични инструменти, свързани с интегрираните подходи, като водените от общностите инициативи за местно развитие, комплексните дейности за устойчиво градско развитие или интегрираните териториални инвестиции, не е подходящо.

Обаче прилагането на интегрирани подходи към териториалното развитие може да стане тема за сътрудничество, давайки възможност за насърчаване на междурегионалния обмен на знания и пренасянето на добри практики по този въпрос. Подпомагането на Проектите за междурегионално сътрудничество, свързани пряко или косвено с този въпрос в програмите за „Инвестиции за РРМ“ и ЕТС, ще бъде взето под внимание.

### **4.2 Принос на планираните интервенции към макрорегионалните стратегии и стратегиите за морските басейни**

Според европейските насоки Програмата за междурегионално сътрудничество, както и другите програми, съфинансирани от ЕСИ фондове, следва да дават приоритет на операции с изразено трансгранично или макрорегионално въздействие, каквито са произтичащите от макрорегионалните стратегии, с цел да се подпомогне и допринесе за постигане на целите им.

Общата стратегическа рамка (Приложение 2 към ОР) предлага три възможности, които да бъдат използвани във всички подходящи програми:

- обособяване на част от средствата по програмата за изпълнение на стратегически проекти, разработени в рамките на Макрорегионални стратегии,
- организиране на конкретни покани за набиране на предложения за проекти с изразено трансгранично или макрорегионално въздействие, или
- даване на приоритет на тези операции в процеса на подбор (т.е. повече точки в процеса на подбор).

Както е предвидено в програмите по ЕТС, Комитетът за наблюдение е този, който решава кои възможности са най-подходящи в рамките на програмата.

Предвид общоевропейското естество на програма ИНТЕРРЕГ ЕВРОПА, органите на програмата не смятат за оправдано да се залага конкретна насоченост към или да се дава приоритет на Проекти за междурегионално сътрудничество или дейности, които имат за цел



конкретен макрорегион. Обаче предложения за Проекти за междурегионално сътрудничество, които включват въпроси, свързани с една или повече макрорегионални стратегии, като част от обмена на практики и усвояване на политики между регионалните участници от различни части на Европа, ще бъдат приветствани от програмата.

## Раздел 5. Разпоредби по изпълнението на програмата за сътрудничество

В този раздел се описват органите, действащи като Управляващ орган (УО), Сертифициращ орган (СО), Одитен орган (ОО) и Съвместен секретариат (СС). Той определя задачите на всеки от участващите органи, включително Комитета за наблюдение (КН). Той описва също така взаимовръзките между различните органи в различните процеси, необходими за изпълнение на програмата.

Работният език на програмата е английският език.

### 5.1 Идентифициране на съответните ведомства и органи

Ръководството на тази програма следва управленската структура, която е приложима за програмата от структурните фондове и включва:

- Управляващ орган,
- Сертифициращ орган,
- Одитен орган,
- Комитет за наблюдение,
- Съвместен секретариат

Характеристиките, задачите и отговорностите на всеки от тези органи са описани в следващите абзаци.

**Таблица 22: Идентификация и контакти за връзка със съответните компетентните органи**

| Ведомство / орган  | Наименование на ведомството / органа   | Ръководител на ведомството / органа |
|--|--|-------------------------------------|
| Управляващ орган   | <b>Регионален съвет на регион Нор-Па дьо Кале [Région Nord-Pas de Calais Conseil régional]</b><br>151, Avenue du Président Hoover<br>F 59555 LILLE CEDEX<br>Франция  | Да се уточни                        |
| Сертифициращ орган   | Да се уточни   | Да се уточни                        |
| Одитен органи  | <b>Междуправителствена комисия за координация на контрола върху дейностите, съфинансирани от структурните фондове [Commission Interministérielle de Coordination des Contrôles des actions cofinancées par les Fonds structurels (CICC)]</b><br>5 Place des Vins de France<br>75012 ПАРИЖ – Франция  | Да се уточни                        |
| Органът, към който ще се извършват плащания от Комисията, е: управляващият орган / сертифициращият орган ( <i>да се определи</i> ) |  |                                     |
| Ведомство / орган  | Наименование на ведомството / органа   | Ръководител на ведомството / органа |
| Орган или органи, определени да изпълняват контролни функции   | Всяка държава членка на ЕС и Норвегия ще определят органа или лицето, отговорно за изпълнението на контролните функции, определени в член 114, параграф 4, буква „а“ от Регламент (ЕС) № 1303/2013 [ОР]. Отговорният орган ще бъде записан в Споразумението, подписано от всяка държава-партньорка, и списъкът ще бъде предоставен на ЕК едновременно с Програмата за сътрудничество. Актуализации на списъка ще бъдат представяни на ЕК заедно с годишния | Да се уточни                        |

|   |   |              |
|---|---|--------------|
|   | доклад за контрола.   |              |
| Орган или органи, определени да отговарят за изпълнение на одитни функции | Одитният орган ще бъде подпомаган от Група на одиторите. Всяка държава членка на ЕС и Норвегия ще определят органа или лицето, отговорно за изпълнението на одитните функции, определени в член 116 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 [ОР]. Отговорният орган ще бъде записан в Споразумението, подписано от всяка държава–партньорка, и списъкът ще бъде предоставен на ЕК едновременно с Програмата за сътрудничество. Актуализации на списъка ще бъдат представяни на ЕК заедно с годишния доклад за контрола. | Да се уточни |

### 5.1.2 Процедура за сформиране на Съвместния секретариат

Към момента на представянето на програмата уредба вече има, тъй като организацията по изпълнението от програмния период 2007–2013 е запазена. Местоположение на Съвместния секретариат: Лил (Франция). Съвместният секретариат е сформиран след консултации с държавите–партньорки под ръководството на управляващия орган.

Съвместният секретариат подпомага комитета за наблюдение, управляващия орган и когато е целесъобразно одитния орган в изпълнението на задълженията им. Съвместният секретариат се финансира от бюджета за техническата помощ.

### 5.1.3 Обобщено описание на организацията по управлението и контрола

В абзаците по-долу се описва организацията по управлението и контрола на програма ИНТЕРРЕГ ЕВРОПА.

#### **Съвместна структура за изпълнение на програмата**

Програма ИНТЕРРЕГ ЕВРОПА се реализира чрез следните основни структури за изпълнение: управляващ орган, сертифициращ орган, съвместен секретариат, комитет за наблюдение, одитен орган и група на одиторите.

#### **Роля и задачи на управляващия орган и съвместния секретариат**

Управляващият орган, подпомаган от съвместния секретариат, ще отговаря за управлението на програмата за сътрудничество в съответствие с принципа на доброто финансово управление, както е описан в член 125 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 [ОР] и член 23 от Регламент (ЕС) № 1299/2013 [ЕТС]. Той осигурява гладкото взаимодействие между различните органи на програмата.

Съвместният секретариат се сформира под правната отговорност на управляващия орган. Под контрола на последния, съвместният секретариат подпомага комитета за наблюдение, управляващия орган и, когато е целесъобразно, одитния орган при изпълнение на съответните им задължения и по-специално:

- подготовка, изпълнение и последващ контрол на решенията на комитета за наблюдение и програмния комитет, организиране на заседанията на комитета за наблюдение / програмния комитет и специални работни групи;
- поддържане на връзка с изпълнителните органи и Европейската комисия, за да се осигури, че им се предоставят съответните доклади за изпълнението и цялата друга необходима информация;
- взаимодействие с организации, институции и мрежи за обмен, имащи отношение към целите на програмата;
- разпространяване на информация и разгласяване на програмата, нейните различни компоненти и нейните проекти, в т.ч. поддържане на уебсайт на програмата и прояви;
- създаване на база данни за програмата и система за онлайн наблюдение на проектите, които да предоставят данни в компютризирана форма, необходими за мониторинг, оценка, финансово управление и одит;

- f. разработване за одобрение от комитета за наблюдение на прозрачна процедура за подбор, критерии за подбор, работни задания за покани за набиране на проектни предложения, пакети документи за кандидатстване, в т.ч. правила за финансиране;
- g. управление на процеса по подаване на проектни предложения за всички проекти, в т.ч. предоставяне на информация и съвети на кандидати (например чрез пакет за кандидатстване), проверка, оценка на проектните предложения въз основа на одобрени критерии и процедура, и уведомяване на партньорите за решенията на комитета за наблюдение;
- h. съдействие и организиране на дейности в подкрепа на иницирането и разработването на проекти;
- i. организиране на мероприятия за търсене на партньори за цялата територия на ЕС;
- j. наблюдение на ангажиментите и плащанията на средствата от ЕФРР на равнище програма по категории интервенции;
- k. предоставяне на съвети и съдействие за проекти във връзка с изпълнение на дейности и финансово администриране;
- l. наблюдение на напредъка, постиган по проектите, чрез събиране и проверка на мониторингови доклади за проекти, материали от мониторинг, резултати и финансово изпълнение;
- m. осигуряване на извършването на плащанията към проектите в договорените срокове;
- n. управление и координация на платформите за усвояване на политики, включително провеждане на търгове и възлагане на тематични експертни задания, ръководство и контрол на дейностите и отчитане пред и приобщаване на заинтересованите от програмата страни;
- o. въвеждане на стройна система за управление и контрол на програмата, която да осигурява законосъобразността и редовността на декларираните разходи и да зачита принципа на добро финансово управление, и поддържане на връзка с контролорите на първо ниво, определени от държавите–партньорки по програмата, по извършване на проверките съгласно член 23, параграф 4 от регламента за ЕТС;
- p. подпомагане на управляващия орган в изготвянето на декларация за уверение от ръководството относно функционирането на системата за управление и контрол;
- q. управление на бюджета за техническа помощ (счетоводство, възлагане, плащания, отчетност);
- г. изпълнение на обичайната работа на секретариат на програма, т.е. организиране на съвещания, подготовка на документи, съставяне на протоколи и др.;
- s. поддържане на връзка с организацията, изпълняваща функцията на сертифициращ орган, и предоставяне на всички имащи отношение данни;
- t. подпомагане на одитния орган и групата на одиторите: организиране и проследяване на заседания, проверка на списъците на членовете, проследяване на процедурата по възлагане на одити на външни изпълнители, осигуряване на добър обмен на информация между одитния орган, членовете на групата на одиторите, проверяваните проекти и външната одиторска фирма чрез предоставяне на имащите отношение данни на тези лица, за да бъдат те в състояние безпрепятствено да изпълняват задълженията си.

Що се отнася до управлението на проектите, управляващият орган / съвместният секретариат имат следните полномощия:

Управляващият орган / съвместният секретариат има право да внася промени, стига целта и другите основни характеристики на проекта да не се променят. Той може също така да внася промени в проекти, които не водят до последици за допустимостта на или резултатите от проекта. По-конкретно управляващият орган / съвместният секретариат има право да взема решения относно:

- допълнителни несъществени условия по одобрените проекти в случай че бъдат установени допълнителни грешки, пропуски или искания за разяснение на етапа на изпълнение на условията от водещия партньор;
- преразпределяне на бюджета, посочен в одобреното проектно предложение, ако съдържанието и изпълнението на основните дейности не се променят (без увеличение от ЕФРР);
- промени в дейности, които не променят общите цели на проекта;

- продължаване на срока на проекта, което не води до продължаване на крайния срок на програмата;
- продължаване на срока, до който водещият партньор трябва да представи докладите за напредъка;
- намаляване на одобрения бюджет за проекта, в случай че партньор по проекта се оттегли или ограничи дейностите си;
- замяна и/или добавяне на партньори по проекта, при условие че съответната държава–партньорка, на чиято територия се намира новият партньор по проекта, даде съгласието си.

В случай на съмнение решението се взема от Комитета за наблюдение, а във всички останали случаи същият се уведомява за решенията, вземани от управляващия орган / съвместния секретариат в гореспоменатите случаи.

#### **Роля и задачи на сертифициращия орган**

Сертифициращият орган изпълнява функциите си в съответствие с член 126 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 [OP].

#### **Роля и задачи на одитния орган и групата на одиторите**

Одитният орган осигурява провеждането на одити на правилното функциониране на системата за управление и контрол и на подходяща извадка от проекти в съответствие с член 127 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 [OP].

Съгласно член 21 от Регламент (ЕС) № 1299/2013 [ETC] одитният орган се намира в държавата–членка на управляващия орган. Съгласно административните разпоредби във Франция по отношение на одита на дейности, съфинансирани от европейските структурни фондове, Междуведомствена комисия за координация на контрола върху дейностите, съфинансирани от структурните фондове (CICC) действа като одитен орган и изпълнява функциите, предвидени в член 127 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 [OP].

Съгласно член 23, параграф 4 от Регламент (ЕС) № 1299/2013 [ETC], държавите членки на ЕС и Норвегия се съгласяват, че одитният орган няма да има право да осъществява пряко одитните функции за цялата територия на програмата. Вследствие на това одитният орган ще бъде подпомаган от група от одитори, включваща представител от всяка държава членка на ЕС и Норвегия, участващи в програмата за сътрудничество, която изпълнява задълженията, предвидени в член 127 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 [OP]. Всяка държава членка на ЕС и Норвегия отговаря за одитите, извършени на нейна територия. Поради това представителите трябва да имат право да участват във вземането на решения в групата на одиторите от името на съответната държава–партньорка и да са избрани от звено, несвързано с членовете на комитета за наблюдение, контролорите, определени съгласно член 23 от Регламент (ЕС) № 1299/2013 [ETC] и с дейности и финанси на проектите. Данните за връзка със съответния независим орган/звено, представляващ държавата–партньорка в групата на одиторите, ще бъдат записани в договора, подписан от всяка държава членка на ЕС и Норвегия, като списък ще бъде предоставен на ЕК заедно с програмата за сътрудничество. Актуализации на списъка ще бъдат представяни на ЕК заедно с годишния доклад за контрола.

Групата на одиторите ще бъде сформирана до три месеца след решението за одобряване на програмата за сътрудничество. Тя ще се председателства от одитния орган. Групата на одиторите съставя и одобрява своите процедурни правила по време на първото си заседание. Освен това, в срок от осем месеца след приемането на програмата за сътрудничество, одитният орган изготвя одитна стратегия за провеждането на одитите. Одитната стратегия определя методологията за одит, метода за формиране на одитните извадки по проектите и планирането на одитите по отношение на текущата отчетна година и двете следващи отчетни години.

Одитният орган, след съгласуване с групата на одиторите (и комитета за наблюдение за случаите на бюджетни разпоредби) може да реши да възложи на външна одиторска фирма извършването на одити на правилното функциониране на системите за управление и контрол и на подходяща извадка в съответствие с член 127 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 [OP]. Качеството и пълнотата на извършената одиторска работа се осигуряват от одитния орган

заедно с групата на одиторите, със съдействието на съвместния секретариат. Съвместният секретариат уведомява комитета за наблюдение за резултатите от одитната работата и необходимите последващи дейности. Координацията между членовете на групата на одиторите във връзка с горното ще бъде официално оформена в процедурните правила на групата на одиторите, в одитната стратегия и в описанието на системата за управление и контрол.

#### ***Роля и задачи на комитета за наблюдение***

Съгласно член 47 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 [OP] в срок от три месеца считано от датата на нотифициране за решението за одобрение на програмата, държавите–партньорки създават комитет за наблюдение на изпълнението на програмата, като го съгласуват с управляващия орган. Комитетът за наблюдение изработва и единодушно приема свой процедурен правилник на първото свое заседание.

Комитетът за наблюдение се състои от:

- до трима представители от страна (ЕС 28, Норвегия, Швейцария) на съответното управленско равнище;
- представители на Европейската комисия, на Комитета на регионите (CoR), Европейския икономически и социален комитет (EESC), които участват със съвещателен глас;
- управляващият орган, съвместният секретариат и, при необходимост, сертифициращият орган също могат да участват със съвещателен глас;
- Одитният орган може също да участва в качеството на независим наблюдател.

Съгласно член 49 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 [OP] комитетът за наблюдение прави преглед на изпълнението на програмата и на напредъка в постигането на нейните цели и по-конкретно функциите, изброени в член 110 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 [OP]. Той одобрява проектите, които се финансират от програмата за сътрудничество съгласно член 12 от Регламент (ЕС) № 1299/2013 [ETC]. Комитетът за наблюдение ще приема също методологията, критериите за одобрение на проектите и правилата за допустимост преди публикуването на всяка покана за набиране на проектни предложения. Подробните разпоредби ще бъдат разработени в процедурния правилник на комитета за наблюдение.

Комитетът за наблюдение утвърждава описанието на системата за управление и контрол, което ще стане основа за определянето на органите съгласно член 124, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 [OP].

Представителите на комитета за наблюдение ще осигурят включването на всички имащи отношение партньори на национално ниво в подготовката, изпълнението, мониторинга и оценката на програмата за сътрудничество, както е посочено в член 5, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 [OP].

По отношение на задачите на комитета за наблюдение следва да бъде осигурено решенията му да бъдат непредубедени и да не са повлияни от частни, лични и/или групови интереси на който и да било от членовете на комитета. Членове, за които може да има конфликт на интереси по теми, които се разглеждат в комитета за наблюдение, са длъжни да обявят интереса си на заседанието и да не участват във вземането на решението. Комитетът за наблюдение определя подробностите на тази процедура в процедурния си правилник.

#### ***Организация на оценката, подбор на операции и обработка на жалби***

Проектните предложения могат да бъдат подавани след покани за набиране на проектни предложения, чиито работни задания ще бъдат публикуване на уебсайта на програмата. Подробности за процедурата по подбор ще бъдат предоставяни също така на всички кандидати чрез ръководството по програмата. Подадените проектни предложения ще бъдат представени на членовете на комитета за наблюдение. Съвместният секретариат организира безпристрастна оценка на проектите предложения въз основа на критериите за допустимост и качество, утвърдени от комитета за наблюдение, и внася предложение за решение от последния.

Всяка държава–партньорка отговаря за проверката на допустимостта и, когато е приложимо, за потвърждаването на релевантността на всеки партньор по проекта на нейна територия. За предпочитане е това да стане преди одобряването на проекта от комитета за наблюдение и не по-късно от две седмици след одобряването на проекта от комитета за наблюдение. Държава–

партньорка може да откаже поради сериозни причини участието на партньори по проекта на нейна територия без да отхвърля предложението за проекта като цяло.

Водещите кандидати по проекта се уведомяват писмено за причините, поради които проектното им предложение не е било допустимо или одобрено. Управляващият орган / съвместният секретариат разглежда и дава отговор на всички въпроси по отношение на оценките. При необходимост останалите жалби се разглеждат и им се дава отговор съвместно от председателя на комитета за наблюдение и управляващия орган / съвместния секретариат. Председателят има право да реши да върне жалба на комитета за наблюдение, ако сметне това за необходимо. Справка за жалбите, разгледани и получили отговор от председателя на комитета за наблюдение и управляващия орган / съвместния секретариат, се представя на комитета за наблюдение на следващото му заседание. Същата процедура по обработка на жалби се прилага и на другите етапи от изпълнението на проекта, контролирани от органите по програмата, като например при наблюдението на напредъка.

### ***Процедура за подписване на документа, определящ условията за подпомагане под формата на „договор за субсидия“***

След решението на комитета за наблюдение относно разходите във връзка с проекта, управляващият орган ще използва стандартна форма на договор за субсидия, одобрен от комитета за наблюдение и определящ допълнителни подробности относно отговорностите и задълженията на бенефициентите. Договорът за субсидия се подписва от управляващия орган и се адресира до водещия бенефициент по проекта (по-долу наричан водещ партньор).

В случаите, в които управляващият орган упражни правото си да прекрати договора за субсидия, държавите–партньорки, участващи в проекта, ще бъдат уведомени по електронна поща 1 месец преди това решение и ще им се даде възможност да представят мнението си. Комитетът за наблюдение ще бъде уведомен за прекратяването на договор за субсидия на следващото си заседание.

Управляващият орган осигурява договорите за субсидия ясно да посочват, че водещият партньор и партньорите по проекта ще представят всички документи, цялата необходима информация и ще осигуряват достъп до служебните си помещения за всеки упълномощен орган от ЕС, държавата–партньорка или одитния орган, сертифициращия орган, управляващия орган или съвместния секретариат с цел контрол и одит в съответствие с член 132 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 [ОП]. Договорите за субсидия съдържат препратка към системите за контрол, въведени от държавите членки на ЕС и Норвегия в съответствие с член 23 от Регламент (ЕС) № 1299/2013 [ЕТС].

### ***Финансов контрол на бенефициентите***

Съгласно член 23, параграф 4 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 [ЕТС] и имайки предвид, че управляващият орган не може да извършва проверките по член 125, параграф 4, буква (а) от Регламент (ЕС) № 1303/2013 [ОП] в целия програмен район, всяка от държавите членки на ЕС и Норвегия определя органите, натоварени с извършването на такива проверки по отношение на бенефициентите на нейна територия („контрольор(и)“). Органът, натоварен с въвеждането на система за контрол на първо ниво във всяка от държавите членки на ЕС и Норвегия, е записан в споразумението, което се представя като анекс 2 към програмата за сътрудничество.

Също така всяка от държавите членки на ЕС и Норвегия представя на управляващия орган подробно описание на въведената система за контрол, като използва формуляра, предоставен от управляващия орган / съвместния секретариат. Пълното описание ще бъде включено в описанието на системата за управление и контрол по член 72 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 [ОП]. При оценката на този документ одитният орган има право да изиска допълнителна информация от държавата–партньорка. Държавите членки на ЕС и Норвегия без отлагане уведомяват управляващия орган за евентуални промени в отговорното ведомство и въведената система за контрол.

Всяка държава членка на ЕС и Норвегия следва да направи всичко възможно, за да гарантира, че разходите са проверени и утвърдени от контрольорите в срок от два месеца след изтичане на всеки отчетен период, така че водещият партньор да бъде в състояние да представи доклада за напредъка на управляващия орган / съвместния секретариат на датата, определена

в договора за субсидия, и управляващият орган / съвместният секретариат да бъде в състояние да декларира редовно разходите пред ЕК.

Разходите по тези проверки се поемат или от държавите членки на ЕС или Норвегия, или от партньорите по проекта. В последния случай тези разходи могат по принцип да се смятат за допустими за възстановяване от ЕФРР и поради това се докладват в рамките на проекта.

За да се осигури съгласуваност между контролорите от всички страни, участващи в програмата, комитетът за наблюдение взема решение за прилагане на стандартни документи (като стандартно потвърждение за контрол, доклади от контрол, в т.ч. контролни листа), които се използват като минимални изисквания във всички държави членки на ЕС и Норвегия.

Що се отнася до плащанията по линия на техническата помощ за управляващия орган / съвместния секретариат, управляващият орган осигурява сертифицирането на разходите съгласно системата за контрол, въведена от Франция. Може да бъде прилагана и друга уредба, когато техническата помощ се използва за финансиране на дейности на национално равнище.

Резултатите от проверката на правилното функциониране на системата за контрол на първо ниво, провеждана от държавите членки на ЕС или Норвегия, се съобщават на управляващия орган / съвместния секретариат с цел координация (и последващи действия при необходимост). Управляващият орган / съвместният секретариат уведомяват също държавите членки на ЕС и Норвегия за резултатите и проследяването на всички проверки, извършени от други органи на програмата, от ЕК или от Европейската сметна палата.

### **Наблюдение на проектите**

Управляващият орган / съвместният секретариат наблюдава дейностите и финансовия напредък на проектите. За тази цел трябва да бъдат разглеждани три основни вида информация:

- използването на субсидията от ЕФРР за целта, посочена в договора за субсидия и одобреното проектно предложение;
- напредъкът, отбелязан в изпълнението на проекта, в съответствие с договора за субсидия и одобреното заявление;
- потвърждаването на разходите от контролора на водещия партньор в съответствие с въведената система във всяка държава–партньорка съгласно член 23, параграф 4 от Регламент (ЕС) № 1299/2013 [ETC].

Управляващият орган / съвместният секретариат правят оценка на отчетите и контролират правилното изпълнение на одобрения проект, упоменат в договора за субсидия в съответствие с процедурата, заложената в описанието на системата за управление и контрол.

### **Наблюдение на програмата**

Наблюдението на програмата осигурява информация за изпълнението във всеки един момент. То обхваща финансовите въпроси и постигнатите резултати, имайки предвид целите, поставени за различните основни етапи в рамката на изпълнението.

Наблюдението насърчава висококачествено и ефективно изпълнение чрез съпоставяне на напредъка по проектите с целите и предвидените резултати на програмата. Наблюдението се основава най-вече на редовни отчети по проектите и, в един по-общ план, на дейностите, извършвани от платформите за усвояване на политики.

Програмата определя набор от индикатори за наблюдението и оценката на напредъка ѝ. Специфичните за програмата индикатори за резултат и продукт са представени в Раздел 2 от настоящия документ. Те са свързани пряко с различните специфични цели на програмата. По-специално индикаторите за резултатите са крайъгълният камък в анализа на изпълнението на програмата. Те са свързани с части на търсените резултати, които могат да бъдат обхванати. Тези специфични за програмата индикатори са разработени в съответствие с определени строги изисквания (които важат за всички програми по Политиката на сближаване). В допълнение към този набор от индикатори за резултат и продукт, програма ИНТЕРРЕГ ЕВРОПА може да дефинира и допълнителни индикатори, които да позволят на нейните органи да наблюдават ефективно напредъка и качеството на изпълнението на програмата и проекта.



Проектите ще бъдат задължени да докладват редовно за последиците и осезаемите резултати, постигнати от дейностите за сътрудничество, разработени от партньорствата. От тях ще се изисква да представят в тези доклади убедителни доказателства за промените, които произтичат от техните действия.

Съвместният секретариат ще събира и съпоставя данните, произтичащи от тези доклади, за да бъде възможно да се правят изводи на равнище програма. Управляващият орган ще използва тази документация – заедно с допълнителната информация за финансовото изпълнение – за съставяне на годишните и окончателните доклади, които представя на комитета за наблюдение.

### **Годишни и окончателни доклади за изпълнението и приключване на програмата**

Съгласно член 14 от Регламент (ЕС) № 1299/2013 [ETC], управляващият орган следва да представя на Комисията отчети за изпълнението съгласно изискванията на член 50 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 [OP]. Те ще бъдат одобрявани от комитета за наблюдение преди да бъдат изпратени на Комисията. До 31 декември 2023 г. на Комисията ще бъде изпратен окончателен доклад за изпълнението.

Приключването на програмата ще се извърши в съответствие с член 141 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 [OP] от компетентните органи на програмата за 2014–2020 г. Приключването на програмата ще се извърши най-късно до края на периода на допустимост на програмата за 2014–2020 г., за да се ограничат дейностите и разходите по приключването, които ще се финансират от държавите–партньорки или следващите програми след това.

### **Оценка**

Програмата е преминала предварителна (ex-ante) оценка от външни оценители, за да се подобри общото ѝ качество и да бъде оптимизирано разпределението на бюджетни ресурси и количественото изражение на целевите стойности в рамката на изпълнение. Препоръките от тази оценка са взети предвид при разработването на програмата, както е описано в параграф xxx (**ще бъде уточнен допълнително**) на настоящия документ.

В съответствие с членове 56 и 114 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 [OP] управляващият орган разработва план за оценка за програмата. Планът за оценка се представя на първото заседание на комитета за наблюдение.

Въз основа на плана за оценка ще бъдат проведени една или няколко оценки за определяне на ефективността, ефикасността и въздействието на програмата. Всички оценки ще бъдат разгледани от комитета за наблюдение и изпратени на Комисията.

До 31 декември 2020 г. управляващият орган ще представи на Комисията отчет, обобщаващ констатациите на оценките, извършени през програмния период, включително оценка на основните продукти и резултати на програмата.

### **Компютъризиран обмен на данни**

Компютъризираните системи за управление и наблюдение на програмата и за данни за проектите ще бъдат внедрени не по-късно от 31 декември 2015 г. Ще бъдат внедрени и системи за докладване в режим онлайн съгласно изискванията на член 122, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 [OP]. Тези системи ще позволят всеки обмен на информация между бенефициентите и управляващия орган / сертифициращия орган, одитния орган да се извършва посредством електронните системи за обмен на данни. Системите улесняват оперативната съвместимост и дават възможност на бенефициентите да предоставят цялата информация, както е посочено в член 122, параграф 3, само един път.

При разработването на компютъризираните системи на програмата ще бъдат взети предвид функциите за бази данни и работа онлайн, разработени в контекста на предходната програма.

### **Мобилизация и движение на финансовите потоци**

### ***Приносът на различните партньори към финансирането на програмата***

На равнище програма техническата помощ се финансира от ЕФРР и с национални вноски от 28-те държави членки на ЕС. Процентът на съфинансиране от държавите-членки на ЕС за техническата помощ е **xx%** (процентът на съфинансиране от ЕФРР е **xx%**). Делът на всяка от държавите членки на ЕС е резултат от съотношението на числеността на населението ѝ към общия брой на населението на сегашния ЕС–28 през 2012 г. Допълнителна вноска към бюджета за техническата помощ правят Норвегия и Швейцария. Общият бюджет за техническа помощ е **XX** млн. евро (в т.ч. **XX** евро от Норвегия и Швейцария).

Управляващият орган/сертифициращият орган администрира финансирането от ЕФРР и Норвегия за програмата, както и националните вноски към бюджета за техническата помощ. В срок от 3 месеца след одобряването на програмата за сътрудничество ще бъдат разкрити отделни сметки: една за вноските за техническа помощ, една за ЕФРР и една за финансирането от Норвегия. Швейцарското финансиране за проектите се изплаща пряко от компетентния национален орган на партньорите по проекта от Швейцария. Финансирането от Норвегия и Швейцария за техническата помощ ще се плаща по сметката, разкрита за нея.

Държавите–партньорки ще превеждат своите средства за техническа помощ на не повече от седем вноски през периода 2014–2020 г. Плащането на годишната вноска се дължи до края на месец януари на годината, която трябва да се финансира. Удължаване на този срок е възможно само в надлежно обосновани случаи. Съвместният секретариат ще изпраща писмено искане три месеца преди датата на падежа в съответствие с финансовите таблици за националните вноски за бюджета за техническа помощ 2014–2023 г., одобрен от комитета за наблюдение. В писменото искане се посочва номера на сметката, размера на годишните вноски и сроковете за плащане. Бюджетът за техническа помощ се основава на плана за финансиране на програмата за сътрудничество. Той се разпределя между държавите членки на ЕС съобразно числеността на населението им. В него влизат също вноски от Норвегия и Швейцария. Може да бъде прилагана и друга уредба, когато техническата помощ се използва за финансиране на дейности на национално равнище.

Отчет за състоянието на плащанията и лихвата, начислена по сметката, редовно се представя от управляващия орган / сертифициращия орган на комитета за наблюдение. В съответствие с член 44 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 [ОП] всички лихви, начислени върху авансово финансиране от ЕФРР и Норвегия, се използват повторно за програмата и се разглеждат като ресурс на държавите членки на ЕС и Норвегия под формата на национална публична вноска. Лихвата, начислена върху авансовото финансиране от ЕФРР, и нейното използване се декларират пред ЕК в момента на окончателното приключване на програмата. Използването на лихви, начислени върху национални вноски за техническа помощ, се решава от държавите–партньорки.

Ако в края на периода на изпълнение на програмата се окаже, че държавите–партньорки са превели повече средства, отколкото действително са били усвоени за техническа помощ, управляващият орган / сертифициращият орган ще върне остатъка.

### ***Основни етапи на финансирането от Общността от управляващия орган / сертифициращия орган за водещите партньори***

Всички проекти трябва да бъдат авансово финансирани от партньорите по проекта. Водещият партньор събира сертифицираните декларации за разходите от всички партньори по проекта и подава искане за възстановяване в рамките на доклада за напредъка до управляващия орган / сертифициращия орган. Максималните проценти на възстановяване на допустимите разходи са определени в таблица **xx** в параграф **xx**. Възстановените суми се изплащат от управляващия орган / сертифициращия орган на водещия партньор; водещият партньор разпределя парите сред партньорите, както е описано в доклада за напредъка и споразумението за партньорство по проекта. Всички суми, упоменати в договора за субсидия, са посочени в евро (EUR). Средствата се отпускат в евро по банкова сметка, определена от водещия партньор в проектното предложение. Обменният валутен риск е за сметка на водещия партньор.

Съгласно член 21, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1299/2013 [ЕТС] и член 132 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 [ОП], управляващият орган / сертифициращият орган се задължава да плаща вноската от ЕФРР / Норвегия на водещите партньори. Управляващият орган / сертифициращият орган осигурява получаването на плащанията от водещите партньори в пълен размер възможно най-скоро, т.е. средно до 6 седмици след одобряване на отчетите от

управляващия орган / съвместния секретариат, при условието средствата да са били преведени от ЕК и, ако в проекта участват норвежки партньори – от Кралство Норвегия. Не се допускат удръжки, приспадания и други специфични отчисления, които биха намалили размера на плащането. От водещите партньори зависи да препратят вноската от ЕФРР / Норвегия на партньорите по проекта, както е предвидено в член 13 от Регламент (ЕС) № 1299/2013 [ЕТС].

При съмнение за нередности управляващият орган / съвместният секретариат или сертифициращият орган уведомяват компетентните органи на държавите–партньорки, изброени в анекса с представеното споразумение, в съответствие с описанието на системата за управление и контрол и преустановяват възстановяването на финансиране от ЕФРР или Норвегия, свързано с партньора по проекта и проверявания разход. Плащанията към водещите партньори по проекта се извършват след одобряване на отчетите от управляващия орган / съвместния секретариат.

Вноските за швейцарските партньори не се обработват от програмата, а на национално равнище и поради това се управляват от компетентните швейцарски органи.

### **Информация и комуникация**

Управляващият орган, подпомаган от съвместния секретариат, ще изготви комуникационна стратегия, която ще бъде обсъдена и одобрена от комитета за наблюдение не по-късно от 6 месеца след одобрение на програмата за сътрудничество, в съответствие с член 116 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 [ОР]. Всички промени в комуникационната стратегията се обсъждат в и одобряват от комитета за наблюдение.

Управляващият орган ще уведомява комитета за наблюдение най-малко веднъж годишно за напредъка в изпълнението на комуникационната стратегия и оценката си за резултатите от нея, както и за планираните информационни и комуникационни дейности, които трябва да бъдат изпълнени през следващата година.

Управляващият орган ще определи едно лице, което да отговаря за информацията и комуникацията на равнище програма за сътрудничество, и ще уведоми Комисията. Това лице участва в мрежа(и), създадени от Комисията за обмен на мнения по резултатите от прилагането на комуникационната стратегия, съгласно член 117, параграф 4 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 [ОР]. Взаимодействието между лицето(ата), отговарящо(и) за информацията и комуникацията на равнище програма и във всяка държава-партньорка, ще бъде определено в комуникационната стратегия.

Комуникационната стратегия ще бъде прилагана от екипа по комуникация в съвместния секретариат под ръководството на директора на програмата и управляващия орган. Екипът ще работи в партньорство с държавите–партньорки и другите органи, определени в Приложение XII, т. 3 към Регламент (ЕС) № 1303/2013 [ОР]. По-конкретно държавите–партньорки по програмата ще подпомагат дейностите по комуникация, при необходимост, като предоставят специфична за страната информация, включително за потенциални бенефициенти; определят точка за контакт за потенциалните кандидати; осигуряват широко разпространение на информацията по програмата; организират национални мероприятия.

Бюджет за изпълнението на комуникационната стратегията ще бъде предоставен като част от бюджета на програмата за техническа помощ, съгласно принципа на пропорционалност.

Комуникационната стратегия има за цел по-конкретно да информира потенциалните бенефициенти относно възможностите за финансиране по тази програма за сътрудничество и да разгласява сред гражданите ролята и постиженията на политиката на сближаване чрез информационни и комуникационни дейности за резултатите и въздействията на програмите и проектите. Тя ще отчете елементите, изброени в Приложение XII към Регламент (ЕС) № 1303/2013 [ОР].

За да се осигури прозрачност в подпомагането със средствата, на уебсайта на програмата ще бъде публикуван списък на проектите, съдържащ най-малкото информацията, определена в Приложение XII, т. 1 към Регламент (ЕС) № 1303/2013 [ОР]. Списъкът ще се актуализира най-малко всяко полугодие и ще бъде поднесен във формат подходящ за изтегляне, който позволява данните да бъдат подредени, търсени, извлечени, сравнявани и лесно публикувани в интернет.

#### **5.1.4 Разпределение на задълженията сред участващите държави членки в случай на финансови корекции, наложени от управляващия орган или Комисията**

##### ***Намаляване и връщане на плащания от бенефициенти***

Управляващият орган трябва да осигури връщането на всички суми, платени неправомерно в резултат на нередност, от проекта чрез водещия партньор. Партньорите по проекта връщат на водещия партньор всички неправомерно платени суми. Управляващият орган си възстановява средствата от водещия партньор (а водещият партньор от партньора по проекта) също след прекратяване на договора за субсидия, изцяло или частично, на основание на условията, определени в договора за субсидия. Ако водещият партньор не съумее да осигури възстановяване от друг партньор по проекта или ако управляващият орган не съумее да осигури възстановяване от водещия партньор или от самия бенефициент, държавата членка на ЕС, в зависимост от това на чия територия се намира въпросният бенефициент или, когато се отнася за ЕГТС, същият е регистриран, възстановява [средствата] на управляващия орган на основание на член 27, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 1299/2013 [ЕТС]. Подробности за процедурата ще бъдат включени в описанието на системата за управление и контрол, която ще бъде въведена съгласно член 72 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 [ОП]. Успоредно с / след възстановяването на несъбираемата сума от държавата членка на ЕС на управляващия орган, държавата членка на ЕС има право да осигури връщане на средствата от партньора по проекта или самия бенефициент, намиращ се на нейна територия, при необходимост по съдебен ред. За целта управляващият орган и водещият партньор прехвърлят правата си, произтичащи от договора за субсидия и договора за партньорство, на въпросната държава членка на ЕС. Възможността за осигуряване на връщане на средствата от партньора по проект, намиращ се на нейна територия, и прехвърлянето на правата, произтичащи от договора за субсидия и договора за партньорство, са приложими и за Норвегия.

Управляващият орган отговаря за връщането на въпросните суми в общия бюджет на Съюза в съответствие с разпределението на задълженията сред участващите държави членки, както е определено в програмата за сътрудничество и в член 27 от Регламент (ЕС) № 1299/2013 [ЕТС]. В случай, че бъдат установени нередности (например от Сметната палата или от ЕК), в резултат на които определени разходи бъдат сметнати за недопустими и бъде направена финансова корекция съгласно решение на ЕК на основание на членове 136 до 139 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 [ОП], финансовите последици за държавите членки на ЕС са определени в раздел „отговорности и нередности“ по-долу. Копие от цялата имаща отношение кореспонденция между ЕК и държавите членки на ЕС ще се изпраща до управляващия орган / съвместния секретариат. Последният ще уведомява управляващия орган / сертифициращия орган и одитния орган / групата на одиторите, когато е целесъобразно.

##### ***Отговорности и нередности***

Държавата–партньорка носи отговорност във връзка с използването на финансирането за програмата от ЕФРР, Норвегия и Швейцария, както следва:

- за разходи, свързани с проекта, предоставени на партньори намиращи се на нейна територия, отговорност носи поотделно държава–партньорка;
- в случай на системна нередност или финансова корекция (за последното взема решение ЕК), държавата членка на ЕС ще носи финансовите последици пропорционално на съответната нередност, установена на територията на съответната държава членка на ЕС. Ако системната нередност или финансовата корекция не може да бъде свързана с територията на конкретна държава членка на ЕС, последната носи отговорност пропорционално на сумата от ЕФРР, платена на съответните участващи национални партньори по проекта;
- При разходите за техническа помощ:
  - всяка държава–партньорка носи солидарна отговорност, пропорционално на съответния ѝ дял от бюджета за техническа помощ, за последиците от решения, подкрепени от тази държава–партньорка; решенията на държавата–партньорка се посочват в протоколите към всяко решение на комитета. Одобряването на отчет за дейността не поражда отговорност за държавата–партньорка.

- В случаите на техническа помощ, пряко използвана от държава–партньорка, последната носи пълната отговорност за тези разходи.
- Тъй като носи отговорност за текущото изразходване на техническата помощ, управляващият орган носи пълната отговорност за последиците на решения, взети от негово име.

Ако управляващият орган / съвместният секретариат, сертифициращият орган, държава членка на ЕС или Норвегия научи за нередности, той незабавно уведомява отговорната държава членка на ЕС или Норвегия или управляващия орган / съвместния секретариат. Последният осигурява предаването на информацията на сертифициращия орган или ОО / групата на одиторите, когато е подходящо.

В съответствие с член 112 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 [ОП], всяка държава членка на ЕС е длъжна да докладва за нередности, допуснати от бенефициенти, намиращи се на нейна територия, на ЕК и в същото време на управляващия орган. Всяка държава членка на ЕС е длъжна да осведомява ЕК и управляващия орган за хода на имащите отношение административни и правни производства. Управляващият орган ще осигури предаването на информацията на сертифициращия орган и одитния орган.

Ако държава–партньорка не изпълнява задълженията си, произтичащи от настоящите разпоредби, управляващият орган има право временно да преустанови плащанията за всички партньори по проекта, намиращи се на територията на тази държава–партньорка.

### 5.1.5 Използване на еврото

Съгласно член 28 от Регламент (ЕС) № 1299/2013 [ЕТС] и чрез дерогация от член 123 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 [ОП], бенефициентите превръщат в евро разходите, извършени в друга валута, в месеца, в който са били извършени разходите. Превръщането се проверява от управляващия орган или контролора в държавата членка или в третата страна, в която се намира бенефициентът.

## 5.2 Участие на партньорите

*(този раздел ще бъде цялостно разработен в окончателния вариант на ОП, въз основа на обществените консултации)*

### 5.2.1. Роля на съответните партньори в изпълнението, мониторинга и оценката на програмата за сътрудничество.

#### **Резюме на процеса на подготовка на програмата за сътрудничество със специален фокус върху партньорството**

- **Орган, който е координирал изготвянето на ОП, и публични институции, пряко включени в този процес**  
Подготовката на програма ИНТЕРРЕГ ЕВРОПА беше координирана от управляващия орган, в тясно сътрудничество със Съвместния технически секретариат на програма INTERREG IVC. Разработването на ОП беше възложено на европейски консорциум от консултантски фирми.  
Обсъждането и вземането на решение между държавите–партньорки се проведе по време на заседанията на Програмния комитет и Работната група.
- **Описание на участието на партньорите, посочени в чл. 5 на Общия регламент, в подготовката на програмата за сътрудничество, по-конкретно:**
  - *Начин за подбор на партньорите;*
  - *Списък на участващите партньори;*
  - *Предприети мерки за осигуряване на широко включване и активно участие на партньорите, включително по отношение на достъпността;*
  - *Основен принос на партньорите в разработването на програмата за сътрудничество, в особени случаи, когато стратегическите решения са значително повлияни от партньорите*
  - *Основни резултати от консултацията с партньорите, в т.ч. сериозни основания за безпокойство, бележки и препоръки, отправени от повече партньори.*

В хода на подготовката на Програмата за сътрудничество, окончателният ѝ проект беше разпратен за консултации до съответните ведомства, упоменати по-горе, на 10 януари 2014 г. Получени бяха xxx бележки от xxx ведомства.

***Описание как е предвидено партньорите, посочени в чл. 5, да бъдат ангажирани в изпълнението, мониторинга и оценката на програмата за сътрудничество.***

## Раздел 6. Координация между фондовете

В този раздел се разглежда координацията между програма ИНТЕРРЕГ ЕВРОПА и другите програми, финансирани от ЕС. Осигуряването на по-добра координация с другите политики и програми е необходимо, за да се постигне по-добра синергия и взаимно допълване между тях. Координацията е от съществено значение за укрепването на съответните цели на тези програми, но също и за избягване на припокриване и дублиране на финансирането на идентични дейности от ЕС.

### 6.1 Координация с другите ЕСИ фондове

#### 6.1.1. Координация с програмите по цел „Инвестиции за растеж и работни места“

Програма ИНТЕРРЕГ ЕВРОПА ще бъде насочена към подобряване на прилагането на политиките за регионално развитие и по-конкретно, но не изключително, свързаните с прилагането на европейските структурни и инвестиционни (ЕСИ) фондове. Тя има за цел да улесни и подобри добавената стойност на програмите, свързани с ЕСИ, по-специално тези, разработени по цел „Инвестиции за растеж и работни места“.

Координацията между двата вида програми ще бъде осигурена чрез засилено включване на регионалните управляващи органи, отговарящи за тези програми по Цел 1, по-конкретно чрез запознаването им с добрите практики, разработени в рамките на програма ИНТЕРРЕГ ЕВРОПА, и предоставянето на услуги и информация. Ще бъде осигурена редовна връзка между ПУП [платформа за усвояване на политики] и управляващите органи, отговарящи за изпълнението на програмите от Цел 1. Тези платформи ще позволят обмен на информация и ще допринесат за подобряване на прилагането на регионалните програми.

За да станат тези ПУП добре познати в Европа и за да се постави началото на по-тесни отношения с регионалните вземащи решения лица, ще бъдат организирани мероприятия, на които да се съберат представители на (региони NUTS 2 с) програми за Растеж и работни места, които са насочени към 4-те Тематични цели, подпомагани от ИНТЕРРЕГ ЕВРОПА. Такива мероприятия ще бъдат организирани в тясно сътрудничество с ГД „Регионална и урбанистична политика“ най-малко два пъти през програмния период, за предпочитане в началото и в средата му. Мероприятие за откриване ще бъде организирано за всяка от четирите ПУП с покана от ГД „РУП“ до всички региони в Европа. Следвайки същата логика, в средата на периода ще бъде организирано още едно мероприятие.

Програмата за междурегионално сътрудничество ще подкрепи и финансира също така Проекти за междурегионално сътрудничество, насочени към разпространение на добри практики в участващите региони, по-конкретно чрез техните съответни програми по цел „Инвестиции за растеж и работни места“.

Областите, в които Програмата за междурегионално сътрудничество може да постигне синергия с другите ЕСИ фондове, ще бъдат по-конкретно:

- Политики за подкрепа на иновациите
- Конкурентоспособност на МСП
- Политиките за икономика с ниска въглеродна интензивност, в това число темите за енергийна ефективност и възобновяеми енергийни източници
- Опазване и развитие на природно културното наследство

От кандидатите по проектите ще се изисква да включат информация за предходната, настоящата и предвижданата помощ от ЕС и да посочат как ще бъдат постигнати координация и съчетаване с дейности по други програми, особено за да не се допусне припокриване между проекти по програма ИНТЕРРЕГ ЕВРОПА и подобни проекти в други утвърдени програми.

#### 6.1.2. Взаимно допълване с трансгранични и транснационални програми

Програма ИНТЕРРЕГ ЕВРОПА ще насърчи сътрудничеството между районите на трансграничните и транснационалните програми, за да им позволи обмен на опит и пренасяне

на добри практики по конкретни теми. Това ще стане в тясно съчетание с дейностите, разработени по програма INTERACT III.

Освен това комитетът за наблюдение ще разработи оперативни предписания с цел избягване на евентуални припокривания с бъдещи програми за европейско териториално сътрудничество, които ще имат за тема трансгранично и транснационално сътрудничество. Тези оперативни предписания ще осигурят избягване на дублирането на финансирането на дейности.

### **6.1.3. Координация с други програми за междурегионално сътрудничество**

След 2000 г. четирите програми за Европейско териториално сътрудничество – ESPON, INTERACT, INTERREG IVC и URBACT – се занимаваха с различни аспекти на подобряване качеството и ефективността на регионалната политика на ЕС. Техният еднакъв общоевропейски географски обхват и все по-голямата зрялост на операциите бяха постепенно проучени. Все повече и повече елементи на взаимно допълване бяха онагледени в растящ брой мероприятия, като например Дните на отворените врати. Освен това натрупаните от тях умения и отдаденият им персонал бяха събирани заедно в поредица конкретни дейности, по-конкретно в рамката на съвместни дейности по капитализиране и разпространение.

Всички тези оперативни програми включваха през периода 2007–2013 г. решение, по същество гласящо: *„Синергиите между трите програми за мрежи за обмен – INTERACT, ESPON и URBACT, както и програмата за междурегионално сътрудничество (INTERREG IVC) ще бъдат търсени чрез тясна координация при разработването на годишните им дейности и чрез редовно предоставяне на комитетите за наблюдение на информацията относно дейностите и резултатите, постигнати в другите програми. Освен това се предвижда тясно сътрудничество по отношение на всички технически въпроси по изпълнението на програмата“*. Сегашните Програми за сътрудничество доразвиват това въз основа на засилване на сътрудничеството и усилията за осигуряване на взаимно допълване.

Уредбата по координация на Програмите за междурегионално сътрудничество включва по-конкретно изпълнението на дейности, за които програмите могат да използват и споделят натрупаните от тях умения и отдаден персонал за следните действия:

- Мероприятия за двустранно сътрудничество
- Съвместни дейности по капитализиране и разпространение (развитие и утвърждаване на европейски показатели, средства, данни и методи, доказани добри практики)
- Съвместни изложения, семинари, дейности за информираност / осведомяване относно териториалното развитие.

### **6.1.4. Координация с ЕСФ, ЕЗФРСР и ЕФМДР**

Като се има предвид тематичната насоченост, избрана за програма ИНТЕРРЕГ ЕВРОПА, рискът от припокриване на проекти, съфинансирани по тази програма, със съфинансираните по ЕСФ, ЕЗФРСР и ЕФМДР е твърде ограничен.

Обаче от кандидатите ще се изисква да включат информация за предходната, настоящата и предвижданата помощ от ЕС и да посочат как ще бъдат постигнати координация и съчетаване с дейности по други програми, особено за да не се допусне припокриване.

## **6.2. Координация с други инструменти на ЕС**

Координацията с други инструменти на Съюза, третиращи въпроси близки до програма ИНТЕРРЕГ ЕВРОПА, ще се извършва най-вече чрез внимателна проверка на съгласуваността между тях.

Тя е свързана най-вече с програмите на ЕС за научни изследвания и иновации „Хоризонт 2020“, включително програма „Интелигентна енергия – Европа III (IEE III)“, за Конкурентоспособност на предприятията и МСП (COSME) 2014–2020 г., за околната среда LIFE 2014–2020, която подпомага по-конкретно нисковъглеродната икономика, устойчива на въздействията на климата.

Координация ще бъде осигурена чрез обмен на информация между управляващия орган, подпомаган от съвместния секретариат и органите, отговарящи за изпълнението на тези



програми относно проектни предложения, проекти и, когато е целесъобразно, резултати. Този обмен на информация ще включва също евентуално пренасочване на кандидатите по проектите към по-подходящи програми, ако е необходимо.

От кандидатите ще се изисква да включат информация за предходната, настоящата и предвижданата помощ от ЕС и да посочат как ще бъдат постигнати координация и съчетаване с дейности по други програми, особено за да не се допусне припокриване между проекти по програма ИНТЕРРЕГ ЕВРОПА и подобни проекти в други финансирани от ЕС програми.

## **6.3 Съответствие / координация с други политики и мерки на ЕС**

### **6.3.1 Координация с Платформата за интелигентна специализация**

Въз основа на текста за ангажимент от Съюза за иновации Институтът за перспективни технологични изследвания (IPTS) в Севиля, Испания, разработи през 2010 г. Платформа за стратегия за интелигентна специализация (S3), имаща за цел да подпомогне регионите и държавите членки да развият, приложат и преразглеждат регионални стратегии за интелигентна специализация, за да отговорят на предварителните условия, наложени с регламента.

Що се отнася до платформата за усвояване на политики по ТЦ1 на настоящата програма ИНТЕРРЕГ ЕВРОПА, ще бъде установено тясно сътрудничество с платформата S3. ПУП ще допълва работата на IPTS като се съсредоточи върху въпросите, свързани със съдържанието, т.е. какво се финансира в регионите чрез S3, докато платформата S3 ще продължи да разработва аспектите, свързани със стратегията/концепцията (т.е. шестте стъпки от ръководството за RIS3 [стратегии за изследвания и иновации за интелигентна специализация]). Платформата за усвояване на политики от програмата за междурегионално сътрудничество в известен смисъл ще се яви „клон“ на платформата S3 по отношение на тематичното съдържание и неговото развитие.

### **6.3.2 Съответствие с правилата за държавните помощи**

Държавите-членки потвърждават, че държавните помощи, които могат да бъдат предоставени по тази програма, ще бъдат в съответствие с процедурните и материално-правните правила за държавните помощи, приложими към момента, в който се предоставя публичната подкрепа.

## Раздел 7. Намаляване на административното бреме за бенефициентите

### 7.1.1 Оценка на административното бреме за бенефициентите

Междинната оценка на програма INTERREG IVC (2010 г.)<sup>47</sup> установи някои източници на усложнения в правилата и процедурите на програмата, при които имаше възможност за опростяване, по-специално в следните области:

- Обща уредба и рамка за изпълнение на програмата (например структури за управление на програмата, видове дейности, проценти на съфинансиране и др.).
- Процес на кандидатстване, оценяване, подбор и одобряване на операциите на равнище програма.
- Обща уредба и изпълнение на проекти (например обхват на партньорството и видове партньори, видове дейности).
- Административно и финансово управление и отчитане на равнище проекти.

### 7.1.2 Основни действия, които се планират за намаляване на административното бреме на програма ИНТЕРРЕГ ЕВРОПА

Още през периода 2007–2013 г. по програма INTERREG IVC бяха предприети няколко стъпки за отстраняване на някои от усложненията, свързани с административното и финансовото управление и отчитането на проектите. Програма ИНТЕРРЕГ ЕВРОПА ще стъпи върху този опит и ще предприеме по-нататъшни стъпки за намаляване на административното бреме за бенефициентите.

Една важна стъпка по посока опростяване, която вече беше предприета от INTERREG IVC, беше въвеждането на фиксиран процент за административните (режийните) разходи. Считано от 4<sup>-та</sup> покана за набиране на предложения (2011 г.), изчисляването и отчитането на административните разходи беше значително опростено с въвеждането на фиксиран процент на административните разходи (12 % от разходите за персонал на партньора). Фиксираният процент автоматично се прилага към разходите за персонал и от партньорите не се изискват други разходооправдателни материали или документация. Тази промяна значително облекчи административното и свързаното с докладването бреме за (водещите) партньорите по проекта. В същото време това облекчи и задачите на контролорите на първо ниво и одиторите, които преди това се налагаше да отделят несъразмерно големи части от контролните си усилия за относителна малка част от бюджетите на проектите.

Програма ИНТЕРРЕГ ЕВРОПА ще продължи да прилага фиксирания процент на административните разходи и през програмния период 2014–2020 г. Фиксираният процент ще бъде определен съгласно съответната разпоредба от Общия регламент.

Друга голяма стъпка по посока опростяване, която вече беше приложена от INTERREG IVC, беше въвеждането през 2011 г. на докладване в режим онлайн и на онлайн искания за изменения на проектите. Предишните стандартни образци, използващи файл във формат excel, бяха заменени с пряка онлайн система към базата данни на програмата. Основните предимства на това са следните:

- Отстраняване на проблемите със съвместимостта между различните версии на софтуера
- Формулярът може да бъде попълван от повече ползватели (например координатор, финансов мениджър и партньори), което ускорява докладването
- Пълнотата на формуляра се проверява автоматично, което намалява грешките и забавянията в процеса

Онлайн системата ще продължи да се използва и при програма ИНТЕРРЕГ ЕВРОПА. Освен това за новата програма ще бъде въведена онлайн система за подаване на проектните предложения, което би следвало да намали броя на недопустими заявления. Използването на

<sup>47</sup> Междинна оценка на Програмата за междурегионално сътрудничество INTERREG IVC, 2010 г.

тези системи ще осигури съответствие на програмата ИНТЕРРЕГ ЕВРОПА с принципите на електронното сближаване (вж. по-долу).

Друга крачка към опростяването е работата по уеднаквяване, извършена съвместно от различните програми за ЕТС в подготовката за програмния период 2014–2020 г. Тази инициатива има за цел опростяване на изпълнението на програмата и процедурите чрез набор от общи образци и типови форми, справки, наръчници и документи с указания. Тази работа по уеднаквяване беше координирана от програма INTERACT и активно подкрепена от програма INTERREG IVC. Програма ИНТЕРРЕГ ЕВРОПА ще ползва резултатите от тази работа при въвеждането на средствата за изпълнение за периода 2014–2020 г.

Ще бъдат предприети допълнителни стъпки по посока опростяване. Що се отнася до финансите, също така ще бъде предложено използване на опцията за опростено отчитане при отчитане на разходите по други бюджетни пера с цел да се намали административното усилие на всички равнища и да се използват възможностите, които предлагат регламентите за периода 2014–2020 г. Колкото до наблюдението на дейността и резултатите, броят индикатори, за които проектите ще трябва да докладват, ще бъде значително намален (по програма INTERREG IVC проектите трябваше да се докладват на всеки шест месеца повече от 15 индикатора).

### **7.1.3 Електронно сближаване**

Общият регламент (член 112, параграф 3) посочва, че не по-късно от края на 2015 г. програмите следва да осигурят възможност целият обмен на данни между бенефициентите и органите на програмата да се осъществява по електронен път. По-конкретно инициативата за електронно сближаване за структурните фондове определя следните изисквания за електронния обмен на данни през периода 2014–2020 г.:

- На бенефициентите да не се налага да въвеждат едни и същи данни в системата повече от един път.
- Оперативната съвместимост да бъде гарантирана, което означава, че данните, въведени от бенефициентите, се споделят между различните органи на една и съща програма за сътрудничество.
- Електронната одитна следа да отговаря на съответните членове на Общия регламент (членове 112 и 132), както и на националните изисквания за наличие на документи.
- Системата за електронен обмен на данни да гарантира целостта и поверителността на данните, удостоверяването на подателя и съхраняването в съответствие с определените за това правила (член 132 от ОР).

Системата за електронен обмен на данни, която е използвана при програма INTERREG IVC, вече до голяма степен е отговаряла на тези норми. Програма ИНТЕРРЕГ ЕВРОПА ще продължи да работи изцяло в съответствие с тези принципи от началото на нейния срок.

## Раздел 8. Хоризонтални принципи

### 8.1 Устойчиво развитие

Устойчивото развитие е един от основните стълбове на програма ИНТЕРРЕГ ЕВРОПА. Програмата подпомага няколко Приоритетни оси и специфични цели, които са изцяло насочени към устойчивото развитие, а именно: Нисковъглеродна икономика (Приоритет 3 / Специфична цел 3.1) и Околна среда и ресурсна ефективност (Приоритет 4 / Специфични цели 4.1 и 4.2).

По тези специфични цели програмата ще подкрепи Проекти за междурегионално сътрудничество, които имат за своя основна цел подобряване прилагането на регионални политики и програми, свързани с въпросите на устойчивото развитие. Проектите ще трябва ясно да демонстрират в проектните предложения, че дейностите които предлагат, ще подобрят прилагането на тези политики, за да може в крайна сметка да допринесат за устойчивото развитие на техните региони. Проекти, за които не бъде демонстриран такъв ясен принос за подобряването на регионалните политики за устойчиво развитие, няма да бъдат избирани.

Също така Платформите за усвояване на политики по Приоритети 3 и 4 явно ще се насочат изцяло към усвояване на политики, свързани с устойчивото развитие.

Другите две Приоритетни цели на програмата се занимават с НИРД и иновации (Приоритет 1) и Конкурентоспособност на МСП (Приоритет 2) и не са насочени пряко към темите на устойчивото развитие. Доста вероятно е обаче проектите, подкрепени по тези приоритети, да застъпят и аспекти на устойчивото развитие при работата си. Случаят може, например, да бъде такъв при проекти, свързани с НИРД и иновации, които са насочени към капацитет и умения за еко-иновации, или проекти, насочени към международните дейности на МСП в секторите на „зелените“ технологии. Кандидатите за проекти по тези приоритетни оси ще бъдат поканени да обяснят в проектните си предложения как техният проект ще съблюдава и възможно дори засили устойчивото развитие. В края на проекта от партньорите ще се иска да докладват по какъв начин дейностите и резултатите по техния проект действително са допринесли за този хоризонтален принцип. Въз основа на сумарния принос, отчетен от проектите, ИНТЕРРЕГ ЕВРОПА ще бъде в състояние да следи и да покаже как програмата конкретно е допринесла за устойчивото развитие.

Обаче не се предвиждат специфични критерии за подбор в полза на разработването на проекти, занимаващи се с този въпрос.

Дейностите и тематичният обхват на Платформата за усвояване на политики за Приоритети 1 и 2 могат да са свързани с подходящ регионален опит и политики, свързани с принципа за устойчиво развитие.

Дейностите по ИНТЕРРЕГ ЕВРОПА най-вероятно ще доведат до много пътувания, което ще доведе до свързаните с тези пътувания емисии на CO<sub>2</sub>. Въпреки че тези пътувания са съществен аспект на дейностите по междурегионално сътрудничество, бенефициентите на програмата ще бъдат поощрявани да използват, когато е възможно, методи на взаимодействие, които не изискват пътуване.

Програмата ще проучи възможностите за подкрепа за мерките за компенсиране на CO<sub>2</sub> в рамките на съществуващите ограничения за допустимост.

### 8.2 Равни възможности и недопускане на дискриминация

Програма ИНТЕРРЕГ ЕВРОПА не възнамерява да разработва специфични действия, насочени единствено към утвърждаването на равните възможности и недопускането на дискриминация. Причината този хоризонтален принцип да не бъде активно подкрепен е най-вече в тематичния обхват на вече приетата стратегия на програмата.

С насочеността към НИРД и иновации, икономика с ниска въглеродна интензивност и околна среда и ресурсна ефективност, по-голямата част от специфичните цели на програмата обхващат тематични области, които нямат пряка връзка с хоризонталния принцип на равните възможности и недопускането на дискриминация. По-скоро програмата възприема социалното приобщаване, което също предполага равни възможности и недопускане на дискриминация,

като междудисциплинарна тема, която да се прилага в имащите отношение случаи в обхвата на действията на програмата.

Най-вероятно е тази междудисциплинарна тема да се появи в проектите по специфична цел (2.1), посветена на подпомагане развитието на МСП и предприемачеството. Въпреки че основната насоченост на тази специфична цел не е към принципа на равни възможности / недопускане на дискриминация, смята се че могат да се появят определени Проекти за междурегионално сътрудничество, насочени към или поне включващи принципа на равните възможности. За климата за иновациите може да бъде от полза да се насърчи многообразието по отношение на пол, етнически произход, религия и възраст и др., за да се осигури по-широка рамка за проектите. В това отношение многообразието може също да увеличи възможностите за навлизане на нови пазари, да подобри пазарните позиции, да разшири базата за наемане на работа и да засили творческия подход.

В рамките на тази специфична цел проектите биха могли например да работят по въпроса за насърчаване на предприемачеството сред специфични целеви групи, изложени на риск от дискриминация (например безработни младежи, лица в напреднала възраст, жени, трайно безработни и мигранти). Разработването на такива проекти, наред с възможните проектни предложения, които могат да постъпят по съответната Приоритетна ос, ще бъде приветствано от органите на програмата, както е посочено и в представянето на специфична цел 2.1 в раздел 2 от документа на програмата за сътрудничество.

Кандидатите за проекти ще бъдат поканени да обяснят в проектните си предложения как техният проект ще съблюдава и възможно дори засили равните възможности и недопускането на дискриминация. В края на проекта от партньорите ще се иска да докладват по какъв начин дейностите и резултатите по техния проект действително са допринесли за този хоризонтален принцип. Въз основа на сумарния принос, отчетен от проектите, ИНТЕРРЕГ ЕВРОПА ще бъде в състояние да следи и да покаже как програмата конкретно е допринесла за равните възможности и недопускането на дискриминация. Обаче не се предвиждат специфични критерии за подбор в полза на разработването на проекти, занимаващи се с този въпрос.

Също така дейностите и тематичният обхват на Платформата за усвояване на политики за Приоритет 2 „Конкурентоспособност на МСП“ могат да са свързани с подходящ регионален опит и практики на политиките, свързани с равните възможности.

### **8.3 Равенство между мъжете и жените**

Хоризонталният принцип на равенството между половете не се смята за основна сфера на програма ИНТЕРРЕГ ЕВРОПА. Както и при предишната точка, причината за това е в естеството на тематичната стратегия на програмата.

Специфичните цели на програмата обхващат тематични области, които нямат пряка връзка с хоризонталния принцип на равенството между половете. Такъв по-конкретно е случаят със специфичните цели, свързани с НИРД и иновации, икономика с ниска въглеродна интензивност и околна среда и ресурсна ефективност.

В случая на специфична цел (2.1), посветена на подпомагането на развитието на МСП и предприемачеството, основната насоченост също не е към този хоризонтален принцип. Но в този случай не е невъзможно да се появят Проекти за междурегионално сътрудничество, които да са насочени към имащи връзка въпроси. Има признаци, които сочат положителна взаимовръзка между равенството между половете и факторите, насърчаващи икономическия растеж. Схемите за подпомагане на клъстерите за иновации и МСП биха могли да повлияят и на равенството между половете, тъй като мъжете и жените се насочват към различни сектори на промишлеността. При тази специфична цел, например, някои проекти биха могли да се занимават с насърчаване на предприемачеството сред жените. Разработването на такива проекти като част от по-широкия тематичен обхват на специфична цел 2.1 ще бъде приветствано от органите на програмата, както е посочено и в представянето на специфична цел 2.1 в раздел 2 от документа на програмата за сътрудничество.

Кандидатите за проекти ще бъдат поканени да обяснят в проектите си предложения как техният проект ще съблюдава и възможно дори засили равенството между половете. В края на проекта от партньорите ще се иска да докладват по какъв начин дейностите и резултатите по техния проект действително са допринесли за този хоризонтален принцип. Въз основа на сумарния принос, отчетен от проектите, ИНТЕРРЕГ ЕВРОПА ще бъде в състояние да следи и да покаже как програмата конкретно е допринесла за равенството между мъжете и жените. Обаче не се предвиждат специфични критерии за подбор в полза на разработването на проекти, занимаващи се с този въпрос.

Също така дейностите и тематичният обхват на Платформата за усвояване на политики за Приоритет 2 „Конкурентоспособност на МСП“ могат да са свързани с подходящ регионален опит и практики на политиките, свързани с равенството между половете.

## **Раздел 9. Отделни елементи**

- 9.1 Списък на големи проекти, изпълнението на които се планира
- 9.2 Рамка за изпълнение на програмата за сътрудничество
- 9.3 Списък на съответните партньори, участващи в подготовката на програмата за сътрудничество
- 9.4 Приложими условия за изпълнението на програмата, уреждащи финансовото управление, програмирането, наблюдението, оценката и контрола на участието на трети страни в междурегионални програми чрез вноски на ресурси от ЕИС и ИПП.

## **Приложения**

1. Проект на доклада от предварителната оценка, с кратко резюме
2. Писмено потвърждение на съгласие със съдържанието на програмата за сътрудничество
3. Резюме за гражданите на програмата за сътрудничество (не е задължително)